PLA D'ACTUACIÓ INTEGRAL PER A LES ZONES DE LES TORRES, CA N'ORIOL I VINT-I-CINC DE SETEMBRE

Ajuntament de Rubí

Document de Diagnosi

Setembre del 2016

ÍNDEX

1 INTRODUCCIÓ AL PLA D'ACCIÓ INTEGRAL 4

2 METODOLOGIA DEL PLA D'ACTUACIÓ INTEGRAL 6

2.1 METODOLOGIA GENERAL DEL PROJECTE 6
2.1.1 Anàlisi quantitativa 6
2.1.2 Anàlisi qualitativa 6
2.1.2.1 Entrevistes 7
2.1.2.2 Grups de treball 7
2.1.2.3 Altres eines d'anàlisi: aranyes de valoració i mapificació dels agents socials 8
2.2 METODOLOGIA ESPECÍFICA DELS ÀMBITS D'ANÀLISI 10
2.2.1 Anàlisi demogràfic 10
2.2.2 Anàlisi social 10
2.2.3 Anàlisi de l'activitat econòmica i del mercat de treball 12
2.2.4 Anàlisi territorial 12

3 LES TORRES 14

3.1 ANTECEDENTS 14
3.2 ANÀLISI DEMOGRÀFIC 16
3.2.1 Evolució i fluxos de població 16
3.2.2 Estructura de la població 18
3.2.3 Origen de la població 23
3.2.4 Estructura de les llars 25
3.3 ANÀLISI SOCIAL 26
3.3.1 Vulnerabilitat social i urbana 27
3.3.2 Nivell educatiu 30
3.3.3 Habitatge 32
3.3.4 Convivència i seguretat ciutadana 35
3.3.5 Teixit associatiu 39
3.4 ANÀLISI DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA I DEL MERCAT DE TREBALL 40
3.4.1 Activitat econòmica 40
3.4.2 Ocupació i població activa 47
3.4.3 Atur 49
3.4.4 Usuaris del Servei Impuls a l'Ocupació (SIO) 50
3.5 ANÀLISI TERRITORIAL 52
3.5.1 Anàlisi urbanístic 52
3.5.2 Anàlisi d'infraestructures, equipaments i serveis 54
56
3.5.3 Anàlisi mediambiental 56
3.6 MAPIFICACIÓ DELS AGENTS SOCIALS 58
3.7 ANÀLISI DAFO I CAME 59
3.8 PRINCIPALS IDEES FORÇA DE LA DIAGNOSI 64

4 EL VINT-I-CINC DE SETEMBRE 68

4.1 ANTECEDENTS 68
4.2 ANÀLISI DEMOGRÀFIC 70
4.2.1 Evolució i fluxos de població 70
4.2.2 Estructura de la població 72
4.2.3 Origen de la població 76
4.2.4 Estructura de les llars 79

ÍNDEX

4.3 ANÀLISI SOCIAL 79
4.3.1 Vulnerabilitat social i urbana 80
4.3.2 Nivell educatiu 83
4.3.3 Habitatge 85
4.3.4 Convivència i seguretat ciutadana 87
4.3.5 Teixit associatiu 90
4.4 ANÀLISI DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA I DEL MERCAT DE TREBALL 91
4.4.1 Activitat econòmica 91
4.4.2 Ocupació i població activa 97
4.4.3 Atur 99
4.4.4 Usuaris del Servei Impuls a l'Ocupació 100
4.5 ANÀLISI TERRITORIAL 101
4.5.1 Anàlisi urbanístic 101
4.5.2 Anàlisi d'infraestructures, equipaments i serveis 103
4.5.3 Anàlisi mediambiental 105
4.6 MAPIFICACIÓ DELS AGENTS SOCIALS 106
4.7 ANÀLISI DAFO I CAME 108
4.8 PRINCIPALS IDEES FORÇA DE LA DIAGNOSI 112

5 CA N'ORIOL 116

5.1 ANTECEDENTS 116
5.2 ANÀLISI DEMOGRÀFIC 118
5.2.1 Evolució i fluxos de població 118
5.2.2 Estructura de la població 120
5.2.3 Origen de la població 124
5.2.4 Estructura de les llars 126
5.3 ANÀLISI SOCIAL 127
5.3.1 Vulnerabilitat social i urbana 127
5.3.1 Nivell educatiu 130
5.3.2 Habitatge 133
5.3.3 Convivència i seguretat ciutadana 135
5.3.4 Teixit associatiu 137
5.4 ANÀLISI DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA I DEL MERCAT DE TREBALL 139
5.4.1 Activitat econòmica 139
5.4.2 Ocupació i població activa 146
5.4.3 Atur 148
5.4.4 Usuaris del Servei Impuls a l'Ocupació 149
5.5 ANÀLISI TERRITORIAL 151
5.5.1 Anàlisi urbanístic 151
5.5.2 Anàlisi d'infraestructures, equipaments i serveis 156
5.5.3 Anàlisi mediambiental 157
5.6 MAPIFICACIÓ DELS AGENTS SOCIALS 159
5.7 ANÀLISI DAFO I CAME 160
5.8 PRINCIPALS IDEES FORÇA DE LA DIAGNOSI 164

ANNEX 1: REPORTATGE FOTOGRÀFIC I INCIDÈNCIES DETECTADES EN LA DIAGNOSI URBANÍSTICA 168

1 INTRODUCCIÓ AL PLA D'ACCIÓ INTEGRAL

En els darrers anys, **l'Ajuntament de Rubí**, ha impulsant polítiques de desenvolupament local i de transformació urbana amb la voluntat de contribuir a una evolució sostenible i pròspera del municipi. Recentment, però, i coincidint amb la crisi econòmica i social, s'han generat alguns espais dins la ciutat que no han viscut les transformacions necessàries per la seva millora, tant des d'una perspectiva econòmica com social.

En aquest sentit, es detecten, algunes àrees que per determinades condicions i circumstàncies segueixen patint importants **reptes urbanístics, econòmics i socials**. Alguns d'aquests reptes tenen relació amb l'evolució global del municipi i el seu entorn i d'altres estan vinculats a dinàmiques pròpies dels barris com ara l'evolució demogràfica, la vulnerabilitat social i econòmica, el deteriorament de les dinàmiques de convivència, la incidència d'atur, els dèficits d'equipaments, el mal estat de conservació dels edificis, entre d'altres. Aquests elements afecten negativament la qualitat de vida dels ciutadans i ciutadanes i dificulten la cohesió social i el desenvolupament del benestar i la qualitat de vida de les persones que hi resideixen.

En particular, des de **l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local** de l'Ajuntament de Rubí, que té per missió acompanyar la transformació del municipi en clau social i econòmica, s'ha posat de manifest la **necessitat de millorar les condicions i el benestar** de diferents espais de la ciutat, motiu pel qual la realització del present **Pla d'actuació integral** per a tres barris de la ciutat que, ateses les seves característiques, requereixen d'intervencions específiques que en propiciïn la seva transformació: **Les Torres, el Vint-i-Cinc de Setembre i Ca n'Oriol.**

> **Les Torres:** barri que disposa d'un model urbanístic característic i d'unes dinàmiques socials i de convivència complexes. Tot i la seva bona comunicació i xarxa de transports, el barri ha patit una pèrdua de dinamisme econòmic i un increment de la vulnerabilitat social dels seus residents. Es constata una incidència d'atur superior a la mitjana de Rubí, una percepció d'inseguretat ciutadana i una percepció negativa del barri a la ciutat.

> **Vint-i-cinc de setembre:** barri amb una alta tradició de participació comunitària, molt vinculat al seu origen històric, que disposa d'infraestructures pròpies molt reconegudes a la resta de la ciutat. Amb tot, es constata un grau de vulnerabilitat sociodemogràfica i socioeconòmica important. Les característiques de l'espai públic condicionen, en aquest sentit, les possibilitats econòmiques del barri, sense quasi teixit comercial, i les seves dinàmiques socials.

> **Ca n'Oriol:** barri extens i heterogeni construït als anys 50's i 60's amb una idiosincràsia particular derivada del seu origen. Lleugerament aïllat de les dinàmiques del centre de la ciutat i amb un teixit comercial de proximitat, Ca n'Oriol presenta diversos reptes de caràcter urbanístic i de participació ciutadana.

Des **d'un punt de vista metodològic**, el Pla d'actuació integral dels propers anys es basa en una diagnosi de la realitat social, econòmica i territorial dels tres barris que combina la utilització de tècniques d'anàlisi tant qualitatives com quantitatives. En aquest sentit, s'han portat a terme nombroses entrevistes i grups de treball amb els principals responsables tècnics de l'Ajuntament de Rubí, grups polítics amb representació i agents socials dels barris.

2 METODOLOGIA DEL PLA D'ACTUACIÓ INTEGRAL

2.1 Metodologia general del projecte

L'elaboració del Pla d'actuació integral s'inicia amb una diagnosi **de la realitat demogràfica, social, econòmica i territorial dels barris.** Aquesta diagnosi, que ha permès identificar els principals reptes i oportunitats de desenvolupament al territori, ha fet servir **tècniques d'anàlisi tant quantitatives com qualitatives**.

2.1.1 Anàlisi quantitativa

En aquest sentit, la informació **quantitativa** ha procedit de diverses fonts d'informació entre les que destaquen:

- Documentació aportada pel propi Ajuntament de Rubí (dades del Padró municipal, de l'Observatori de la ciutat, de les diverses Àrees de l'Ajuntament, etc.) .
- Dades de les principals institucions estadístiques com l'Institut d'Estadística de Catalunya o l'Instituto Nacional de Estadística.

Remarcar, així mateix, que l'anàlisi s'ha portat a terme des d'una doble perspectiva: **estàtica** (per les dades de l'últim any) i **dinàmica** (per avaluar l'evolució i tendència del barri respecte d'un indicador).

Paral·lelament, s'ha portat a terme un anàlisi documental i recopilat i consultat tota aquella **altra informació** (tant d'**estadístiques, com d'informes, memòries, plans, projectes d'intervenció integral anteriors, estudis, publicacions i documentació diversa**) aportades per l'Ajuntament Rubí.

2.1.2 Anàlisi qualitativa

Per altra banda, l'anàlisi qualitatiu ha consistit en la realització **d'entrevistes** i **grups de treball** a tres col·lectius ben diferenciats:

- Agents polítics.
- Agents tècnics de l'Ajuntament.

- Agents socials.

En aquests sentit, s'identifiquen dues fases diferenciades:

2.1.2.1 Entrevistes

En primer lloc, el treball qualitatiu del projecte ha portat a terme **entrevistes en profunditat a agents polítics, socials i econòmics qualificats i significatius** de cada barri. Les entrevistes han tingut l'objectiu de conèixer la percepció de persones i agents significatius de diferents àmbits de la vida social, econòmica i comunitària del barri respecte a qüestions relatives la situació del mercat de treball, la dinamització del teixit productiu, la promoció econòmica, els equipaments i serveis així com determinar quin tipus d'actuacions caldria endegar en aquests àmbits per tal d'afavorir una major i millor integració i cohesió.

Més concretament, s'han portat a terme un total de:

- **Agents polítics:** 10 entrevistes en profunditat als representats dels grups polítics amb representació municipal, regidoria de promoció econòmica i alcaldia.
- **Responsables tècnics de l'Ajuntament:** 6 entrevistes en profunditat als principals responsables tècnics dels l'àmbit socials, educatius, de seguretat i urbanístic.
- **Agents socials:** 15 entrevistes en profunditat als responsables de les principals associacions i entitats socials del barris.

Des d'un punt de vista metodològic, les entrevistes han seguit un format semiestructurat, adaptant-se el perfil de l'agent entrevistat (polític, tècnic, etc.). L'objectiu de les entrevistes ha estat recollir les principals observacions respecte de la realitat dels barris i identificar possibles actuacions futures.

2.1.2.2 Grups de treball

En segon lloc, s'han desenvolupat diferents **grups de treball** enfocats als agents socials del barri i equips tècnics de l'Ajuntament. L'objectiu de la celebració dels grup de treball ha estat complementar la informació tant quantitativa com qualitativa recopilada fins al moment i debatre i contrastar opinions entre els participants per obtenir unes opinions més acurades.

Més concretament, s'han portat a terme un total de:

- **Responsables tècnics de l'Ajuntament:** 12 grups de treball amb la participació dels principals responsables tècnics. Els grups realitzats han estat: Treball; Mediambiental; Econòmic, Ciutadania i participació; Social - General; Social - Les Torres; Social - Ca n'Oriol; Joventut; Social – Vint-I-Cinc de Setembre, Seguretat-Policia; Seguretat-Mediació ciutadana; Habitatge; Formació.

> **Agents socials:** 2 grups de treball amb els principals agents socials dels barris.

Metodològicament, els grups de treball amb agents socials i tècnics de l'ajuntament de Rubí s'han portat a terme amb grups d'entre 3-8 persones, utilitzant diverses tècniques de dinamització com ara:

> Anàlisi DAFO.

> Mapificació de les fortaleses i debilitats.

> Puntuació d'ítems, etc.

2.1.2.3 Altres eines d'anàlisi: aranyes de valoració i mapificació dels agents socials

Remarcar, així mateix, que a través de les entrevistes i grups de treball qualitatius s'han portat a terme **les aranyes de valoració i la mapificació dels agents socials**.

Les aranyes són el resultat de recollir les percepcions i valoracions dels agents polítics entrevistats, agents socials i tècnics de l'ajuntament. Més concretament, aquests agents han valorat, de 0-10 (sent 10 la situació més favorable i 0 la més vulnerable pel barri) els següents elements:

1. Infraestructures i serveis	2. Habitatge i urbanisme	3. Vida de barri
- Equipaments bàsics	- Conservació i patologies dels habitatges - Tipus edificacions - Carrers i places	- Ús de l'espai púbic - Sentiments d'identitat i comunitat - Teixit social - Civisme/incivisme - Participació - Organització d'esdeveniments
4. Població	**5. Seguretat ciutadana**	**6. Teixit comercial**
- Població vulnerable i/o en risc - Nivell formatiu - Incidència de l'atur - Nivell ingressos econòmics	- Conflictes - Percepció ciutadana de seguretat	- Suficient/insuficient? - Utilitzat/infrautilitzat per la gent del barri o de fora - Dinàmic - Canvis en els últims anys
7. Medi ambient		
- Ús de energies alternatives - Sistemas d'estalvi energètic - Ús correcte contenidors		

Pel que fa la **mapificació dels agents socials**, aquest han identificat les principals fortaleses i debilitats sobre un mapa del barri, atorgant un valor a cada element en funció del seu estat: a potenciar, a vigilar i a millorar.

Remarcar, per últim, que la diagnosi s'ha desenvolupat en estreta col·laboració i coordinació **amb l'Ajuntament de Rubí i els seus departaments**, així com també amb la **participació activa del teixit social i associatiu dels tres barris.**

A tall de resum del treball qualitatiu portat a terme en el marc de la diagnosi del Pla d'actuació integral, es presenta el següents quadre:

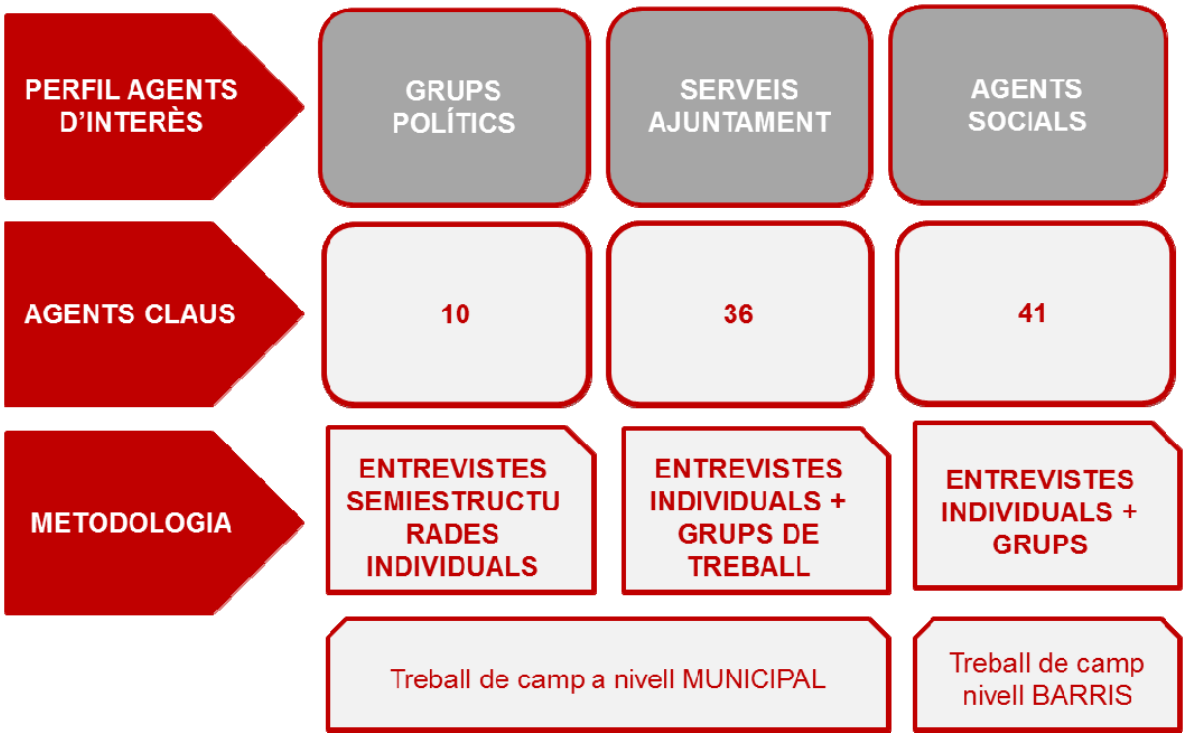

Font: elaboració pròpia.

2.2 Metodologia específica dels àmbits d'anàlisi

A banda de la metodologia general del projecte, s'identifica una metodologia específica pels diferents àmbits d'anàlisi de la diagnosi:

2.2.1 Anàlisi demogràfic

S'ha portat a terme una anàlisi demogràfica dels tres barris centrant-se en 4 grans elements:

- **Evolució i fluxos de població**: població i principals tendències demogràfiques als barris.
- **Estructura de la població:** índex demogràfics, trams d'edat i densitat poblacional.
- **Origen de la població**: anàlisi de l'origen i nacionalitats de la població dels barris.
- **Estructura de les llars**: característiques de les llars del barri.

Per aquest anàlisi s'han emprat les principals fonts estadístiques de caràcter municipal, particularment les dades censals i padronals actualitzades, i s'han incorporat els elements qualitatius recollits en les entrevistes i grups de treball amb els agents clau.

2.2.2 Anàlisi social

Al seu torn, l'anàlisi social ha posat el focus en 5 grans aspectes:

- **Vulnerabilitat urbana i social:** vulnerabilitat sociodemogràfica, socioeconòmica i subjectiva del barri respecte del seu entorn.

L'anàlisi de vulnerabilitat de la població dels barris es realitza amb l'objectiu de conèixer les principals variables que determinen la qualitat del seu entorn social. Amb aquest objectiu, la diagnosi combina l'estudi de tres fonts d'informació: l'Atles de Vulnerabilitat Urbana del ministeri, les fonts de documentació municipal disponibles i, finalment, el treball qualitatiu portat a terme amb els agents socials, els equips tècnics de l'Ajuntament de Rubí i les grups polítics.

En aquest sentit, cal puntualitzar que l'Atles de la Vulnerabilitat Urbana del Ministeri de Foment fixa una metodologia basada en el Cens de Població i Habitatges dels anys 2001 i 2011 per tal d'identificar i caracteritzar els entorns urbans que tenen un major risc des del punt de vista sociodemogràfic, econòmic, residencial i subjectiu. L'Atles de Vulnerabilitat Urbana ofereix informació per les diferents seccions censals que, agregades, ens atorguen informació del barri.

Amb l'objectiu de presentar la informació la més actualitzades possible, s'han recalculat alguns dels indicadors demogràfics de l'Atles de Vulnerabilitat Urbana amb les dades del Padró d'habitants del 2016 i les dades facilitades per l'Ajuntament. Com veurem més endavant, una part important de les variables analitzades provenen o bé del 2011 o bé del 2016. Degut a la dificultat per accedir a dades de caràcter censal o de barri actualitzades, s'analitzen alguns indicadors amb dades del Cens de Població i Habitatges de l'any 2001, sobretot per indicadors de vulnerabilitat residencial i subjectiva que en la seva majoria no s'han tornat a calcular per l'any 2011 i que, en alguns casos, estan subjectes a secret estadístic.

- **Nivell educatiu:** nivell educatiu i formatiu de la població del barri així com de la seva evolució en els darrers anys.
- **Habitatge:** realitat urbanística dels barris i de la incidència de les seves problemàtiques associades (pisos buits, ocupació, desnonaments, etc..
- **Convivència i seguretat ciutadana:** dinàmiques de convivència i seguretat ciutadana dels barris.
- **Teixit associatiu:** principals tendències i presència del teixit associatiu.

L'anàlisi social dels barris s'ha dut a terme a partir de la utilització de **tres fonts d'informació diferents:**

- **D'una** banda, s'han incorporat les dades elaborades pel Ministeri de Foment a través del seu **Observatori de la Vulnerabilitat Urbana**, plataforma que incorpora un seguit d'indicadors segmentats per secció censal que ens permeten conèixer la situació social

dels barris de la ciutat respecte de quatre grans dimensions de vulnerabilitat (sociodemogràfic, econòmic, residencial i subjectiu).

- **Així** mateix, aquestes dades s'han complementat amb el conjunt d'**informació i documentació emesa per l'Ajuntament de Rubí**, entre els quals trobem els Informes i memòries de Serveis Socials, les dades dels Cercles de Comparació Intermunicipal o el RUDEL.

- **Per** últim, s'integra la visió qualitativa dels principals agents socials del barri així com la perspectiva de l'ajuntament a través dels seus responsables tècnics i polítics.

2.2.3 Anàlisi de l'activitat econòmica i del mercat de treball

S'ha portat a terme una anàlisi de l'activitat econòmica i ocupacional dels barris centrant-se en 4 grans elements:

- **Activitat econòmica del barri:** fent especial èmfasi en la seva activitat i dinamisme comercial.

- **Ocupació i població activa:** taxes d'activitat del barri en comparació amb el seu entorn.

- **Atur:** incidència de l'atur als tres barris.

- **Contractació:** tipus de contractes i sector d'activitat dels treballadors residents als barris.

En aquest sentit, s'han analitzat les dades del Servei d'Impuls a l'Ocupació, dades del Cens de Població i Habitatges 2011, del Cens d'Activitats de l'Ajuntament de Rubí amb data 19 d'abril de 2016 i informació recollida al llarg d'entrevistes i grups de treball de la diagnosi.

2.2.4 Anàlisi territorial

L'anàlisi territorial dels barris s'ha centrat en 3 aspectes:

- **Urbanisme**: per tal de realitzar aquesta anàlisi, s'han realitzat dues visites in-situ en data 30 de maig i 1 de juny de 2016, una primera al matí i una segona a la tarda, amb la intenció de poder valorar, al marge de les consideracions materials urbanístiques i el seu estat, la realitat i els moviments que es desprenen de cada zona.

  S'han recorregut cadascun dels carrers circumscrits a cada àrea. S'ha realitzat un reportatge fotogràfic, identificant-se i fixant-se cadascuna de les imatges en el punt on han estat preses. D'aquesta manera s'ha pogut detallar objectivament la realitat material urbanística, l'estat dels carrers i vials, el mobiliari urbà; i subjectivament la realitat de la

vida de barri en la zona en qüestió. Totes les fotografies de l'anàlisi estan presents a l'annex de la present diagnosi.

Una vegada recollides les dades, es fa una descripció detallada de totes les incidències i punts rellevants a destacar, i es valora en conjunt l'estat de cadascuna de les zones. Finalment es proposen un seguit de propostes de millora, si és el cas, per cadascun del casos.

- **Infraestructures, equipaments i serveis:** dotació i tipologia d'infraestructures i serveis dels barris així com de les seves mancances i oportunitats. S'ha portat a terme a partir de les dades disponibles del Pla d'Equipaments Municipals de Rubí 2016-2019.
- **Medi ambient:** principals amenaces i punts forts dels barris respecte de la seva qualitat ambiental. Treball basat en les entrevistes, grups de treball i informació facilitada per l'Ajuntament de Rubí (Projecte Rubí Brilla, Projecte 50/50, etc.)

3 LES TORRES

3.1 Antecedents

La història de Les Torres, i en general la de tota la ciutat de Rubí, està molt marcada per diversos esdeveniments que han transformat de manera significativa la seva realitat.

Un dels més importants té a veure amb l'important onada d'immigració produïda a la dècada dels anys seixanta i setanta, on moltes famílies procedents de la resta de l'Estat espanyol van arribar, atretes per la bona situació econòmica de l'època, al municipi i a l'àrea metropolitana de Barcelona. Aquest procés migratori va canviar definitivament el perfil sociodemogràfic de la ciutat, i molt particularment el d'alguns dels seus barris, com el de Les Torres.

És en aquest context d'expansió demogràfica i de necessitat de creixement d'algunes zones de la ciutat que va començar a construir-se el barri de Les Torres. Ho va fer en uns terrenys agrícoles de l'extrem sud de la ciutat, poc després que s'iniciessin construccions similars en zones properes (com al barri veí de Rubí 2000). Inicialment fou declarat il·legal a causa de l'incompliment d'algunes normatives ja que triplicava el nombre d'habitatges per hectàrea i doblava el de plantes autoritzat. Amb tot, el barri va construir-se de manera accelerada i amb un dèficit important d'equipaments i serveis públics bàsics.

En aquest sentit, els residents de Les Torres van **engegar importants reivindicacions veïnals** per dotar al barri dels serveis i equipaments promesos en el procés de construcció. Entre aquestes reivindicacions destaquen especialment la construcció d'escoles, centres sanitaris i la construcció de la Rambla del Ferrocarril al 2007, una reforma que va unificar el barri amb el seu entorn, especialment amb els barris veïns de Rubí 2000, el Vint-i-Cinc de Setembre i el Centre.

Aquesta important millora en les connexions del barri **ha dinamitzat la seva activitat** i el seu parc immobiliari, caracteritzat per edificis de fins a nou plantes, a excepció de les primeres construccions, amb pisos d'entre 60 i 90m². Pel que fa el seu entorn, el barri s'articula al voltant de la Plaça de la Constitució, centre neuràlgic amb una important presència de comerç i hostaleria, regentada cada cop més, per població nouvinguda al barri.

A data d'avui, el barri s'enfronta a diversos reptes econòmics, socials i urbanístics als que cal donar resposta en el marc d'aquest Pla d'actuació integral. Des d'un punt de vista sociodemogràfic, el barri es caracteritza pel creixement de la població en edats dependents que conviu en un entorn d'alta densitat i presència de població de nacionalitat estrangera. Aquests

elements, es sumen al major grau de vulnerabilitat social de la població, visible en els indicadors educatius, laborals i en la pèrdua de dinamisme econòmic i comercial dels darrers anys. Tots aquests elements, sumats a les característiques del paisatge urbanístic i residencial del barri, generen dinàmiques de convivència i cohesió social complexes i una percepció negativa del barri a la resta de Rubí.

Així doncs, Les Torres s'enfronta al repte de donar resposta a aquesta realitat i recuperar les expectatives que es van generar quan es va construir el barri, posant en valor les oportunitats existents.

Finalment, destacar que Les Torres es troba a l'extrem sud de la ciutat i és considerat, per molts, la porta d'entrada a Rubí a causa de la proximitat del centre del municipi i la ubicació de l'estació del ferrocarril. A continuació es presenta, delimitada en vermell, **l'extensió del barri de Les Torres** en relació al conjunt de Rubí:

Font: Elaboració pròpia a partir de Google Maps. Maig 2016.

D'acord al servei estadístic i censal del consistori, el barri de Les Torres està format per dues seccions censals, **les seccions 3 i 4 del Districte 3,** tal i com es mostra a continuació**:**

Font: Elaboració pròpia a partir de Google Maps. Maig 2016.

3.2 Anàlisi demogràfic

3.2.1 Evolució i fluxos de població

Segons les dades de l'Ajuntament de Rubí, a març del 2016, el municipi disposa d'una població total de 75.826 habitants, dels quals el 50,4% (38.225) són dones i el 49,6% (37.601) són homes. Pel que fa al barri objecte d'estudi comptava amb un **total de 4.322 habitants, distribuïts entre 2.221 dones (51,4%) i 2.101 homes (48,6%).**

En relació a la seva evolució des de l'any 2000 i fins el 2016, observem que a Les Torres s'ha produït un creixement demogràfic del 5,8%. Comparativament, tant al conjunt de Rubí (25,0%), com al Vallès Occidental (25,6%) i Catalunya (20,0%) aquest creixement s'ha produït de manera força més intensa. Les dades ens mostren, doncs, que Les Torres no ha participat amb la mateixa intensitat que el seu entorn de les tendències de creixement demogràfic que han marcat el territori en els darrers 16 anys.

Població	2000	2005	2010	2015	2016	% Variació 2000-2016[1]
Les Torres	4.084	4.410	4.337	4.344	4.322	5,8
Rubí	60.649	70.090	74.374	75.472	75.826	25,0
Vallès Occidental	717.181	815.628	886.530	900.661	-	25,6
Catalunya	6.261.999	6.995.206	7.512.381	7.508.106	7.516.254	20,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT i el Padró d'habitants de Rubí. Dades de març 2016.

En la mateixa línia, resulta interessant analitzar l'evolució demogràfica del barri en els darrers 5 anys ja que trobem algunes divergències interessants amb el seu entorn. Així, mentre que a Rubí, al Vallès Occidental i a Catalunya s'observa un lleuger estancament de la població pel període 2011-2016, a **Les Torres es produeix una reducció de la població (-1,9%)**, que passa dels 4.405 habitants del 2011 als 4.322 del 2016.

Població	2011	2012	2013	2014	2015	2016	% Variació 2011-2016
Les Torres	4.405	4.220	4.223	4.234	4.344	4.322	-1,9
Rubí	74.756	74.732	74.637	74.946	75.472	75.826	1,4
Vallès Occidental	892.260	898.173	898.921	899.532	900.661	-	0,9
Catalunya	7.539.618	7.570.908	7.553.650	7.518.903	7.508.106	7.516.254	-0,3

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT i el Padró d'habitants de Rubí. Dades de març 2016.

Si centrem l'anàlisi en l'evolució de la població del barri de Les Torres, any a any i en dades absolutes, podem observar un comportament irregular marcat per nombroses fluctuacions al llarg del temps. En aquest sentit, entre aquestes fluctuacions que van del l'any 2000 al 2016, podem distingir tres períodes diferenciats pel que fa l'evolució demogràfica del barri:

- **Període 2000-2007**: Període d'expansió demogràfica. El barri passa de 4.084 a 4.447 habitants, incrementant la seva població un 8,9%. Els 4.447 habitants del 2007 representen el màxim poblacional del barri pel període 2000-2016. Aquest període s'associa, com veurem més endavant, amb l'increment de població migrant.
- **Període 2007-2011**: Estabilització demogràfica. S'atura el creixement de població i es succeeixen anys d'estabilitat.

[1] Les dades utilitzades en les comparatives i càlculs de variació del Vallès Occidental són de desembre de 2013.

> **Període 2011-actualitat**: Lleugera pèrdua de població. Les Torres passa de 4.405 als 4.322 habitants (disminució de l'1,9%).

En aquest gràfic es presenta l'evolució de la població del barri de Les Torres pel període 2000-2016. Es poden observar, en aquest sentit, els diferents períodes descrits.

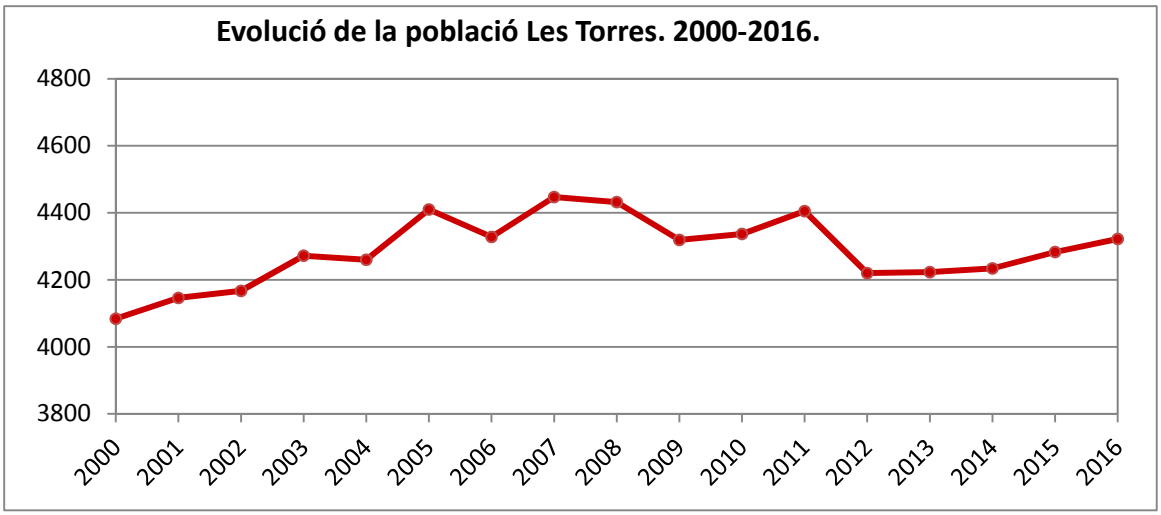

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT i el Padró d'habitants de Rubí. Març 2016.

Amb tot, la informació recollida en el treball qualitatiu i les dades quantitatives ens mostren que Les Torres és un barri **d'alta densitat de població**.

Població	Població	Superfície (Km²)	Densitat de població (hab/km²)
Les Torres	4.322	0,13	33.246,2
Rubí	75.826	32,3	2.347,6
Vallès Occidental	900.661	583,1	1.544,6
Catalunya	7.516.254	32.108	234,1

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT i el Padró d'habitants de Rubí. Dades de març 2016.

3.2.2 Estructura de la població

Un cop analitzada l'evolució de la població de Les Torres en comparació amb el seu entorn, podem prosseguir la diagnosi analitzant la seva estructura poblacional i els principals indicadors demogràfics. En termes generals, veiem que el barri de **Les Torres disposa d'una estructura demogràfica lleugerament més envellida que el conjunt de Rubí i el seu entorn.** Amb tot, cal

remarcar que segons el treball qualitatiu portat a terme, sovint existeix, la percepció contraria. Aquesta percepció és deguda, entre d'altres, a l'ús que es fa de l'espai públic de barri, on infants i joves del barri es socialitzen i fan vida comunitària.

En aquest sentit, observem, en base a les darreres dades del Padró d'Habitants, que **l'edat mitjana del barri és de 41,6 anys**, dada superior a la del conjunt de Rubí (38,9 anys) i la comarca (39,4 anys), però més propera a la mitjana catalana (42,1 anys).

Per il·lustrar millor aquest envelliment de la població, podem analitzar el pes relatiu dels diferents trams d'edat.

Trams d'edat	Les Torres	Rubí	Vallès Occidental	Catalunya
% 0-14 anys	16,1	17,6	17,6	15,9
% 15-29 anys	16,5	16,5	-	14,9
% 30-45 anys	26,3	28,0	-	23,9
% 46-65 anys	25,8	24,8	-	26,8
% Més de 65 anys	15,3	13,0	15,6	18,5
% més de 75 anys	7,0	6,2	-	9,3
Edat mitjana	41,6	38,9	39,4	42,1

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016.

La superior edat mitjana poblacional del barri respecte del seu entorn pot explicar-se, com veiem, a través del pes relatiu dels diferents trams d'edat. En aquest sentit, observem que Les Torres disposa d'un percentatge inferior de població amb edats d'entre 0 i 14 anys (16,1%) respecte de Rubí (17,6%) i el Vallès Occidental (17,6%), i lleugerament per sobre de Catalunya (16,9%). La tendència és similar pel que fa a la població en edat de treballar (16-65): a Les Torres (68,6%) aquest grup d'edat té menys pes que al conjunt de Rubí (69,4%) i en canvi, està per sobre del Vallès Occidental (66,8%) i el conjunt de Catalunya (64,8%).

El tram d'edat amb més pes poblacional és el de 30-45 anys, que representa un 26,3%, un valor similar al de Rubí (28,0%).

En definitiva, observem com **Les Torres disposa d'una estructura de població més envellida que el conjunt de Rubí**, amb menys població jove (0 – 14 anys) i més població major de 65 anys. Això es tradueix en una edat mitjana superior a la del conjunt del municipi.

Si analitzem com s'han comportat en el temps els diferents grups d'edat des de l'any 2000, observem que **s'ha produït un creixement de la població en edats potencialment dependents**, és a dir, de gent gran (majors de 65 anys) i de gent jove (menors de 14 anys).

Trams d'edat	Les Torres		Rubí	
	2000	2016	2000	2016
% 0-14 anys	13,3	16,1	15,5	17,6
% 15-29 anys	26,3	16,5	25,3	16,5
% 30-45 anys	22,5	26,3	25,2	28,0
% 46-65 anys	23,7	25,8	22,1	24,8
% Més de 65 anys	14,1	15,3	11,9	13,0
% més de 75 anys	5,8	7,0	4,8	6,2

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016.

L'increment de la població menor de 14 anys pot explicar-se, tal i com es veurà posteriorment, per l'arribada de població migrada, caracteritzada per estar formada per persones en edat de treballar i nuclis familiars joves amb fills. Pel que fa a l'increment relatiu dels majors de 65 anys, tendència visible al conjunt de municipi, observem que aquesta pot estar generada per l'envelliment general de la generació que va immigrar, ara fa unes dècades, procedent de la resta de l'estat espanyol i d'altres països i per altres factors com ara la **baixa natalitat i els moviments interns del jovent cap a altres barris.**

Per a complementar aquesta anàlisi, es presenten els **índexs de dependència juvenil, senil i global** per a Les Torres i el seu entorn, quocients que expressen la dependència dels joves (0-14 anys) i/o la gent gran (més de 65 anys) respecte de la població en edat de treballar (16-64 anys).

(%)	Les Torres	Rubí	Vallès Occidental	Catalunya
Índex de dependència juvenil	23,5	25,3	27,0	24,0
Índex de dependència senil	22,4	18,8	24,0	28,0
Índex de dependència global	45,8	44,1	50,0	52,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Les dades a nivell de barri i municipi són de març del 2016. La resta, de desembre 2014.

En primer lloc, observem en concordança amb el pes dels trams d'edat, que Les Torres presenta un **índex de dependència juvenil** inferior en relació al seu entorn. Pel que fa l'**índex dependència senil**, és 3,6 punts percentuals superior a Les Torres respecte del conjunt de Rubí, i inferior en 5,6 punts respecte del conjunt de Catalunya. Ambdues dades venen a reforçar l'existència d'un cert envelliment al barri respecte de la mitjana del municipi.

Segonament, i en relació a **l'índex de dependència global** (que calcula la càrrega que per a la població en edat de treballar representa la població en edats dependents), observem que Les Torres, amb un 45,8%, se situa lleugerament per sobre del valor de Rubí (44,1%), i per sota del Vallès Occidental (50,0%) i el conjunt de Catalunya (52,0%). Aquesta menor taxa de dependència de Les Torres i Rubí s'explica per la major presència de població en edat de treballar.

Per a completar l'anàlisi podem valorar, així mateix, les **taxes d'envelliment, sobreenvelliment i recanvi de la població activa** que es presenten en la taula que ve a continuació.

(%)	Les Torres	Rubí	Vallès Occidental	Catalunya
Índex d'envelliment	95,0	74,0	88,6	114,6
Índex de sobreenvelliment	12,8	12,7	14,0	16,0
Índex de recanvi	116,0	107,8	92,3	117,6

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT i el Padró d'habitants de Rubí. Les dades a nivell de barri i municipi són de març del 2016. La resta, de desembre 2015.

En termes generals, constatem que, tal i com s'ha analitzat prèviament, Les Torres disposa d'una estructura poblacional més envellida que la del seu entorn. En aquest sentit, observem que l'**índex d'envelliment** de Les Torres (95,0%), expressat en percentatge i resultat de dividir el nombre de persones majors de 65 anys entre els joves menors de 16 anys, es situa

significativament per sobre del de Rubí (74,0%) i el Vallès Occidental (88,6%), i per sota del valor de Catalunya (114,6%).

Si ens centrem en **l'índex de sobreenvelliment** de la població del barri, que calcula el pes dels majors de 85 anys entre el total de població de més de 65 anys, observem que Les Torres, amb un 12,8%, obté un valor similar al del conjunt de Rubí (12,7%) i inferior als del Vallès Occidental (14,0%) i Catalunya (16,0%). Aquest menor sobreenvelliment al barri pot explicar-se per l'origen d'una part important dels majors de 65 anys, majoritàriament immigrants de la resta del estat espanyol que van arribar en edat de treballar i que encara no han arribat als 85 anys.

El tercer indicador presentat en la darrera taula és **l'índex de recanvi** de la població activa, quocient que calcula la relació entre la població de 61 a 65 anys i la població de 16 a 20 anys, i que permet visualitzar la proporció de la població que està a punt de sortir del mercat de treball respecte de la que està a punt d'entrar o acaba d'incorporar-se. En aquest sentit, veiem que l'índex de recanvi del barri (116,0%) és superior al del conjunt de Rubí (107,8%) i la comarca (92,3%) i similar al de Catalunya (117,6%). Aquesta dada ens informe que hi ha més treballadors a punt de sortir del mercat de treball que joves en fase d'entrada.

Per tancar aquest primer bloc d'anàlisi de l'estructura demogràfica del barri, s'il·lustren a continuació **les piràmides de població, a data de març del 2016, del conjunt de Rubí i del barri de Les Torres.**

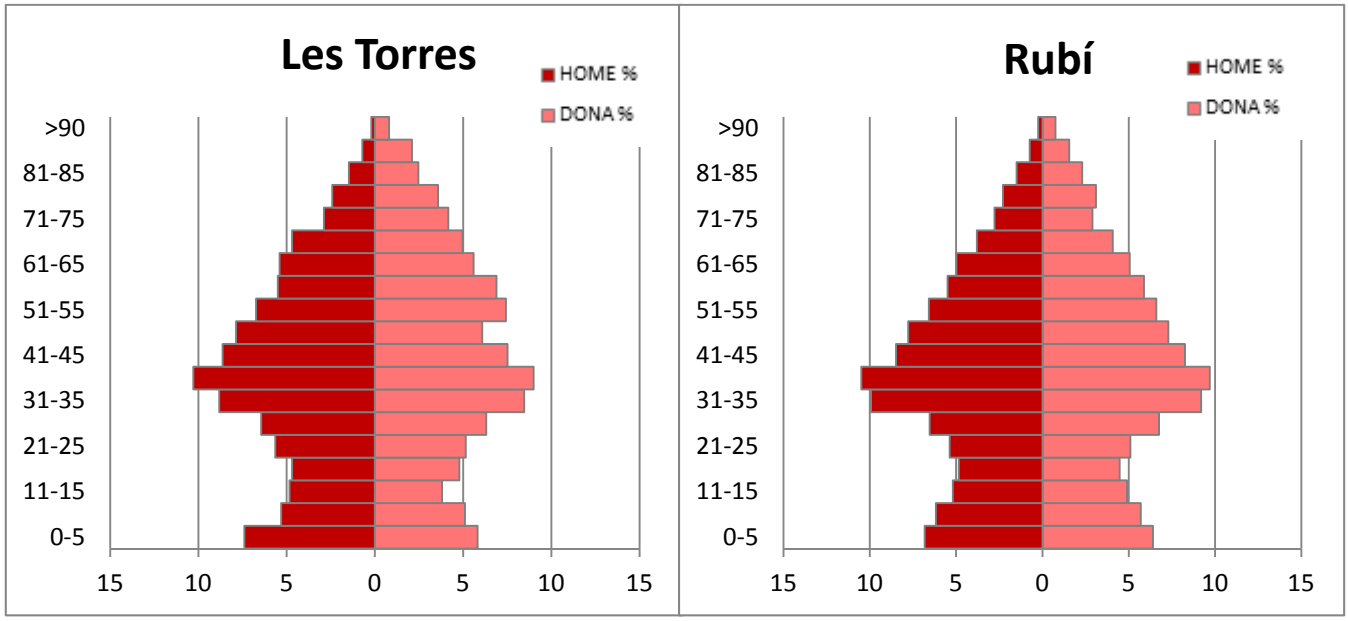

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016.

Ambdues piràmides, amb formes i estructures similars, reflecteixen gràficament les dades presentades en els indicadors anteriors. Així, en termes generals, les dues piràmides estan dominades per **les edats potencialment actives** però amb una base significativament més estreta i una part superior que, amb el pas dels anys, tendirà a ampliar-se.

En definitiva, podem assenyalar que l'estructura demogràfica del barri de Les Torres presenta **uns valors que, tot i assimilar-se a la del conjunt de Rubí, denoten un major envelliment de la població respecte del seu entorn.** Una tendència influenciada pels processos migratoris que han caracteritzat el barri, com són l'arribada de població en edat laboral de la resta de l'estat espanyol als anys seixanta i setanta i la recent immigració extracomunitària.

3.2.3 Origen de la població

El següent bloc d'anàlisi es centra en l'origen de la població del barri. En aquest sentit, observem que el barri de **Les Torres presenta uns valors més elevats de població nacionalitat estrangera, amb un 25,6%, en comparació amb el seu municipi (10,9%) comarca (9,6%) i el conjunt de Catalunya (13,7%).** Aquestes dades converteixen a Les Torres en el segon barri amb més població de nacionalitat estrangera del municipi, només superat pel barri de El Pinar (41,3%) i lluny davant del tercer, el Vint-i-Cinc de Setembre (18,4%).

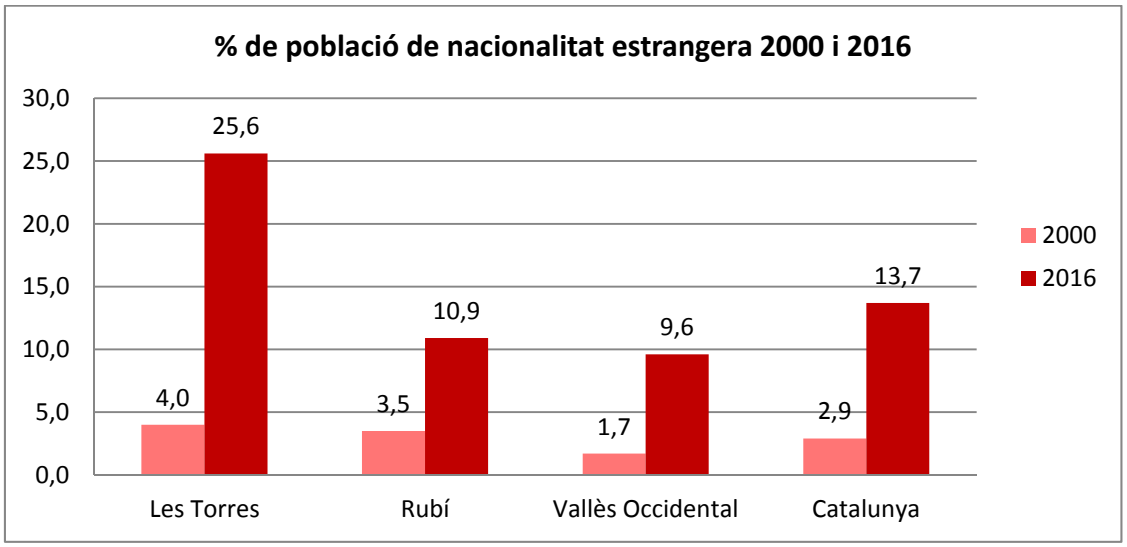

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT i el Padró d'habitants de Rubí. Les dades a nivell de barri i municipi són de març del 2016. La resta, de desembre 2015.

Si analitzem l'evolució d'aquesta població de nacionalitat estrangera en els darrers 16 anys, entre el moment inicial del creixement de la immigració estrangera i l'actualitat, observem tendències molt similars però amb diferents intensitats entre Les Torres, Rubí i Catalunya. Així, podem

destacar que, a Les Torres, la població de nacionalitat estrangera ha experimentat un creixement molt notable, passant del 4,0% al 25,6% en el període 2000-2016. Tot i existir un creixement positiu al conjunt de Catalunya i Rubí, **al barri de Les Torres s'ha produït un creixement de 21,6 punts percentuals en el període 2000-2016, un creixement molt superior al del seu entorn.** Així, al conjunt del municipi, la població de nacionalitat estrangera ha passat de representar el 3,5% al 10,9%, i al conjunt de Catalunya del 2,9% al 13,7%. En termes relatius, el percentatge de creixement de la població de nacionalitat estrangera ha tingut una tendència similar a Catalunya.

En canvi, des d'un punt de vista de la taxa de creixement, tant Les Torres com Catalunya mostren evolucions molt similars.

Pel que fa les diferents nacionalitats de la població resident al barri de Les Torres, observem que el **74,4% de la població disposa de la nacionalitat espanyola** i d'entre el 25,6% d'estrangers, les nacionalitats amb més representació són la marroquina (19,1%) i l'equatoriana (17,2%). Amb tot, la immigració originària de països de Llatinoamèrica conjuntament representa, aproximadament, un 40,2%. **Destaquen, doncs, les nacionalitats corresponents a països de fora de la Unió Europea, especialment, de països llatinoamericans i magrebins**. A Rubí, les nacionalitats marroquina (19,4%) i equatoriana (17,2%) són les nacionalitats estrangeres amb més representació.

A continuació es mostra el detall de nacionalitats els residents al barri de Les Torres.

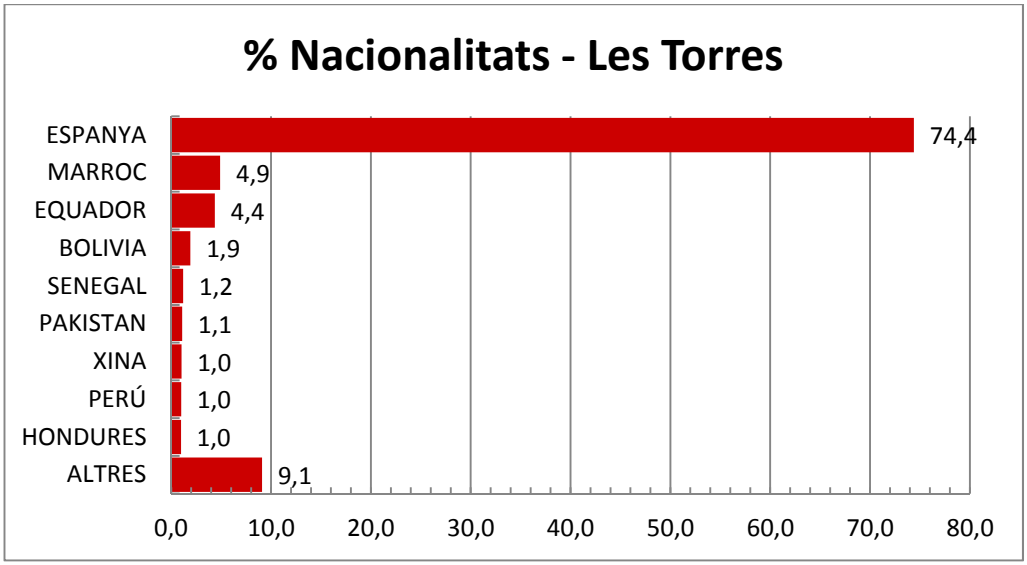

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016.

En definitiva, observem que el perfil social del barri és el d'una **població de nacionalitat majoritàriament espanyola, molta de la qual va immigrar de la resta de l'Estat espanyol ara fa**

unes dècades, que conviu amb una forta presència d'immigració extracomunitària. Una població de nacionalitat estrangera que, com s'ha vist, ha crescut amb més intensitat a Les Torres que a la resta del seu municipi i entorn.

Si analitzem l'evolució de la població de nacionalitat estrangera entre l'any 2000 i 2016, observem com aquesta creix fins l'any 2010, arribant a un màxim del 32%, per després disminuir en relació als habitants de nacionalitat espanyola. Les dades del padró d'habitants mostren, doncs, **l'inici d'un nou període de decreixement de la població de nacionalitat estrangera.**

Població (%)	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nacionalitat espanyola	95,9	72,1	68,0	69,0	71,6	73,5	74,0	73,8	74,4
Nacionalitat estrangera	4,1	27,9	32,0	31,0	28,4	26,5	26,0	26,2	25,6

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016.

En termes absoluts, però, la població de nacionalitat estrangera resident al barri ha passat de 166 persones a l'any 2000 als 1107 del 2016, augmentant en 941 persones. Aquest creixement s'ha produït en un moment en el que la població de nacionalitat espanyola ha disminuït, pel mateix període, en 701 persones, passant del 3.916 residents del 2000 als 3.215 del 2016.

Així, **la immigració exterior ha estat la que ha registrat la major aportació de nova població al barri de Les Torres** i la que ha fomentat el creixement demogràfic del període 2000-2016. Remarcar, en aquesta línia, que s**'ha produït un efecte de mobilitat interna de la població de nacionalitat espanyola en paral·lel a l'arribada de població extracomunitària al barri**. L'existència d'aquest flux de població de nacionalitat espanyola que ha tendit a marxar cap altres indrets del municipi s'ha vist atenuada en els darrers anys amb la reducció de la població de nacionalitat estrangera, presumiblement a conseqüència de la crisis econòmica.

3.2.4 Estructura de les llars

Així mateix, un altre dels aspectes rellevants que podem analitzar en aquesta diagnosi demogràfica de Les Torres és l'estructura de les seves llars, centrant-nos en el nombre de persones que hi habiten. En aquest sentit, observem que a Les Torres predominen les constituïdes per 3-4 persones, que suposen el 54,8% del total, i les d'1-2 persones (30,5% del total).

Si comparem aquestes dades amb els valors del conjunt de Rubí i Catalunya, constatem que en ambdós casos tenen més presència les llars d'1-2 persones (51,5% a Rubí i 55,0% a Catalunya)

respecte de les de 3-4 persones (41,8% a Rubí i 38,9% a Catalunya). Així doncs, observem que **a les Torres les llars acostumen a tenir un major nombre de membres en comparació amb el seu entorn.**

Membres de la llar (%)	Les Torres	Rubí	Catalunya
1 persona	8,6	20,7	23,3
2 persones	21,9	30,9	31,7
3 Persones	28,2	23,0	21,5
4 Persones	26,6	18,8	17,4
5 o més persones	14,7	6,7	6,1
Llars de 1-2 pers.	30,5	51,5	55,0
Llars de 3-4 pers.	54,8	41,8	38,9
Llars de 5 o més pers.	14,7	6,7	6,1

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de Població i Habitatges 2011 del INE.

3.3 Anàlisi social

L'anàlisi de la situació social del barri de Les Torres es centra en **4 grans àmbits** que integren els principals elements de caràcter social del barri: vulnerabilitat social i urbana; educació; habitatge; i convivència i seguretat ciutadana.

VULNERABILITAT SOCIAL I URBANA	> Vulnerabilitat sociodemogràfica. > Vulnerabilitat socioeconòmica. > Vulnerabilitat subjectiva.
EDUCACIÓ	> Nivell d'instrucció de la població. > Evolució i tendències.
HABITATGE	> Realitat residencial i urbanística. > Vulnerabilitat residencial.
CONVIVÈNCIA I SEGURETAT CIUTADANA	> Convivència i vida comunitària. > Civisme. > Seguretat ciutadana. > Teixit associatius i participació. > Etc.

Així mateix, senyalar que aquesta diagnosi social s'ha dut a terme a partir de la utilització de **tres fonts d'informació diferents:**

3.3.1 Vulnerabilitat social i urbana

L'anàlisi de vulnerabilitat de la població del barri es realitza amb l'objectiu de **conèixer les principals variables que determinen la qualitat de l'entorn social de Les Torres**. En aquest sentit, el conjunt de dades que configuren l'anàlisi de vulnerabilitat del barri permeten realitzar un doble anàlisi de la situació social de Les Torres:

- **Anàlisi extern:** per comparar Les Torres amb el seu entorn (Rubí i Catalunya).
- **Anàlisi intern:** per comparar la situació de vulnerabilitat social de Les Torres amb els altres barris i seccions censals de Rubí.

Amb aquest doble objectiu analític, es presenta la taula amb el conjunt de dades de vulnerabilitat del barri de Les Torres. **La taula incorpora un codi de color per identificar aquells valors que estan en millor o pitjor condició en relació a la mitjana del municipi**: les dades més fosques assenyalen aquells indicadors on el barri presenta una desviació de la mitjana negativa i les més clares una desviació positiva.

Indicadors de Vulnerabilitat Urbana	Font*	Les Torres	Rubí	Catalunya
Vulnerabilidad Sociodemográfica				
Població de 75 anys i més	*Padró 2016*	8,7%	7,7%	9,3%
Llars unipersonals de majors de 64 anys	*Cens 2001*	9,2%	5,8%	9,4%
	Cens 2011	-	6,8%	9,5%
Llars amb un adult i un menor o més	*Cens 2001*	2,4%	1,9%	2,0%
	Cens 2011	-	15,0%	4,9%
Població estrangera	*Padró 2016*	25,6%	10,9%	13,7%
Població estrangera infantil	*Cens 2011*	18,9%	15,1%	17,4%
Vulnerabilidad Socioeconómica				
Taxa estimada d'atur	*Cens 2011*	34,4%	25,1%	21,1%
Taxa estimada d'atur juvenil	*Cens 2001*	17,0%	13,3%	13,3%
	Cens 2011	-	44,6%	39,8%
Ocupats eventuals	*Cens 2011*	23,6%	15,6%	15,7%
Ocupats no qualificats	*Cens 2001*	11,7%	10,1%	9,5%
	Cens 2011	-	28,4%	28,3%
Població sense estudis o amb estudis incomplets	*Padró 2016*	32,4%	29,2%	19,4%
Vulnerabilidad Subjetiva				
Població amb problemes de sorolls exteriors	*Cens 2001*	47,5%	39,7%	34,6%
Població amb problemes de contaminació	*Cens 2001*	18,8%	22,7%	21,4%
Població amb problemes de males comunicacions	*Cens 2001*	3,4%	13,6%	13,0%
Població amb problema d'escassetat de zones verdes	*Cens 2001*	22,8%	44,7%	34,1%
Població amb problemes de delinqüència en l'entorn	*Cens 2001*	46,4%	25,7%	24,3%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de població i habitatges 2001 i 2011 i del Padró d'habitants municipal del 2016.

Anàlisi extern

- En primer lloc, pel que fa **l'àmbit sociodemogràfic**, observem que el barri de Les Torres presenta, respecte del conjunt del municipi, una major vulnerabilitat en tots i cadascuns dels indicadors de vulnerabilitat. Així, veiem com Les Torres disposa de més població major de 75 anys en relació al conjunt de Rubí i de més llars unipersonals de majors de 64 anys, llars monoparentals, població de nacionalitat estrangera i població de nacionalitat estrangera infantil.

- **Per** la seva banda, en **l'àmbit de la vulnerabilitat socioeconòmica**, remarcar que s'ha registrat un fort deteriorament d'aquests indicadors a tota la ciutat en el període intercensal 2001-2011 a causa de la crisi econòmica. En aquest context, el barri de **Les Torres disposa d'un major grau de vulnerabilitat socioeconòmic en relació al conjunt de Rubí i Catalunya, particularment visible en la superior taxa d'atur, en l'atur juvenil, l'ocupació eventual i la major presència de població sense instrucció o estudis incomplets.**

- **Finalment**, en relació a la **vulnerabilitat subjectiva**, destacar que Les Torres mostrava l'any 2001 (l'únic any en que s'han calculat aquests indicadors) una major vulnerabilitat ens dos aspectes clau que, a data d'avui, la ciutadania encara identifica com a contrarietats importants del barri: **problemes de sorolls exteriors i de delinqüència**. La presència de nombrosos espais oberts (places i carrers amples) i locals d'oci nocturn són un dels aspectes que expliquen aquesta major vulnerabilitat i l'estancament demogràfic del barri. En la resta de variables de vulnerabilitat subjectiva, el barri presenta bons resultats, sobretot pel que fa la comunicació i mobilitat.

Anàlisi intern

Des d'un punt de vista intern, d'anàlisi del conjunt de 34 seccions censals que conformaven el municipi l'any 2001 (l'any de referència per a l'obtenció de dades de l'Observatori de Vulnerabilitat urbana), observem[2] que **les tres seccions censals que conformen Les Torres és caracteritzen per tenir un dels majors graus de vulnerabilitat urbana de la ciutat.**

Aquesta realitat és particularment visible en els indicadors sociodemogràfics i socioeconòmics de Rubí. En aquest sentit, observem com altres zones de Rubí, com el Vint-i-Cinc de Setembre i algunes seccions del centre de la ciutat, també presenten paràmetres de vulnerabilitat elevats.

[2] Veure l'annex amb les taules comparatives dels indicadors de vulnerabilitat urbana per a totes les seccions censals del 2001.

En relació als indicadors de **vulnerabilitat subjectiva** constatem que Les Torres presenta un valors més positius i propers a la mitjana del conjunt de seccions censals. Així, veiem com determinades zones de Ca n'Oriol i del centre de Rubí obtenen graus de vulnerabilitat força més elevats que Les Torres.

Des d'un punt de vista general, observem que **s'ha produït, en el període 2011-2011, un important deteriorament dels indicadors de vulnerabilitat urbana al conjunt de la ciutat**. A nivell intramunicipal , veiem que **del total de 34 seccions censals que conformen la ciutat, 19 tenen una majoria d'indicadors de vulnerabilitat per sota de la mitjana del municipi**. Aquesta major vulnerabilitat afecta tots els àmbits i, molt especialment, a la vulnerabilitat socioeconòmica.

Finalment, en relació al procés qualitatiu, remarcar que la població que viu a Les Torres, segons els diferents Serveis municipals entrevistats en la diagnosi, es troba generalment en **situació precària o vulnerable, tant a nivell social com econòmic**. S'assenyala que la població del barri disposa d'un nivell adquisitiu baix tot, i que des dels agents socials consultats s'observa que no es pot generalitzar aquest perfil de la població.
A continuació es mostren les valoracions del conjunt de variables que integren l'eix de població obtingudes en les diferents fases del treball qualitatiu.

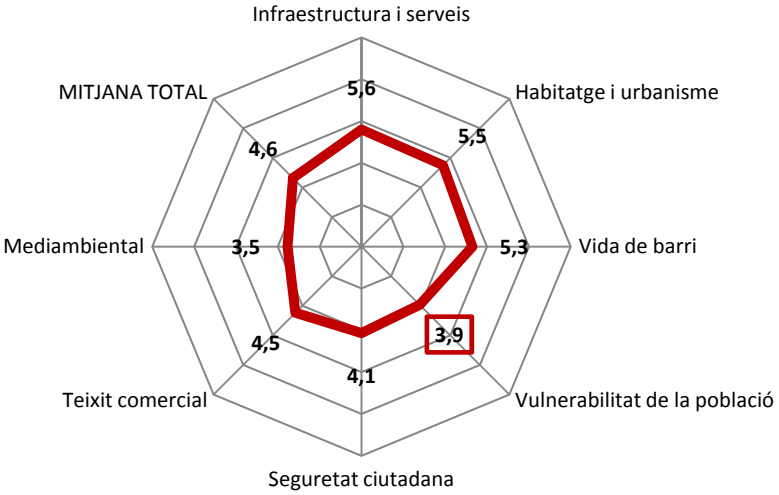

En aquest sentit, observem que l'eix de població obté un **3,9 de mitjana en el procés qualitatiu** en el qual han participat tant els agents socials, equips tècnics de l'Ajuntament i grups polítics amb representació. Entre d'altres elements, aquest eix té en compte el nivell formatius i el grau de vulnerabilitat social i econòmica de la població. Aquest valor es situa clarament per sota de la mitjana (4,6) dels altres àmbits analitzats en aquesta diagnosi i és el segon element amb una valoració més baixa.

3.3.2 Nivell educatiu

El segon àmbit analitzat en aquesta diagnosi social és el nivell educatiu del barri de Les Torres. Així, i segon les darreres dades oficials datades de març del 2016, observem que **el nivell d'instrucció de la població resident al barri ha millorat de manera significativa entre els anys 2000 i 2016.** Convé, però, analitzar amb més detall les característiques i la intensitat d'aquestes millores i comparar-les amb el que ha succeït a la resta del municipi, el Vallès Occidental i Catalunya.

A la taula que se presenta a continuació, observem els diferents nivells d'instrucció assolits per la població de Les Torres, Rubí, el Vallès Occidental i Catalunya.

Nivell d'instrucció (%)	Les Torres	Rubí	Vallès Occidental	Catalunya
No llegeix/escriu o amb dificultats	1,7	1,7	1,5	1,4
Primària o EGB incomplet	30,7	27,5	16,9	18,0
E.S.O, Graduat, Batxillerat Ele.	22,8	19,2	23,4	23,4
Batxillerat superior, BUP, COU	10,6	8,9	10,8	11,2
Amb estudis mitjans o superiors	16,8	22,5	28,3	28,6
Menor de 16 anys	17,4	20,2	19,1	17,5

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT i el Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016. Les dades a nivell de barri i municipi són de març del 2016. La resta, de desembre 2015.

Així, i en primer lloc, podem analitzar l'evolució de **la població que no sap ni llegir ni escriure o que ho fa amb dificultats**, indicador de gran importància per valorar el nivell d'instrucció d'un barri i el seu grau de vulnerabilitat. En aquest sentit, observem que aquest col·lectiu **ha disminuït de manera rellevant en els darrers 16 anys, passant del 8,2% de l'any 2000 a l'1,7% l'any 2016**. Aquesta reducció és similar a la produïda al conjunt de Rubí, que passa del 9,8% al 1,7% en el mateix període. Aquestes dades són lleugerament superiors als valors de la comarca (1,5%) i el conjunt de Catalunya (1,4%).

En la mateix línia, podem observar com s'ha comportat el percentatge de **població que no ha finalitzat els estudis primaris o d'EGB.** En aquest sentit, veiem que també s'ha produït una reducció important d'aquest indicador, que disminueix un 44,2% (del 55,0% a l'any 2000 al 30,7% del 2015), dada similar a la del conjunt de Rubí, que baixa un 47,5% (passant del 52,4% al 27,3% en el mateix període). S'ha produït, doncs, una certa convergència entre el barri i el conjunt de la ciutat pel que fa la reducció d'aquells nivells d'instrucció generadors de vulnerabilitat.

Pel que fa la proporció de **població amb la E.S.O, el graduat o el Batxillerat elemental**, veiem que el barri (22,8%) assoleix, nivells lleugerament superiors als valors de Rubí (19,2%) i inferiors al Vallès Occidental (23,4%) i Catalunya (23,4%). En aquesta línia, també veiem al barri (10,6%) que la població amb el **Batxillerat superior, el BUP o el COU** supera la del conjunt del municipi (8,9%) i que assoleix valors similars als de la comarca (10,8%) i Catalunya (11,2%).

Si analitzem, però, la proporció de la població que disposa d'estudis mitjans o superior **(Formació Professional de nivell 1 i 2, Diplomatura, Llicenciatura i Doctorat)**, observem que el barri de Les Torres amb un 16,8% de la població amb aquest nivell de formació assolit, es situa significativament per sota de la resta del municipi (22,5%), el Vallès Occidental (28,3%) i la mitjana de Catalunya (28,6%). Pel que fa la seva evolució en el temps, podem veure, però, que la proporció de persones amb estudis mitjans o superior **ha crescut un 12,4% en el darrers 16 anys (del 14,9% al 16,8%), dada relativament elevada però molt allunyada dels progressos assolits pel conjunt de Rubí**, que passa del 16,2% al 22,5% i Catalunya. En definitiva, podem assenyalar que tot i partir de situacions relativament similars a l'any 2000, les diferencies entre Les Torres i el conjunt de Rubí s'han anat eixamplant pel que fa els estudis mitjans i superiors.

A continuació es presenta l'evolució, en els darrers 16 anys, del nivell d'instrucció del barri i municipi.

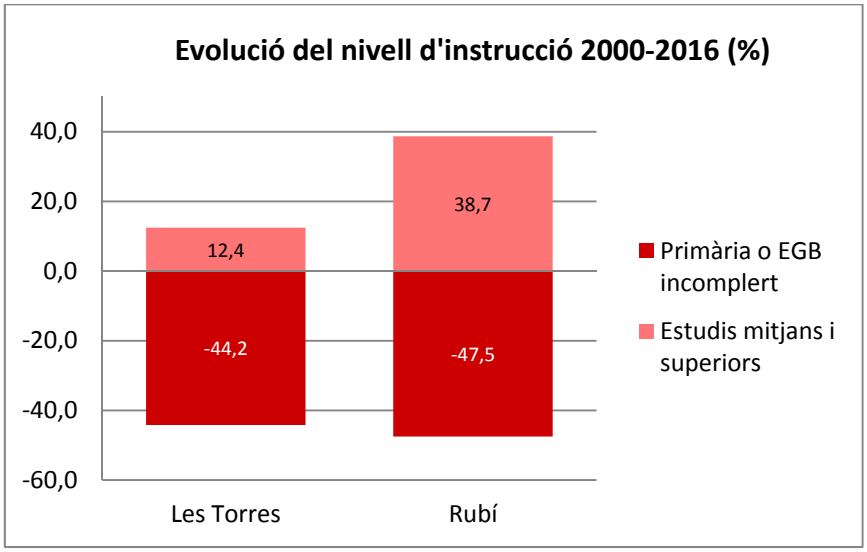

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016.

Si ens centrem en les diferencies formatives existents entre els homes i les dones, observem que **al barri de Les Torres les dones tenen un nivell d'instrucció lleugerament inferior al homes**, sobretot pel que fa relació a la població sense estudis (no llegeix/escriu o amb dificultat i primària o EGB incomplet). Per contra, en relació als estudis mitjans i superiors, veiem que les dones (17,7%) obtenen un valor lleugerament més elevat que els homes (17,0%). En qualsevol

cas, remarcar que en els darrers anys s'han atenuat de manera significativa les diferències existents entre els dos sexes.

Nivell d'instrucció (%)	Les Torres		Rubí	
	Dones	Homes	Dones	Homes
No llegeix/escriu o amb dificultats	2,2	1,2	2,1	1,3
Primària o EGB incomplet	31,5	28,7	27,9	27,1
E.S.O, Graduat, Batxillerat Ele.	22,1	23,6	18,0	20,4
Batxillerat superior, BUP, COU	10,4	10,8	9,0	8,7
Amb estudis mitjans o superiors	17,7	17,0	23,5	21,5
Menor de 16 anys	16,1	18,8	19,5	21,0
Total	100,0	100,0	100,0	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT i el Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016.

Podem constatar, en definitiva, que **el barri de Les Torres ha millorat de manera significativa el seu nivell d'instrucció entre els anys 2000 i 2016**, sobretot pel que fa la reducció de persones que no saben ni llegir ni escriure o ho fan amb dificultats i les persones que no han finalitzat els seus estudis primaris o d'EGB. S'ha produït, doncs, una convergència entre el barri i el conjunt del municipi pel que fa aquests indicadors. En contraposició, observem que **la població amb estudis mitjans o superior, tot i créixer un 12,4%, no ha augmentat de amb la mateixa força que al conjunt de Rubí, i queda considerablement lluny dels valors del Vallès Occidental i Catalunya.**

Finalment, i en termes generals, podem concloure que **la població del barri de Les Torres presenta un nivell d'instrucció relativament baix**, amb xifres d'estudis incomplerts i d'estudis mitjans i superiors que, tot i millorar notablement en els darrers 16 anys, segueixen allunyades dels paràmetres del conjunt de Catalunya.

3.3.3 Habitatge

La **realitat urbanística i residencial del barri de Les Torres, molt característica, ha condicionat de manera determinant la vida al barri i les dinàmiques comunitàries que existeixen**. En aquest sentit, l'origen del barri i les expectatives que hi havia quan es va construir, són elements clau per entendre la seva evolució i la percepció que existeix tant dels propis habitants com de la resta de la ciutat.

El barri Les Torres va ser ideat als anys seixanta per dotar d'habitatges a un perfil de població molt determinat. Tal i com hem vist en la diagnosi demogràfica, sovint s'assenyala que "la població del barri ha canviat de forma significativa en els darrers anys" i que als inicis a Les Torres "hi arribava gent amb diners que podia comprar pisos". **Aquests elements demogràfics sumats a l'impacte de la crisi econòmica i la bombolla immobiliària són fonamentals per entendre les principals problemàtiques actuals de l'habitatge al barri.**

En termes generals, els habitatges del barri es caracteritzen per tenir entre 60 i 90 m² i situar-se en edificis plurifamiliars de no més de nou plantes. En aquest sentit, un dels primers elements que podem analitzar fa referència als indicadors de vulnerabilitat residencial seleccionats per l'Observatori de la Vulnerabilitat Urbana l'any 2001. A continuació es mostren els seus principals resultats:

Habitatges	Les Torres	Rubí	Catalunya
Habitatges de menys de 30m² (%)	0,1	0,1	0,3
Superfície mitjana per habitant (m²)	26,6	29,1	35,9
Població en habitatges sense servei	0,8	0,8	1,1
Habitatges en edificis en mal estat	0,0	1,6	2,8
Habitatges en edificis anteriors a 1951	5,0	8,3	21,1

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de població i habitatges de l'any 2001.

Com podem veure, Les Torres mostra una **situació molt similar a la del conjunt de Rubí i lleugerament millor que la del conjunt de Catalunya en relació a les dades de vulnerabilitat residencial**. Aquest fet s'explica per les pròpies característiques dels habitatges de Les Torres, edificis datats de finals dels anys 60, rehabilitats en les darreres dècades, i en relatiu bon estat de conservació. En aquest sentit, no s'aprecien habitatges de menys de 30m², habitatges sense lavabo o servei o habitatges que estiguin en mal estat. L'únic indicador on Les Torres obté un valor lleugerament inferior és en la superfície mitjana per habitant (26,6m²), dada lleugerament inferior a Rubí (29,1m²) i Catalunya (35,9m²). Cal remarcar, però, que com veurem més endavant, el barri s'enfronta a un problema important de vulnerabilitat residencial: l'elevat nombre de persones que no poden fer front als pagaments dels seus compromisos financers i s'enfronten a processos de desnonament.

Aquestes dades, però, no integren algunes de les noves problemàtiques aparegudes amb força arran de la crisis econòmica. Així doncs, per complementar aquesta informació, es presenten algunes de les dades d'habitatge disponibles a nivell intramunicipal per la zona de Les Torres:

Habitatges	Les Torres		Rubí	
	Total	%	Total	%
Nombre total d'habitatges buits	285	100,0	1.054	100,0
Propietat de petits tenidors	278	97,5	725	68,8
Propietat d'entitats financeres	7	2,5	329	31,2
Nombre d'habitatges ocupats	39	100,0	390	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Oficina d'Habitatge de l'Ajuntament de Rubí. Any 2016.

Entre aquestes problemàtiques destaquen de manera significativa els habitatges buits. Aquest problema té el seu origen en la crisi econòmica, que ha provocat nombrosos desnonaments, i en l'esclat de la bombolla immobiliària, que dificulta la compra-venda d'habitatges. Així, i segons el Servei d'Habitatge de l'Ajuntament, **Les Torres disposa aproximadament l'any 2015 d'un total de 285 pisos buits, el 27,0% del total de la ciutat. D'aquests, casi tots (97,5%) pertanyen a petits tenidors**, dada força allunyada de la mitjana de la ciutat (68,8%).

Relacionat amb la problemàtica anterior, s'observa segons les dades i el treball qualitatiu realitzat, que hi ha un problema **d'ocupació i el (de) re-lloguer il·legal** al barri. Es comenta de forma reiterada que "al barri l'ocupació és agressiva i descurada" i que la "població que viu en situació d'ocupació és una majoria silenciosa del barri". En els darrers anys, però, l'Ajuntament està fent un esforç per fer un seguiment detallat de la problemàtica i recollir el nombre de casos detectats a nivell de ciutat. En aquest sentit, i en base a les dades del Servei d'Habitatge de l'Ajuntament, **s'han comptabilitzat de forma aproximada a l'any 2016 un total de 39 pisos ocupats al barri**, tots els quals pertanyen a entitats bancàries. Aquests **representen el 10,0% d'habitatges ocupats de la ciutat.**

Pel que fa els **desnonaments**, un altre dels grans problemes de Les Torres pel que fa l'habitatge, remarcar que no es disposen d'estadístiques oficials segmentades per barri. En qualsevol cas, els diferents processos qualitatius portats a terme en el marc d'aquesta diagnosi posen de manifest la percepció d'importància de la problemàtica, d'especial gravetat al barri de Les Torres. L'important nombre de persones aturades (que s'analitzarà més endavant) i l'impacte transversal de la crisis econòmica al barri, reforcen les impressions recollides amb els agents clau entrevistats.

Per fer front a aquesta realitat, s'està treballant des de **l'Oficina Local d'Habitatge (OLH)** i del seu Servei d'Intermediació Afectats per les Hipoteques (SIAH) per assessorar i mediar entre les entitats financeres i les persones que no poden afrontar el pagament de la hipoteca o el lloguer. L'any 2015, aquest servei va tramitat un total de **57 expedients al Districte 3 de la ciutat** (que inclou Les Torres, el Vint-i-Cinc de Setembre i Ca n'Alzamora).

Pel que fa la **Borsa de Lloguer Social**, un altre dels mecanismes d'ajuda a l'habitatge gestionat per la OLH, l'any 2015 es van gestionar un total de **5 contractes a la Districte 3**, tots al barri de Les Torres. Aquest serveis cerca fomentar el lloguer d'habitatges privats a un preu més econòmic a canvi d'un seguit d'avantatges per a propietaris i llogaters.

En general, existeix preocupació i la voluntat de solucionar el problema de l'ocupació i els desnonaments, tot i l'assumpció que es tracta d'un problema d'enorme complexitat.

Al llarg dels grups de treball i entrevistes de la diagnosi s'han remarcat, no obstant, alguns elements que dificulten la resolució d'aquesta problemàtica, com ara: la política municipal enfront als desnonaments, la "ghettificació" de l'habitatge social i la liquidació de PROURSA, (empresa pública municipal d'habitatge).

3.3.4 Convivència i seguretat ciutadana

Pel que fa la percepció del barri per part dels seus residents i els diferents serveis de l'Ajuntament que han participat del treball qualitatiu del projecte, cal remarcar que **existeixen diferents visions**. En general, però, es comenta que "Les Torres és un dels barris amb més reptes de la ciutat". Reptes diversos derivats de la crisi econòmica, les dinàmiques de convivència o de seguretat ciutadana.

La presència d'aquests reptes ha generat una **certa percepció negativa del barri, tant dels propis residents com a la resta de Rubí**. Sovint es comenta que aquesta "mala fama" del barri està causada per l'alta presència de població immigrant. Una percepció que afecta, fins i tot, als serveis de proximitat, com per exemple, als centres educatius públics del barri: "la mala imatge de Les Torres com a barri d'immigració s'ha traslladat a l'escola, tot i els bons resultats escolars". En aquest sentit, s'assenyala que l'existència d'episodis severs de conflictivitat, ha condicionat negativament una determinada visió de barri, i fins i tot de ciutat, com a conflictiva amb motiu de la seva diversitat cultural.

Així mateix, sovint es posa que **les característiques urbanístiques del barri i les problemàtiques de l'habitatge existents generen tensions de convivència i dinàmiques relacionals complexes.** Els agents manifesten que manquen espais de trobada per la població i que les zones d'oci que

abans existien (com els antics cinemes del barri), estan infrautilitzats, la qual cosa genera "petita conflictivitat" al seu entorn.

Font: Fotografies del barri de Les Torres, 2016.

Així mateix, **la crisi ha generat un escenari residencial complex derivat de l'increment substancial de l'ocupació il·legal de pisos i dels re-lloguers** que no ha facilitat la convivència al barri. La polarització de la població (autòctona-migrada) i el fet de haver-se convertit en un barri dormitori ha fomentat la constant mobilitat de la població i dificultat el sosteniment de relacions interpersonals, veïnals i comunitàries, i per tant, el sentiment d'identitat cap al barri. "La rotació dels pisos i la densitat de població deixa a la gent gran aïllada, fent que no vagi a comprar als comerços del barri".

Així mateix, tots els agents entrevistats remarquen que **la barreja cultural de població ha generat dinàmiques de convivència complexes per les diferents formes de vida i especialment per l'ús de l'espai públic**, que a vegades es percep monopolitzat per la població d'origen llatinoamericà, concretament, que té una tendència de caire cultural a viure més al carrer. Això

provoca un altre dels elements més comentats: els problemes de convivència derivats del soroll causat per alguns locals d'oci nocturn i la gent que fa vida a les places. En aquest sentit, des dels serveis de l'Ajuntament es comenta que "l'espai públic ha de servir d'espai públic. La convivència fa soroll, i això molesta algunes persones, i més si és diferent a la nostra. Fan el mateix que nosaltres fèiem de petits, jugar a la pilota al carrer...però com que no som nosaltres ho veiem malament".

Al respecte de la població d'origen estranger, l'element més repetit en el discurs de la realitat social de Les Torres, és que "la mixtura poblacional genera dificultats de convivència, pel desconeixement i la por a l'altre". D'altra banda, s'assenyala que les persones que realitzen el seu procés migratori sovint no estan preparades per aquest canvi de vida, "que no venen ben informades des del país d'origen". Des del teixit associatiu es comenta que "vam decidir crear l'associació per ajudar als nostres compatriotes" en la seva integració a Rubí.

Aquestes dificultats de la població nouvinguda, que en moltes ocasions es troba desorientada, per integrar-se a les dinàmiques comunitàries de la ciutat i del barri es tradueix de diverses formes. Una d'elles és el de les bandes de joves: "les segones i terceres generacions estan molt occidentalitzades però quan obren la porta de la seva casa hi ha una confrontació, i els genera molts problemes d'identitat".

A més de l'índex de població de nacionalitat estrangera, un altre motiu que es nomena per explicar els problemes de convivència a Les Torres, és la gran **densitat de població** que resideix en una zona molt delimitada. Evidentment, si un petit espai l'ocupen moltes persones, les possibilitats de desavinences i enfrontaments, en principi són més elevades. Precisament per aquesta densitat, és un barri que pot generar aïllament, per la pròpia estructura urbanística dels habitatges, sobretot en el cas de les persones grans. "El tipus de construcció comporta solitud i anonimat".

En aquest sentit, i pel que fa la seguretat ciutadana, les dades de les intervencions policials al barri reafirmen, en part, les percepcions recollides en el treball qualitatiu. En aquest sentit, **del total 955 intervencions policials al barri l'any 2015, el 26,2% van ser per qüestions de seguretat**. Entre aquestes, destaquen els conflictes entre particulars i les baralles en espais tancats i via pública (52 l'any 2015). Així mateix, segons els testimonis recollits, al barri existeix una manca visibilitat de les dones a l'espai públic. "Hi ha una invisibilització de les dones del barri a l'esfera comunitària".

En resum, com s'ha esmentat, l'exposició de dinàmiques complexes té a veure amb la convivència en l'espai públic, ja sigui per la presència d'altres persones que culturalment fan un ús diferent d'aquest, com per l'existència de molta població en poc espai, així com per la presència de locals que provoquen molèsties en el veïnat. **Tots aquests elements ha propiciat**

que una part important de població originaria de la primera onada de migració provinent de la resta de l'estat espanyol hagi marxat progressivament del barri. "Fins l'any 1995, era el barri dels primers regidors de la Democràcia. Després es va produir la marxa dels autòctons i l'arribada de nova gent de fora".

D'aquests problemes, sovint es responsabilitza en certa manera a l'Ajuntament. "Les Torres era un dels millors barris de Rubí, però hi ha hagut molta deixadesa per part de l'Ajuntament", "s'ha invertit molt a millorar el centre, i els barris s'han abandonat". Així mateix es comenta que "l'Ajuntament mai ens escolta" i que "la nostra experiència amb l'Ajuntament no és bona... sempre donen els diners als mateixos".

A continuació es presenten les valoracions derivades del procés qualitatiu basades en les diferents entrevistes i grups de treball realitzats en el marc del projecte.

Principals elements

- Es constata, de forma estesa, una percepció negativa del barri, tant des de dins com des de fora.
- La mixtura social i cultural genera dinàmiques de convivència complexes.
- L'alta densitat de població així com el model urbanístic de Les Torres també condiciona les relacions interveïnals.
- Existeix una percepció d'inseguretat ciutadana que no sempre està justificada en termes d'incidència.
- Una part del veïnat es sent desatès per part de l'Ajuntament.
- S'ha produït un deteriorament i pèrdua de representativitat d'una part del teixit associatiu del barri. Teixit poc cohesionat.
- S'ha produït, en els darrers anys, una pèrdua d'identificació dels veïns amb el barri.

Vida als barris i seguretat ciutadana

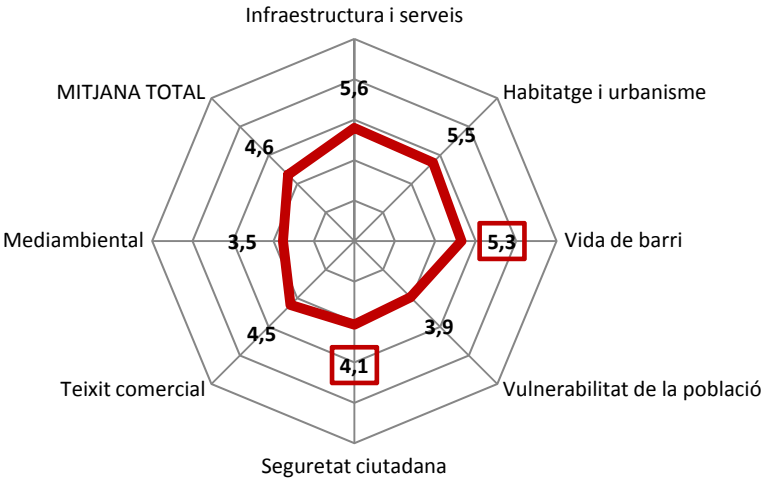

- **"**Vida **de barri"** valora diferents elements com l'ús de l'espai públic, sentiment d'identitat, el teixit social, el civisme, la participació i l'organització d'esdeveniments.
- L'element de "**seguretat ciutadana"** té en compte variables com els conflictes entre la població i la percepció ciutadana de seguretat.

Remarcar, en aquest sentit, que les dinàmiques de valoració que s'han desenvolupat amb els informants clau en relació a l'anàlisi social, atorguen una valoració mitjana per la **Vida de barri** de 5,3 i per la **Seguretat ciutadana** de 4,1.

3.3.5 Teixit associatiu

Pel que fa al teixit associatiu, destacar que segons els testimoni recollits, aquest **juga un paper important en la convivència del barri.** En aquest sentit, es manifesta que l'existència d'una Associació de Veïns forta (Les Torres – Rubí 2000) que gestiona molts equipaments (serveis i projectes) del barri, ha mantingut en certa manera una cohesió de barri. "L'interessant d'aquesta associació és que la gent es vincula molt perquè ho fa en la mesura en què es coresponsabilitza. S'ha creat una "consciència de les dificultats".

Sovint es percep l'associació com un "motor generador del canvi que ha iniciat una forma d'intervenir al barri des d'un punt de vista més ampli: donant cobertura a les necessitats de la població més necessitada, i no només fent activitats culturals, etc.".

Amb tot, el teixit associatiu del barri, com a la resta de la ciutat, presenta un **cert deteriorament causat per la falta de relleu generacional i la pèrdua progressiva de representativitat**. En aquest

sentit, també es recullen opinions critiques: “la gent del barri no coneix els responsables de l’associació de veïns. Tenen molt poder però poca representativitat.”.

A continuació s’enumeren el conjunt d’associacions i entitats del barri:

Entitats	Tipus	Fundació
AMPA CEIP Maria Montessori	Educativa	1987
Associació Cultural i Social de Touba - Rubí (ASCOT)	Cultural	2012
Associació d'Airsoft Rubí	Esportiva	2010
Associació de comerciants Les Torres[3]	Comerç	1999
Associació Kalima per l'Intercanvi Cultural i Artístic (AKICA)	Cultural	2012
Associació Rubígat	Mediambiental	2008
AV Les Torres-Rubí 2000	Associació de veïns	1974
Centro cultural de ensenyanza Flor Gitana	Cultural	1992
Club de patinatge artístic de Rubí	Esportiva	1997
Club de ràdio-control de Rubí	Esportiva	1997
Club petanca Rubí	Esportiva	1984
Club petanca Unión las torres-Rubí	Esportiva	1991
HCR CENT Patins	Esportiva	1993
...Y me llamo Perú	Cooperació	2005

Font: Elaboració pròpia en base a l’informe Alcaldia als Barris, 2016.

3.4 Anàlisi de l’activitat econòmica i del mercat de treball

3.4.1 Activitat econòmica

En el present apartat analitza l’activitat econòmica del barri de Les Torres amb l’objectiu de conèixer els trets característics que determinen el seu dinamisme i desenvolupament.

[3] L’associació de comerciants de les Torres es troba en un procès de canvi intern i roman inactiva des de fa aproximadament 3 anys.

En termes generals, constatem que **Les Torres és un barri eminentment residencial on predomina, d'entre els diferents sectors d'activitat econòmica, els serveis i, molt particularment, el comerç de proximitat.** Donades les característiques urbanístiques i geogràfiques de l'espai on s'ubica el barri, no és constata activitat industrial, agrícola i de construcció. Per tant, en referir-nos a l'activitat econòmica, ho fem fonamentalment als serveis i al comerç.

A continuació, doncs, es realitza una diagnosi de l'activitat comercial del barri de Les Torres, ressaltant les seves principals característiques, localització, punts forts i punts febles. Aquesta diagnosi ha de servir per identificar les principals amenaces i oportunitats de millora que han de guiar les futures polítiques de desenvolupament econòmic al barri.

Teixit comercial i localització

Les Torres es caracteritza, entre d'altres coses, per disposar d'una **bona dotació d'establiments comercials entre els seus carrers, especialment al voltant de la Plaça Constitució, la Plaça Nova i l'Avinguda de Can Cabanyes.**

Amb tot, existeix la percepció que una part important d'aquest comerç ha perdut dinamisme i vinculació al barri. En aquest sentit, des del treball qualitatiu s'assenyala com una de les causes l'existència de cada cop més comerç regentat per població de nacionalitat estrangera.

Establiments	Les Torres	Rubí
Establiments	68	1.642
Establiments per mil habitants	15,7	21,7
Superfície mitjana (m^2)[4]	103,3	76
Superfície per mil habitants (m^2)	1.625,3	1.645,8

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Mapa de mix comercial de de Rubí (2015) i del POEC 2006.

Segons el **Mapa del mix comercial** realitzat per l'Ajuntament de Rubí a partir del cens d'activitats de la ciutat (actualitzat a data d'abril de 2016), **el barri disposa d'un total aproximat de 68 establiments comercials**, la qual cosa genera un índex de 15,7 establiments per cada mil

[4] A manca de dades sobre la superfície dels establiments operatius del barri, s'utilitza la superfície mitjana del establiments disponibles en venda o en lloguer al 2015. La singularitat urbanística del barri, ens permeten utilitzar aquesta dada i extrapolar-la a la totalitat del barri. Les dades de superfície mitjana de Rubí venen del POEC del 2006.

habitants, dada inferior tot i que relativament similar a la del conjunt de Rubí, sobre tot si la comparem amb els resultats obtinguts en els altres dos barris objectes d'estudi.

Si ens centrem en les característiques dels establiments comercials del barri, veiem que les particularitats de l'espai urbà atorguen al barri uns espais comercials més grans que al conjunt de Rubí. **La seva superfície mitjana es de 103,3m^2**, valor significativament superior a la del conjunt de Rubí (76m^2). Aquesta diferent tipologia de locals explica que, tot i tenir menys establiments des d'un punt de vista relatiu, la superfície comercials per mil habitants sigui similar a Les Torres (1.625,3 m^2) i Rubí (1.645,8 m^2).

Pel que fa la seva distribució sectorial, un altre dels elements fonamentals de l'estructura comercial del barri, observem que **predominen la restauració i l'hostaleria (23,5% del total d'establiments), l'alimentació (22,1%), altres serveis (22,1%) i els serveis a les persones (20,6%).** En la taula que es mostra a continuació es detalla el mix comercial de Les Torres:

Les Torres	Establiments	%
Alimentació	15	22,1
Equipament de la persona	3	4,4
Serveis a les persones	14	20,6
Equipaments de la llar	2	2,9
Salut i cosmètica	2	2,9
Lleure i cultura	1	1,5
Restauració i hostaleria	16	23,5
Altres serveis	15	22,1
Total	**68**	**100,0**

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Mapa de mix comercial. Ajuntament de Rubí, 2015.

Més concretament, i en relació a la **restauració** i **l'hostaleria**, el sector amb més presència comercial al barri, comptabilitzem un total de 16 establiments d'aquesta categoria. En la seva majoria són bars-cafeteria o bars-restaurants concentrats als voltants de la Plaça Constitució i l'Avinguda de Can Cabanyes. Cal remarcar, en aquest sentit, que les característiques urbanes del barri faciliten que una gran part d'aquests establiments disposin de terrassa, la qual cosa genera problemes habituals de soroll i convivència, sobretot en torn als local que obren al vespre, tal com també es corrobora des del treball qualitatiu.

El segon tipus de comerç amb més presència el barri és de **l'alimentació**. El barri disposa d'una oferta de productes alimentaris diversificada i força completa que inclou supermercats, botigues de queviures, fleques, una fruiteria, una carnisseria i una bodega, entre d'altres. Remarcar, però, que segons el document de diagnosi del Programa d'Orientació per als Equipaments Comercials (POEC) del 2006, la gran majora dels residents als barris del sud de la ciutat (inclou Les Torres), compraven els seus productes d'alimentació fresca i seca fora del barri, principalment al centre.

Pel que fa altres opcions de compra d'aliments, remarcar que el barri no disposa de mercat propi, però és situa molt a prop del Mercat Municipal de Rubí (a 500 metres de l'Estació de Ferrocarrils). Així mateix, podem ressaltar la presencia del mercat ambulant de Mercadals, situat entre el barri de Les Torres i el Vint-i-Cinc de Setembre. La notable tradició d'activitat comercial ambulant al municipi juntament amb la proximitat d'ambdós mercats suggereixen una penetració important d'aquestes dos opcions de compra.

Finalment, assenyalar que també trobem, tot i que en menor mesura, **altres tipus de comerços** al barri. Destaquen, amb 15 establiments, altres serveis que no formen part de les categories sectorials esmentades. Aquests inclouen una gran varietat d'establiments entre els quals podem trobar un taller mecànic, locutoris, una autoescola i una botiga de serveis i material informàtic. Els establiments de serveis a les persones, amb 14 locals, també tenen força presència, sobretot de perruqueries. Podem ressaltar, així mateix, l'existència d'un sol establiment de lleure i cultura, una quiosc situat a prop de l'estació, i una farmàcia al carrer Victor Català. Pel que fa els equipament per la llar i la persona, trobem una floristeria, una botiga d'electrodomèstics i aparells elèctrics i un parell de botigues de roba.

Pel que fa la seva localització, remarcar que l'activitat comercial està força repartida per tot el barri. Tot i així, **detectem certs nuclis que concentren un major nombre d'establiments: la Plaça Constitució, l'Avinguda Can Cabanyes, la Plaça Nova i l'Avinguda de Catalunya**. Per tal d'il·lustrar millor aquesta informació, es mostra la localització del teixit comercial del barri en funció de la seva categoria sectorial:

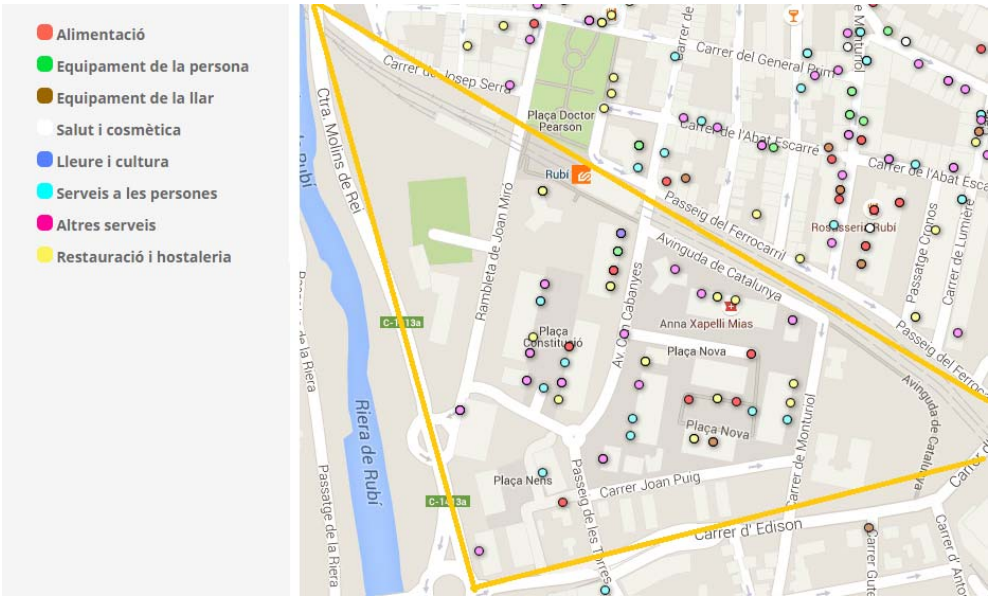

Font: Mapa de mix comercial. Ajuntament de Rubí, 2015.

Punts forts i punts febles de l'activitat comercial de Les Torres

La crisis econòmica i l'arribada recent de població de nacionalitat estrangera migrada han transformat de manera significativa la realitat econòmica i comercial del barri de Les Torres en els darrers anys. El barri de Les Torres presenta, per les seves característiques socials, demogràfiques, econòmiques i urbanístiques, diverses debilitats i amenaces que limiten la seva activitat comercial. Per contra, el barri també disposa d'importants fortaleses i oportunitats que poden posicionar de manera diferenciada els seus comerços al conjunt del municipi.

En aquest sentit, i pel que fa als principals punts febles de Les Torres en relació al seu comerç, cal remarcar que **en els darrers anys s'ha reduït de manera considerable el seu dinamisme**. En els seus inicis, el barri era una de les zones comercials i d'oci més important del municipi, però d'un temps cap aquí ha sofert l'abandonament i el deteriorament. El motiu principal d'aquest deteriorament, segons les informacions recollides en el treball qualitatiu del projecte, ha estat la crisi econòmica, que ha empès a molts comerços tradicionals a tancar. Segons les informacions recollides, "a Les Torres hi havia molta vida al carrer a l'estiu, en la zona d'oci i de bars".

Aquesta realitat és particularment visible en els **nombrosos establiments buits** i als carrers de Narcís Monturiol i la Plaça Nova, emplaçaments on antigament s'hi concentrava una major oferta comercial. La presència de **locals comercials buits**, es presenta com un bon indicador d'aquest deteriorament comercial. En aquest sentit, s'observa molta rotació comercial, ja que obren comerços però tanquen de forma ràpida.

En els darrers anys**, ha despuntat el comerç regentat per persones d'origen immigrant**. De la mateixa manera que la presència de població migrada ha generat inquietud entre la població autòctona resident a la zona, l'existència d'aquest comerç de venda de productes immigrants

tampoc és considerada de forma positiva, ja que sovint es percep com una "ocupació d'espais autòctons" (en aquesta ocasió, d'espais comercials) i com a comerços de baixa qualitat.

El locals buits es concentren en torn a tres grans nuclis, molt propers els uns dels altres: la Plaça Constitució, la Plaça Nova i la zona dels antics cinemes. Pel que fa el nombre de locals buits, remarcar que s'han identificat un total de 18 locals comercials que estan publicitats a la venda o en lloguer a diverses plataformes (base de dades de locals disponibles de l'Ajuntament de Rubí i altres portals immobiliaris especialitzats en la compravenda i lloguer de locals). D'aquests, 12 estan en lloguer i 6 en venda.

La següent taula mostra el detall d'aquesta informació en comparació amb els altres als 2 barris objectes d'estudi en aquesta diagnosi. Veiem, en aquest sentit, que el preu mig dels locals buits identificats es situa en els 370,8€ pels establiments en lloguer i en 86.083€ per aquells que estan en venda. **Són xifres considerablement inferiors als valors del barri de Ca n'Oriol i del Vint-i-Cinc de Setembre** (en aquest cas, la poca quantitat de locals comercials buits publicitats dificulta la comparativa).

	Les Torres	Vint-i-Cinc de Setembre	Ca n'Oriol
Lloguer locals buits			
Preu mig	370,8€	500€	525,0€
Superfície mitjana	68,3m2	33m2	167,3m2
Preu (€)per m2	5,43€/m2	15,2€/m2	3,14€/m2
Venda locals buits			
Preu mig	86.083€	190.000€	198.875€
Superfície mitjana	103,3m2	111m2	170m2
Preu (€)per m2	833/m2	1.711€/m2	1.170€/m2

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Base de dades de locals disponibles. Ajuntament de Rubí, 2015.

Els locals buits i la fuga comercial, més que una amenaça, són la conseqüència de la pèrdua de dinamisme econòmic del barri. Els factors que hi han incidit són diversos. **L'alta taxa d'atur** és, sense dubte, un dels elements que més ha castigat l'activitat comercial de Les Torres, però també trobem altres factors que incideixen en aquest deteriorament: la **mala percepció del barri** al conjunt del municipi, els **problemes de convivència** (soroll, etc.), de **seguretat** (baralles entre bandes juvenils, etc.) i altres components urbanístics (dèficits en l'enllumenat públic, neteja, sensació d'abandonament arran del desús de certs equipaments com el cinema, etc.).

Amb tot, el barri també presenta importants aspectes positius que convé ressaltar i que suposen un excel·lent punt de partida per tornar a impulsar la seva l'activitat comercial. Un dels més rellevants, sense dubte, és la seva **ubicació: a prop del centre de la ciutat i ben comunicat per transport públic**. **També** ens trobem amb una **oferta comercial diversificada i amb uns establiments ben enfocats a l'activitat econòmica** (superfície, terrasses, etc.). El menor preu de lloguer i venda dels seus locals en comparació amb el seu entorn són, així mateix, una oportunitat per atreure nova activitat.

Altrament, també podem ressaltar altres elements rellevants com són l'important paper dinamitzador del **teixit associatiu** (AV Les Torres-Rubí 2000 i Associació de Comerciants de Monturiol-Progrés i Les Torres) i la **qualitat de l'espai urbanístic**. En aquest sentit, cal remarcar l'excel·lent valoració tècnica rebuda per la Plaça de la Constitució al POEC: amb un 7,7 sobre 10, aquest espais comercial obtenia l'any 2006 la millora valoració de la ciutat tenint en compte factors urbanístics, d'amigabilitat i d'imatge.

Per concloure, s'enumeren els principals punts forts i punts febles a tenir presents en les accions de reactivació comercial del barri de Les Torres.

Punts forts	Punts febles
Bona qualitat del comerços i serveis.	Pèrdua de dinamisme comercial amb la crisi.
Oferta comercial diversa.	Nombrosos establiments buits.
Menor preu del locals en relació al seu entorn.	Alta taxa d'atur.
Qualitat i característiques dels establiments.	Plaça Nova infrautilitzada i deteriorada.
Qualitat de l'espai públic i urbanístic.	Proximitat als eixos comercials del centre.
Ass. de comerciants pròpia.	Proximitat de Mercat Municipal i Mercadals.
Proximitat del centre i bona comunicació.	Problemes de soroll, seguretat i convivència.
Facilitats per aparcar en vehicle particular.	Enlluernament públic insuficient.
Proximitat equipaments públics (Rubí+D, etc.)	Mala percepció del barri al municipi.
Oferta comercial multicultural.	Concentració del comerç en població immigrant.
Plaça Constitució com a centre comercial neuràlgic.	Equipaments abandonats i en desús (cinema, etc.).
Format variat (comerç tradicional, etc.)	Percepció de poc suport al teixit comercial del barri.

Font: Elaboració pròpia

Finalment, es mostren les valoracions del teixit comercial per part dels diferents agents que han participat en el procés de participació del barri, a través d'entrevistes o grups de treball. En

aquest sentit, s'observa com la **valoració de la situació dels comerços de Les Torres és, en general, baixa (4,5 sobre 10).**

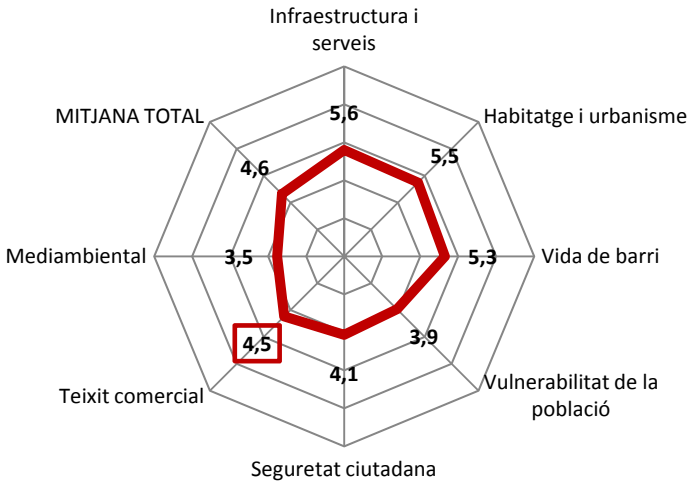

3.4.2 Ocupació i població activa

Segons les darreres dades del Cens de Població i Habitatges de l'any 2011, la població activa de Rubí representa el 57,0% de la població total del municipi amb unes 42.210 persones. D'aquestes, el 52,3% són homes i el 47,7% dones**.**

Pel que fa el barri de Les Torres, la seva població activa suposa en el mateix període el 53,9% del total d'habitants. Tal i com podem veure en la taula que es presenta a continuació, **Les Torres es caracteritza per tenir una població activa relativament baixa si la comparem amb els valors del conjunt de Rubí (57,0%), el Vallès Occidental (55,2%) i Catalunya (54,7%).**

Si centrem l'anàlisi en la distribució per sexes de la població activa**,** remarquem **una menor població activa de les dones** en relació a les altres unitats comparades. Així, Les Torres disposa d'una població activa de les dones del 47,6%, valor força inferior a la mitjana de Rubí (54,4%) i Catalunya (51,9%). Així mateix, observem una superior població activa entre els homes, del 61,9% a Les Torres, en comparació amb Rubí (59,6%) i Catalunya (57,5%). Podem concloure, doncs, que la **menor activitat global del barri s'explica per la menor població activa de les dones**.

(%)	Les Torres	Rubí	Catalunya
Població activa	53,8	57,0	54,7
Població activa homes	61,9	59,6	57,5
Població activa dones	47,6	54,4	51,9

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de Població i Habitatges 2011 del INE.

En la mateixa línia, i amb l'objectiu d'analitzar amb més profunditat el perfil ocupacional dels residents al barri de Les Torres, podem desagregar la seva situació comparar-la amb la del conjunt del municipi.

(%)	Les Torres	Rubí	Catalunya
Total població activa	53,8	57,0	54,7
Ocupat a temps complet	24,3	33,5	34,2
Ocupat a temps parcial	7,5	6,2	6,4
Aturat que ha treballat abans	19,8	15,1	12,2
Aturat buscant la primera feina	2,2	2,2	1,9
Total població inactiva	46,2	43,0	45,3
Invalidesa permanent	0,5	1,8	1,4
Jubilat, pensionista o rendista	18,1	15,2	18,8
Estudiant	18,2	19,3	18,5
Altra situació (mestressa de casa, etc.)	9,4	6,7	6,6
Total	100,0	100,0	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de Població i Habitatges 2011 del INE.

Observem, en aquest sentit, com el barri de Les Torres presenta una menor població activa i una major població inactiva en relació al conjunt de Rubí. Més específicament, i pel que fa l'ocupació, veiem que **Les Torres disposa d'un percentatge inferior de població ocupada (31,8%) respecte de Rubí (39,7%) i Catalunya (40,6%).** Del total de població, el 24,3% estan ocupats a temps

complet, dada força inferior a la mitjana del municipi (33,5%) i Catalunya (34,2%), i el 7,5% ho està a temps parcial, valor lleugerament superior al de Rubí (6,2%) i Catalunya (6,4%).

En relació a l'altre segment de la població activa, l'aturada, constatem que el barri de Les Torres compta amb un pes significatiu de persones en aquesta situació (22,0%), valor significativament per sobre de la mitjana del municipi (17,3%) i Catalunya (14,1%). Pel que fa la desagregació de la població aturada, veiem que tant Les Torres com Rubí i Catalunya disposen d'una proporció similar d'aturats que no han treballat anteriorment i que per tant, les diferències s'expliquen per la proporció d'aturats que han treballat abans (19,8% a Les Torres, 15,1% a Rubí i 12,2% a Catalunya).

D'altra banda, i pel que fa la població inactiva, veiem en paral·lel a les dades demogràfiques anteriors, que Les Torres (18,1%) disposa d'una major proporció de població jubilada o pensionista que Rubí (15,2%) i d'una menor taxa d'estudiants (18,2% a Les Torres, 19,3% a Rubí). Així mateix, resulta rellevant assenyalar que Les Torres (9,4%) disposa de més persones en "altres situacions" en relació a Rubí (6,7%). Aquest grup està majoritàriament format per dones que no treballen i que no cerquen feina activament (mestresses de casa, etc.).

3.4.3 Atur

Per tal de complementar l'anàlisi anterior, es calcula la taxa estimada d'atur registrat[5] del barri de Les Torres i compara amb les dades de l'Observatori del Treball i Model productiu del seu entorn.

(%)	Població desocupada 2011	Població activa 2011	Taxa d'atur registrat 2011	Taxa d'atur registrat 2016[6]
Les Torres	22,0	53,8	29,1	21,1
Rubí	17,3	57,0	21,6	15,6
Vallès Occidental	14,3	55,2	18,8	13,9
Catalunya	14,1	54,7	17,2	13,0

[5] Les taxes d'atur registrat 2011 i 2016 de Rubí, Vallès Occidental i Catalunya provenen de l'Observatori del Treball i Model productiu. Les dades de barri s'estimen dividint el nombre total de desocupats entre la població activa i aplicant a aquest valor el diferencial existent entre les dades d'atur de Rubí 2011 (resultant de dividir: població desocupada/població activa amb dades del Cens 2011) i l'atur registrat de l'Observatori del Treball pel 2011. S'aplica aquest diferencial a les dades de Les Torres tant pel 2011 com pel 2016.

[6] Totes les dades d'atur registrat a nivell de barri són estimades.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de Població i Habitatges 2011 del INE i de l'Observatori del Treball i Model productiu setembre 2011 i 2016.

En aquest sentit, observem en concordança amb les dades anteriors, que **Les Torres (21,1%) presenta una taxa estimada d'atur registrat més elevada en relació al conjunt de Rubí (15,6%), el Vallès Occidental (13,9%) i Catalunya (13,0%).** Aquesta major taxa estimada d'atur registrat s'explica, d'una banda, per la major proporció de població desocupada i, per l'altre, pel menor pes relatiu de la població activa.

Així doncs, el barri presenta una vulnerabilitat ocupacional 5,5 punts percentuals superior a la mitjana municipal, 7,8 punts respecte de les dades comarcals i 8,1 punts per sobre del valor de Catalunya.

Si analitzem l'evolució d'aquestes dades entre l'any 2011 i 2016, observem que tant a Les Torres com al conjunt de Rubí s'ha produït un descens de l'atur registrat, també visible al Vallès Occidental i Catalunya.

Si analitzem amb més detall el perfil dels desocupats al barri de Les Torres, observem que **els homes (19,1%), presenten una menor taxa estimada d'atur registrat que les dones (22,7), tal i com succeeix al conjunt de Rubí (13,4% homes i 17,8% dones).** Cal remarcar, però, que el diferencial entre les dues taxes es inferior a Les Torres (la taxa d'atur registrat és un 15,9% superior entre les dones) que a Rubí (un 24,7% superior).

(%)	Taxa d'atur registrat Homes, 2016	Taxa d'atur registrat Dones, 2016	Taxa d'atur registrat Global, 2016
Les Torres	19,1	22,7	21,1
Rubí	13,4	17,8	15,6

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de Població i Habitatges 2011 del INE i de l'Observatori del Treball i Model productiu setembre 2011 i 2016.

3.4.4 Usuaris del Servei Impuls a l'Ocupació (SIO)

D'entre els diferents serveis i programes municipals que tenen per objecte millorar l'ocupació i l'accés al mercat de treball dels residents a Rubí destaca especialment el Serveis d'Impuls a l'Ocupació (SIO). **El SIO porta a terme un conjunt de programes i accions individualitzades centrades en 3 nivells d'intervenció ocupacional: l'orientació, la formació i la inserció**.

El SIO té per objectiu:

- Lluitar contra la **desocupació i la desigualtat d'accés al mercat de treball**.
- Implantar la cultura de **l'aprenentatge al llarg de la vida**.
- Dinamitzar l'economia i la **creació d'ocupació**.
- Contribuir a **millorar la competitivitat** de les empreses.

Més concretament, els programmes més rellevants del SIO són:

- **L'Oficina d'Informació i Orientació**: Servei d'acollida inicial; Orientació i suport per competències; Taller de recerca de feina.
- **L'Oficina de Formació:** Programes per a la qualificació; Programes per a l'adquisició d'experiència laboral; Programes mixtos de treball i formació.
- **L'Oficina d'Inserció:** Borsa de treball municipal; Portal web d'ocupació; Atenció a la diversitat; Prospecció d'empreses.

Amb l'objectiu de complementar les dades del mercat de treball presentades, es realitza una **descripció del perfil d'usuaris del SIO de l'any 2015 pel barri de Les Torres i el conjunt de Rubí** (inclou la borsa de treball i la resta de serveis):

Perfil dels usuaris (%)	Les Torres	Rubí
Nombre total d'usuaris	265	2816
Usuaris per mil habitants (‰)	61,3	37,1
Homes	54,7	55,8
Dones	45,3	44,2
Nacionalitat estrangera	36,2	25,1
Edat mitjana	38,4	38,5
Majors de 50 anys	20,8	20,8
Sense titulació obligatòria	22,3	20,7
Estudis superiors	17,6	19,8
Desocupats	87,9	87,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Servei Impuls a l'Ocupació. Estadístiques de l'any 2015.

Al 2015, un total de **265 usuaris únics del barri de Les Torres van ser atesos pel Servei d'Impuls a l'Ocupació (SIO), el 9,4% del total de Rubí** (2816 usuaris).

Si ens centrem en el pes relatiu d'aquesta atenció, observem que **per cada mil habitants, Les Torres disposa de 61,3 usuaris del SIO, dada considerablement superior a la mitjana municipal, situada en 37,1 usuaris**. Aquestes dades ens mostren, doncs, l'existència d'una problemàtica important pel que fa l'accés i les condicions del mercat laborals dels residents al barri.

En relació a la distribució per sexes i edat dels usuaris, remarcar que no s'observen divergències significatives entre el barri i el conjunt de la ciutat, a diferència del que veiem amb la nacionalitat i el nivell educatiu del usuaris. En aquest sentit, constatem que **la població de nacionalitat estrangera atesa pel SIO a Les Torres (36,2%) és força superior que al conjunt de Rubí (25,1%).** On també s'observen diferencies, tot i que en menor mesura, és en el nivell d'instrucció dels usuaris del SIO: **l'usuari mitjà de Les Torres disposa d'un nivell formatiu menor que al conjunt de Rubí.**

Finalment, veiem en base a les dades exposades, que **l'usuari mig dels serveis d'ocupació de Les Torres,** no gaire diferent del de Rubí, **és un home o dona desocupat/da, d'edat mitjana (38,4 anys) que disposa d'un nivell d'instrucció relativament baix.**

3.5 Anàlisi territorial

3.5.1 Anàlisi urbanístic

El present apartat realitza una diagnosi de la realitat urbanística del barri de Les Torres, que compta amb una superfície d'aproximadament 13 Ha, definides per un perímetre de 1,65 km.

Les Torres és un barri residencial, composat per grans blocs aïllats i entre mitgeres, amb alta densitat de població. Urbanísticament està articulat a partir de grans nuclis i places públiques, disposa d'un eix central corresponent a l'Avinguda Can Cabanyes que connecta de nord a sud, el gran Passeig del Ferrocarril (producte de la recent cobriment de les vies dels Ferrocarrils de la Generalitat) amb el Passeig de les Torres. La resta de comunicació rodada es fa perimetralment pels carrers Rambleta de Joan Miró a l'oest, Avinguda de Catalunya al nord, carrer de Monturiol a l'est, i el Passeig de les Torres i carrer Joan Puig al sud. Es pot comprovar que la vida de barri és un fet present, gràcies als nuclis i espais públics centrals, recentment remodelat. Aquí, es podria dir, que el barri hi viu.

Font: Fotografia del barri de Les Torres, 2016

A **nivell comercial**, malgrat que es detecta la presència de cert comerç en planta baixa, es detecta una activitat comercial força significativa. Cal remarcar, però, que els locals de planta baixa, en el cas que no estiguin buits, es dediquen principalment a activitat no comercial (oficines, tallers, etc.).

Pel que fa a l'estat de **conservació dels vials, carrers i espais públics**, caldrà indicar que es detecten certes mancances puntuals que fàcilment podrien ser arranjades, però que en cap cas desmereixen el nivell acceptable que presenten. Això si, cal indicar que existeixen algunes zones enjardinades, en especial parterres en mal estat i obsolets, -tal com s'indica al qualitatiu, on s'exposa que aquestes infraestructures necessiten de manteniment- que podrien convertir-se en paviment dur, sense manteniment. Igualment es detecten possibles futurs problemes d'evacuació d'aigües pluvials, per culpa dels contrapendents i un insuficient dimensionat de les reixes i embornals, en especial en la zona de l'Avinguda de Catalunya.

Es fa palesa la necessitat de **millorar l'accessibilitat a les persones de mobilitat reduïda en alguns punts** en concret, en especial en el Passeig de les Torres. En aquest sentit, caldrà disposar de rampes amb pendents adequats i de baranes de seguretat que les voregin.

Un fet evident en aquest sector és la **manca d'oferta pública d'aparcament producte de l'elevada densitat de població**.

Pel que fa als elements de senyalització horitzontal i vertical dir que presenta un correcte estat de conservació i manteniment, i no es detecta cap incidència a destacar.

Finalment, assenyalar que el conjunt d'incidències mencionades queden descrites al document fotogràfic presentat en annexes. A continuació és mostren alguns exemples del citat annex, amb la relació de incidències urbanístiques identificades.

#59 Paviment I Vorera

#57 Paviment I Vorera

#51 Paviment I Vorera

Finalment, assenyalar que les dinàmiques qualitatives desenvolupades amb els informants clau en relació a la situació urbanística i residencial, atorguen una valoració mitjana de 5,5.

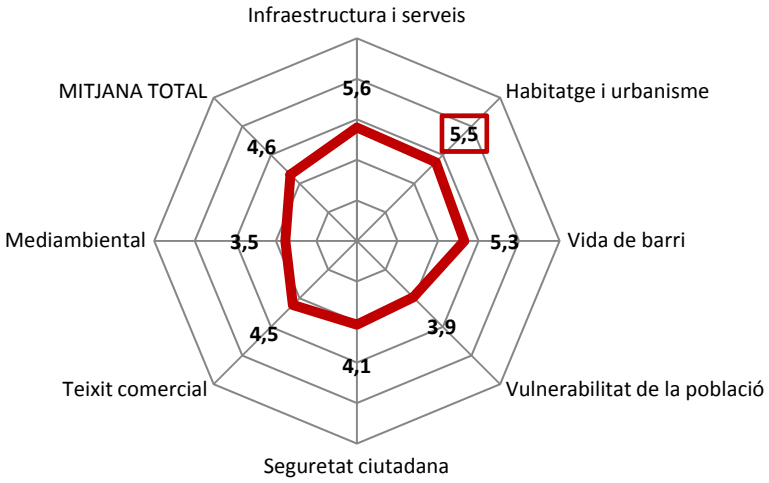

Aquest valora diferents aspectes com ara la conservació i qualitat dels habitatges, espai públic i els tipus d'edificacions. Aquest valor es situa clarament per sobre de la mitjana (4,6) dels altres àmbits analitzats en aquesta diagnosi.

3.5.2 Anàlisi d'infraestructures, equipaments i serveis.

Les Torres es caracteritza per tenir una **bona dotació d'infraestructures, equipaments i serveis** pel que fa la seva qualitat i tipologia. En aquest sentit, observem que el barri disposa d'infraestructures tant educatives com esportives, socials i administratives.

A continuació es presenta el llistat d'equipaments i serveis públics amb presència al barri:

Infraestructura / Equipament	Tipologia	Titularitat
Escola Montessori	Educatiu	Municipal
Parvulari l'Ixent	Educatiu	Privada
Edifici OAC Les Torres i Serveis Socials	Serveis Socials	Municipal
Rubí Desenvolupament (RUBÍ+D)	Administració	Municipal
Pista poliesportiva – Francesc Calvo	Esportiu	Municipal
Pista poliesportiva – Les Torres	Esportiu	Municipal

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Pla d'Equipaments Municipals de Rubí 2016-2019.

Així doncs, entre els diferents equipaments existents al barri, podem comptabilitzar un centre educatiu de referència al municipi, una escola bressol de titularitat privada, una oficina d'atenció al ciutadà, els serveis de Rubí+D i dos pistes poliesportives municipals. Així mateix, remarcar que tot i que no situar-se pròpiament al barri, Les Torres disposa d'un centre d'atenció primària de salut molt proper (el CAP Anton Borja que dona serveis als districtes 3 i 6 de la ciutat).

Remarcar, així mateix, que la bona comunicació del barri amb la resta de la ciutat (i la proximitat del centre) facilita l'accés des seus residents a nombroses infraestructures tant comercials com de serveis que consoliden la **bona valoració del barri pel que fa la qualitat dels seus equipaments i serveis.** En aquest sentit, molta població del barri afirma que disposa dels serveis i infraestructures necessaris: "tenim de tot, el metge, les escoles, el centre de salut...No haig de sortir del barri".

Tot i aquesta bona dotació, remarquem un **dèficit significatiu en relació als equipaments i infraestructures de caràcter cívic i culturals**, pràcticament inexistents des del tancament dels antics cinemes. En aquest sentit, s'apunta de forma reiterada que aquest espai, actualment en desús i propietat de l'Ajuntament, **presenta moltes potencialitats que cal aprofitar per dinamitzar el barri culturalment.**

Finalment, pel que fa el treball qualitatiu realitzat en el marc de la diagnosi del projecte, remarcar que la **valoració mitjana de les infraestructures, equipaments i serveis del barri és del 5,6.**

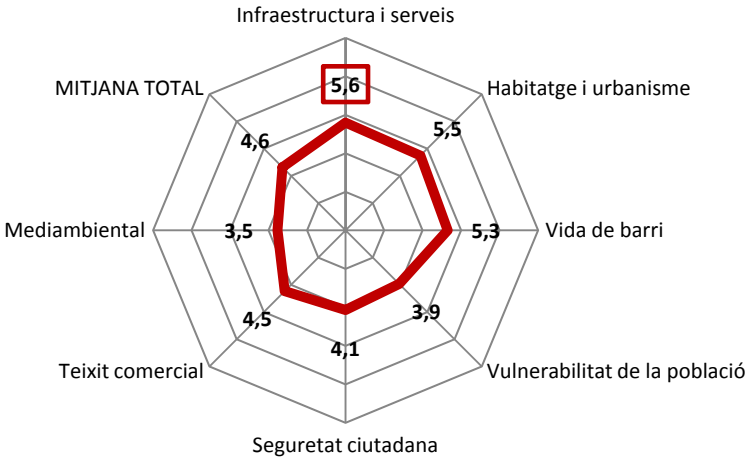

3.5.3 Anàlisi mediambiental

En els darrers anys, Rubí ha fet una aposta decidida per situar les polítiques ambientals com una de les prioritats a nivell de ciutat. Els diferents projectes estratègics desenvolupats han obtingut, però, resultats i impactes desiguals a nivell de barri.

En aquest sentit, cal remarcar **que l'entorn del barri de Les Torres és essencialment urbà**, amb un **dèficit important d'espais naturals** (camins i itineraris, sol no urbanitzable, biodiversitat, etc.). Com a un barri residencial, destaca econòmicament per la seva activitat comercial i de serveis i per la no presència d'altres activitats com la indústria, l'agricultura o la construcció. Aquesta realitat urbanística condiciona de forma rellevant la **qualitat ambiental** del barri, determinada per cinc gran variables: contaminació lumínica, atmosfèrica, odorífera, acústica i ús d'energies renovables i eficiència energètica.

Pel que fa les tres primeres, les dades disponibles i el treball qualitatiu realitzat no permeten identificar valors diferenciats al barri respecte de la resta de la ciutat. No obstant això, pel que fa la **contaminació acústica**, si s'han recollit testimonis als agents clau que ens informen de problemes en algunes zones on es concentra l'oci nocturn o places que dificulten la bona convivència entre veïns.

També trobem aspectes a destacar en relació **l'ús de les energies renovables i eficiència energètica al barri**. En aquest sentit, la ciutat està portant a terme **Rubí Brilla**, un projecte estratègic que vol posicionar el municipi com una referència internacional en l'eficiència energètica i ús de renovables dels **entorns industrials, comercials i domèstics**. Tenint en compta la no existència d'activitat industrial al barri, l'eficiència energètica i l´ús de renovables del comerç i de les llars cobra especial importància.

Així, i pel que fa el comerç, resulta significatius que d'entre el total de 41 **comerços sostenibles** existents a la ciutat (auditats amb criteris energètics, de gestió de residus i de producte comercialitzat), no n'hi ha cap que ubicat a Les Torres. Existeix, doncs, un marge important per

involucrar el teixit comercial del barri en les dinàmiques de major eficiències energètica que s'estan produint a la ciutat.

En relació a l'eficiència i ús de renovables a l'entorn domèstic, el projecte Rubí Brilla impulsa **Energia per a tothom** com a proba pilot per monitoritzar el consum energètic de famílies i reduir la seva factura. Aquestes accions tenen presència al barri de Les Torres i cerquen, en última instància, combatre el problema creixent de la **pobresa energètica**, molt significativa al barri segons informen els diferents agents clau entrevistats. Així mateix, des de l'Ajuntament s'impulsen **Tallers d'eficiència energètica a les llars** i altres projectes de sensibilització i educació ambiental a les escoles i entitats de la ciutat (**Projecte 50/50** als centres educatius públics).

Destacar, per últim, que al barri s'estan portant a terme altres accions en el marc del projecte Rubí Brilla com ara la instal·lació de la fotolinera del Rubí+D i l'aplicació de mesures d'estalvi energètic als equipaments de Rubí+D.

En definitiva, Les Torres presenta diverses amenaces i debilitats relatives al medi ambient entre les que destaquen la manca d'espais verds, la contaminació acústica, la pobresa energètica i els dèficits de sostenibilitat del comerç. No obstant això, el barri també presenta diversos punts fu**rts i oportunitats que cal aprofitar com ara les polítiques de Rubí Brilla presents al barri** (fotolinera del Rubí+D, Energia per a Tothom, tallers de sensibilització, etc.) o **la participació de l'Escola Montessori al projecte 50/50.**

Pel que fa el treball qualitatiu amb els agents clau, observem que s'assenyala de forma habitual que a Les Torres hi ha **certs dèficits de manteniment, manca d'espais verds i neteja.**

Les diferents percepcions recollides al treball camp d'entrevistes i grups (als serveis de l'Ajuntament, agents social i agents polítics) coincideixen amb els resultats en puntuar negativament l'aspecte mediambiental del barri. La valoració mitjana és de 3,5. Aquest inclou aspectes com l'ús d'energies renovables, sistemes d'estalvi energètic i ús correcte dels contenidors.

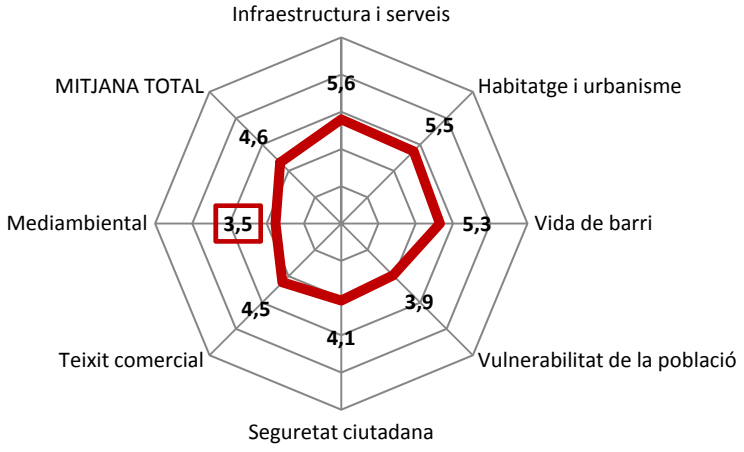

3.6 Mapificació dels agents socials

A continuació es mostren els resultat de la metodologia de mapificació que s'ha desenvolupat amb associacions del teixit associatiu de Les Torres. En aquesta dinàmica els agents socials assenyalen els elements i aspectes del barri que:

- **En verd:** caldria protegir i potenciar.
- **En groc:** caldria parar especial atenció de cara al seu futur manteniment.
- **En vermell:** s'han de millorar.

Associació de comerciants de Les Torres

Associació Y me llamo Perú

Associació de Veïns de Les Torres

Potenciar	Vigilar	Millorar
Presència espais municipals (Rubí + D)	Pèrdua de dinamisme del comerç	Manteniment de l'espai públic (neteja, il·luminació
Xarxa de transports	Manteniment de la Riera	Infrautilització d'espais (antics cinemes)
Aparcaments		
Serveis de proximitat (CAP, escola, etc.)		

3.7 Anàlisi DAFO i CAME

Finalment, i a tall de conclusions de la diagnosi del barri, es presenten els anàlisis DAFO i CAME de Les Torres.

LES TORRES - ANÀLISI DAFO

FORTALESES

Aspectes socials:

- Les Torres compta amb un teixit associatiu i una AAVV forta i amb tradició històrica.

Aspectes territorials:

- Està situat en una zona cèntrica, ben comunicada i oberta a la resta del municipi (a prop de la xarxa de transport: ferrocarrils, autobusos).
- Menor grau de vulnerabilitat residencial. Compta amb una planificació urbanística ordenada i edificis en relatiu bon estat de conservació.
- Existeixen espais públics (places, espais oberts, etc.) de qualitat des d'un punt de vista urbanístic.
- Disposa d'una bona dotació de serveis, equipaments i comerços.
- Proximitat d'edificis i instal·lacions municipals (Rubí +D, etc.).

Aspectes de l'activitat econòmica i del mercat de treball:

- Les Torres disposa d'una teixit comercial divers i de proximitat.
- Bona dotació de comerços i serveis en comparació a d'altres barris de la ciutat.
- Associació comercial pròpia.

OPORTUNITATS

Aspectes demogràfics:

- El 42,8% de la població del barri té entre 15 i 45 anys, dada similar a la mitjana del municipi (44,8) i força superior a Catalunya (38,8). Aquesta població té el potenciar per convertir-se en nou referent de la vida comunitària.

Aspectes socials:

- Tot i el menor nivell educatiu de la població del barri, Les Torres ha millorat de forma significativa el seu nivell educatiu en els darrers anys i té marge per convergir amb la resta de la ciutat i entorn (la població amb primària o EGB incomplert s'ha reduït un 44,2% des de l'any 2000).

Aspectes de l'activitat econòmica i del mercat de treball:

- La diversitat d'oferta comercial, el menor preu dels locals buits , la qualitat de l'espai públic (especialment de la Plaça Constitució) i la proximitat al centre són elements molt positius per potenciar el comerç del barri.
- La presència de comerç regentat per persones de nacionalitat estrangera pot ser una oportunitat de diferenciació i especialització.

Aspectes territorials:

- Existeixen locals i equipaments buits que poden donar un impuls de creació de nous equipaments, tant comunitaris com de la xarxa comercial. Per exemple, la zona dels antics cinemes.
- Els espais públics ofereixen possibilitats per dinamitzar la vida de barri i

	promoure activitats comunitàries amb la població. - Existeix un potencial de rehabilitació energètica per la configuració del propi barri.

LES TORRES - ANÀLISI DAFO

DEBILITATS

Aspectes demogràfics:

- S'ha produït un efecte de desplaçament de la població originària del barri a d'altres zones del municipi. S'ha reduït la població de nacionalitat espanyola, que baixa 17,9% entre l'any 2000 i 2016 (de 3.916 residents a 3.215).
- L'elevada densitat de població determina un ús més intensiu de l'espai públic i genera dinàmiques comunitàries més complexes. Aquesta densitat queda reflectida en el major nombre de persones que resideixen als d'habitatges (el 69,5% tenen més de dos persones, respecte del 48,5% a Rubí).

Aspectes socials:

- Es presencia un major grau de vulnerabilitat social i econòmica que es pot percebre en la major taxa d'atur estimada, ocupats eventuals, població sense estudis, etc.
- A vegades es dona una sensació "d'arraconament" de la gent autòctona per l'arribada de gent nova d'origen migrant. Això suposa un possible handicap per la convivència al barri.
- La problemàtica d'habitatge es percep com a important (re-lloguers i ocupació il·legal, desnonaments, etc.).

Aspectes de l'activitat econòmica i del mercat de treball:

- Les Torres disposa d'una menor taxa d'activitat (53,8%) i d'una major taxa d'atur estimada respecte de la mitjana municipal.
- El teixit comercial del barri ha perdut dinamisme i centralitat a la ciutat

AMENACES

Aspectes demogràfics:

- L'estructura demogràfica del barri manifesta un progressiu envelliment i increment de les persones en edats dependents. Aquesta realitat queda reflectida en el major nombre de població de més de 65 anys (14,1%) i els diferents índex de dependència demogràfics.
- El major grau de població de nacionalitat estrangera (25,6%) és percebut com un aspecte negatiu del barri que contribueix a la seva percepció negativa a la ciutat.

Aspectes socials:

- Existeix una percepció negativa del barri, tant interna com a la resta de la ciutat.
- La continuïtat de les problemàtiques d'habitatge pot agreujar les dinàmiques comunitàries i la convivència entre veïns (re-lloguers, ocupacions il·legals...).
- La barreja cultural i mixtura poblacional genera tensions i problemes de convivència, sobretot pel que fa l'ús de l'espai públic (sorolls a les zones d'oci, carrers, places, etc.).
- S'està produint una pèrdua de representativitat del teixit associatiu del barri i falta de relleu generacional.
- La població té una percepció d'inseguretat ciutadana. El 26,2% de les intervencions policials l'any 2015 són per qüestions d'aquesta índole, dada superior als altres barris objecte d'estudi.

Aspectes de l'activitat econòmica i del mercat de treball:

- S'ha produït una pèrdua del dinamisme comercial al barri visible en els

en els darrers anys. ***Aspectes territorials:*** - La realitat urbanística i residencial del barri causa dinàmiques de convivència complexes. - Manquen zones i espais verds. - L'alta densitat de població provoca problemes de contaminació acústica i incidències de concentració de deixalles a l'espai públic.	nombrós establiments buits. ***Aspectes socials-urbanístics:*** - Sensació d'abandonament per part de l'Administració local i de lenta intervenció administrativa, així como de manca de recursos per afrontar la crisi econòmica i social.

LES TORRES – ANÀLISI CAME		
	Fortaleses	**Debilitats**
Oportunitats	**Estratègies ofensives (FO)** ***(Orientar-se a les oportunitats presents i seleccionar aquelles que s'adaptin millor a les fortaleses existents. Mantenir les forces**. Explotar les Oportunitats)* > Cal aprofitar l'existència d'equipaments i locals buits per donar suport a la xarxa comercial i de serveis comunitaris (per exemple, l'espai dels antics cinemes) > L'important nombre de locals buits podria considerar-se com un eix d'impuls a l'ocupabilitat de persones joves, des de l'estratègia del suport institucional a l'autoocupació. > La quantitat d'espais públics existents (places, espais oberts...) són una eina rellevant per reforçar el treball i activitats comunitàries > Existeix un important potencial de rehabilitació energètica que té Les Torres per realitzar projectes d'àmbit mediambiental que tinguin en compte criteris de sostenibilitat. > L'existència d'una important xarxa de comerços estrangers, i per tant de població estrangera, és una potencialitat del barri, amb l'objectiu de la seva dignificació i la visió d'un barri intercultural.	**Estratègies adaptatives o de reorientació /proactives (DO)** ***(Superar les debilitats per a aprofitar les oportunitats existents. Corregir les debilitats. Explotar les Oportunitats**)* > La gent jove (majoritàriament, migrada) pot definir-se com punt de referència per a la dinamització de la vida comunitària. > La possible feblesa que pot suposar la gran densitat de població que resideix a les Torres, com a punt de dificultat per a la vida comunitària, pot contrarestar-se a partir de la creació d'espais comunitaris en els locals i equipaments ara buits, i també a través de la realització d'activitats als espais públics amplis (places, etc.) que té el barri, integrant a la diversitat de població que resideix al barri. > Seria interessant desenvolupar estratègies de mediació veïnal en els blocs de cases, per tractar de matisar les diverses problemàtiques que existeixen: des de la densitat de població residint en els blocs, fins a les situacions de re lloguer, ocupació il·legal...que generen distorsió en aquestes comunitats de veïns.

LES TORRES – ANÀLISI CAME		
	Fortaleses	**Debilitats**
Amenaces	**Estratègies defensives (FA)** **(Utilitzar les fortaleses per a reduir la vulnerabilitat front les amenaces existents)** > La bona situació del barri, la bona comunicació que existeix, i la presència de una xarxa de serveis públics i de comerç, es un punt fort per realitzar una prolongació del barri -centre. > Els agents socials no entendrien estar exclosos en la decisió de que fer amb els antics cinemes. Es vol un equipament de ciutat i de barri. Que dinamitzi i reforci la idea de nova centralitat que es vol assolir.	**Estratègies de supervivència (DA)** **(Establir un pla defensiu per a evitar les amenaces quan les debilitats siguin insuperables. Corregir les debilitats. Afrontar les amenaces)** > Recolzar les activitats municipals de reforç comunitari a l'espai públic per minimitzar les situacions socials complexes producte de la densitat poblacional. D'aquesta forma, paral·lelament, es podrà minimitzar la sensació de "mal barri" que pot existir, a més de la possible impressió d'abandonament per part de l'Administració, ja que suposa revitalitzar la seva presència al barri. > Atendre la situació de dificultat i problemàtica en els habitatges (re lloguers, densitat poblacional en habitatges....) mitjançant un pla específic de sensibilització enfront del bon ús dels habitatges i respecte de les comunitats de veïns, així com accions de mediació veïnal que faciliti una millora de les relacions veïnals complexes debut a aquesta densitat. > Realitzar un treball de dinamització de l'estructura de barri i de consolidació d'una autopercepció positiva, també a través de la Assoc de Veïns, per tractar de consolidar una imatge de barri "en positiu" (multicultural, etc.).

Finalment, s'exposen els **factors d'èxit,** que són diferents variables en les quals els responsables municipals poden influir de forma directa i que poden afectar a l'evolució present i futura de les polítiques i accions inclusives.

- Potencialitat dels serveis i equipaments públics.
- Xarxa de comerç àmplia i variada.
- Compta amb equipaments i locals ara buits que poden reforçar el teixit comunitari.
- La heterogeneïtat de la població del barri (dens i de perfil poblacional diversa) és un repte per l'execució de projectes de suport de la vida comunitària.
- La ubicació del barri, així com la seva proximitat a la xarxa de transports.

3.8 Principals idees força de la diagnosi

- El barri ha viscut un cert creixement poblacional en el període 2000-2015, tot i que aquest ha estat menor que el del seu entorn (tant de Rubí com de la comarca). Per altra banda, en els darrers anys, especialment a partir de 2011, es detecta un cert estancament i, fins i tot, un lleuger decreixement poblacional.

- En relació a **l'estructura demogràfica** s'ha produït un increment de les persones en edats dependents però amb major intensitat de les persones grans. En aquest sentit, s'observa un cert envelliment de la població tant en relació a l'edat mitjana de la mateixa (41,6 anys envers els 38,9 de mitjana de Rubí), com amb una major presència de persones de més de 65 anys en relació a Rubí i el seu entorn. Per altra banda, l'índex d'envelliment i de recanvi són força superiors en relació als de Rubí. Aquesta dinàmica s'explica en part, per l'envelliment de la primera onada de població migrada dels anys 60's que s'ha quedat al barri.

- El fet d'haver estat un barri d'acollida de la nova població migrada tant dels anys 60 com dels 2000, no ha contribuït al rejoveniment del mateix. Les persones nouvingudes no han rejovenit la població en la mesura en què les persones joves residents al barri han cercat noves opcions residencials a d'altres barris del municipi, com per exemple Ca n'Oriol, compensant aquest fenomen demogràfic. A més, s'observa com el fort creixement als inicis dels anys 2000 coincideix amb la forta mobilitat residencial interna.

- **La densitat del barri**, atesa la seva estructura urbanística de blocs de pisos elevats, és molt elevada en relació a la mitjana del municipi (33.246 hab/km^2 i 2.347,6 hab/km^2 respectivament) situant-se en xifres similars a les de l'eixample de Barcelona.

- Des d'un punt de vista de l'origen de la població, Les Torres ha vist com en els darrers anys s'ha incrementat de manera significativa la migració estrangera (sobretot origen llatinoamericà i marroquí) de manera més intensa que la mitjana del municipi, passant del 4% al 25% de la població del barri. Aquesta tendència es troba en línia amb la catalana però clarament per sobre de la de l'entorn més proper. A més, aquest creixement s'ha concentrat molt en el període 2000 a 2005, incrementant la percepció de migració entre la població resident.

- En relació a l'entorn residencial s'observa com aquesta densitat del barri, té la seva translació en **l'alta concentració en relació a l'estructura de les llars**. En aquest sentit, les llars de 3-4 persones suposen el 54% de les llars mentre que al conjunt del municipi aquesta dada és del 41%. Si s'hi afegeix les llars de 5 o més persones aquesta dada agregada s'eleva fins el 69,5%, quan a Rubí és del 48,5%.

- Pel que fa **l'àmbit sociodemogràfic**, observem que el barri presenta, respecte del conjunt del municipi, una major vulnerabilitat en la majoria d'indicadors de l'Observatori de Vulnerabilitat Urbana. Així, veiem com el barri té més població major de 75 anys en relació al conjunt de Rubí, més llars unipersonals de majors de 64 any i un índex més elevat de més població de nacionalitat estrangera.

- En l'àmbit de la **vulnerabilitat socioeconòmica**, observem, de nou, que la població resident al barri disposa d'un major grau de vulnerabilitat en relació al conjunt de Rubí i Catalunya, particularment visible en la superior taxa d'atur, en l'atur juvenil i la major presència de població sense estudis o incomplets.

- En relació a la **vulnerabilitat subjectiva**, destacar que Les Torres mostrava l'any 2001 (l'únic any en què s'han calculat aquests indicadors) certes mancances en quant a sorolls exteriors i delinqüència.

- A partir de les darreres dades disponibles s'observa que s'ha produït, segons les darreres dades oficials de març de 2016, una millora significativa del **nivell educatiu** i una major convergència amb la resta del seu entorn entre els anys 2000 i 2016. Tot i així, el barri presenta uns nivells educatius encara allunyats dels paràmetres del seu entorn. La proporció de la població que disposa d'estudis mitjans o superiors és del 16,8%, xifra encara molt inferior a la mitjana de la resta del municipi (22,5%), el Vallès Occidental (28,3%) i la mitjana de Catalunya (28,6%).

- Des de la **perspectiva de l'habitatge**, s'observa un parc residencial en un estat de manteniment i conservació correcte, però amb certs conflictes relacionats amb la crisi econòmica i residencial. S'han trobat 285 habitatges buits identificats per l'Ajuntament l'any

2015, dada que suposa el 27% del total de la ciutat i d'aquests una gran majoria pertanyen a petits tenidors (97,5%). Així mateix és un barri en el qual s'identifiquen problemes d'ocupacions i re-lloguers il·legals. Aquests fets generen una gran inquietud als residents del barri que a més demanden que l'Ajuntament abordi aquesta situació de manera decidida.

- En l'aspecte de la **seguretat ciutadana**, es posa de manifest com la percepció del barri per part dels residents i no residents no és massa bona, tot i que les dades policials sembla que no confirmen aquesta sensació. En gran part, es deu a les característiques residencials complexes i les problemàtiques de l'habitatge que generen certes tensions de convivència sobretot en l'ús dels espais públics. Les dades policials pel barri l'any 2015 ens indiquen que, del total d'intervencions (955), el 26,2% eren per qüestions de seguretat. Entre aquestes destaquen les 52 relacionades amb conflictes entre particulars i baralles en espais tancats i via pública.

- El barri presenta uns **espais públics i equipaments** amb manca d'utilització i d'altres amb mancances de manteniment que accentuen la sensació de deteriorament que es percep del barri. Aquest fet també ha generat moviments residencials interns cap a d'altres barris.

- Quant al **teixit associatiu** del barri, s'apunta a que s'ha produït cert deteriorament i pèrdua de la representativitat de les associacions, en part per manca de relleu generacional. Així mateix l'arribada de noves persones ha accentuat la poca identificació dels veïns amb el barri.

- Les Torres és un barri eminentment residencial on predomina, d'entre els diferents **sectors d'activitat econòmica**, els serveis i, molt particularment, el comerç de proximitat. Compta amb 68 establiments i una ràtio per cada mil habitants de 15,7, una mica per sota de la mitjana de Rubí. Amb tot, les superfícies mitjanes són més grans que les de Rubí, fet que equipara el barri amb la mitjana del municipi en relació als metres quadrats de comerç per habitant. Els darrers anys els moviments migratoris han configurat uns canvis rellevants en el mix comercial del barri, amb predomini de les activitats d'alimentació, restauració i hostaleria. Es detecten força baixos comercials buits i hi ha estesa una sensació de mala qualitat del comerç atribuïda a l'arribada de nova població migrada.

- Tant en els elements residencials com comercials és un barri que manifesta patir un cert oblit en relació a altres zones del municipi i que en els darrers anys ha perdut la centralitat que havia tingut o que aspirava tenir.

- Les **taxes d'activitat** del barri són inferiors a la mitjana municipal, però per sobre de tot destaca una menor taxa d'activitat femenina gairebé 7 punts inferior a la dels homes. Així mateix les dades de persones ocupades a temps complert són a Les Torres, en relació a Rubí

del 24,3% i el 33,5% respectivament. S'estima que la taxa d'atur al barri és de l'entorn del 22%, entre 5 i 7 punts superiors a la de Rubí.

- Al 2015, un total de 265 usuaris únics del barri de Les Torres van ser atesos pel **Servei d'Impuls a l'Ocupació (SIO),** gairebé el 10% del total de Rubí (2816 usuaris).

- En **l'àmbit urbanístic** és un barri eminentment residencial, format per blocs plurifamiliars aïllats i entre mitgeres. Aquesta composició genera un entramat de carrers interiors que permeten la seva comunicació. Tot el conjunt queda articulat per una plaça on es disposa d'un nucli central de serveis i petits comerços i on es troba la seu de l'associació de veïns del barri. La resta d'edificacions estant dedicades exclusivament a l'habitatge, inclòs les plantes baixes.

- Pel que fa a l'estat de **conservació dels vials, carrers i espais públics**, caldrà indicar que es detecten certes mancances puntuals que fàcilment podrien ser arranjades, però que en cap cas desmereixen el nivell acceptable que presenten. Es fa palesa la necessitat de millorar l'accessibilitat a les persones de mobilitat reduïda en alguns punts en concret, en especial en el Passeig de les Torres.

- Les Torres es caracteritza per disposar d'una bona dotació **d'infraestructures, equipaments i serveis**. Amb tot, es remarca un dèficit significatiu en relació als equipaments i infraestructures de caràcter cívic i cultural. A més l'espai dels antics cinemes pot ser un espai amb un elevat potencial per dinamitzar la vida del barri.

- Finalment, Les Torres presenta diverses amenaces i debilitats relatives al **medi ambient** entre les que destaquen la manca d'espais verds, la contaminació acústica, la pobresa energètica i els dèficits de sostenibilitat del comerç. No obstant això, el barri també presenta diversos punts furts i oportunitats que cal aprofitar com ara les polítiques de Rubí Brilla presents al barri (fotolinera del Rubí+D, Energia per a Tothom, tallers de sensibilització, etc.) o la participació de l'Escola Montessori al projecte 50/50

4 EL VINT-I-CINC DE SETEMBRE

4.1 Antecedents

El Vint-i-Cinc de Setembre té el seu origen en la riuada del 1962, un dels esdeveniment històrics de la ciutat, que va propiciar la seva construcció i marcar el caràcter del barri i el dels seus residents.

La necessitat de treballadors per a les tasques de reconstrucció de la ciutat **va atreure una gran quantitat d'immigració provinent d'altres zones de l'Estat espanyol, duplicant la població del municipi i accelerant la seva industrialització**. És en aquest context d'intens creixement demogràfic i de necessitat d'allotjar a les famílies que van perdre el seu habitatge en aquella catàstrofe que s'inaugura, l'any 1964, la primera promoció del Vint-i-Cinc de Setembre composta per 540 pisos.

La construcció accelerada del barri va evidenciar l'existència **d'importants dèficits en la prestació de serveis públics i equipament del barri** que, amb el compromís de l'Ajuntament, la ciutadania i les associacions veïnals, s'han anat corregint en les darreres dècades amb millores que han transformat profundament la seva fisonomia.

Així, el barri ha vist com es construïen escoles com la del Vint-i-Cinc de Setembre, centres de salut, equipaments esportius i zones verdes tant important com el Parc de la Pau i la Natura. En paral·lel, s'han produït importants rehabilitacions als edificis i habitatges, espais comuns i obres d'accessibilitat al barri que han contribuït significativament a la millora de la seva imatge.

Amb tot, la crisi econòmica i el deteriorament d'alguns elements urbanístics del barri han posat de manifest la **necessitat de dotar al Vint-i-Cinc de Setembre de noves mesures i inversions que contribueixen al seu desenvolupament econòmic i social**. En aquest sentit, el barri presenta un major grau de vulnerabilitat sociodemogràfica i socioeconòmica respecte del conjunt de la ciutat, visible en els indicadors demogràfics, educatius, laborals i econòmics. Més concretament, el Vint-i-Cinc de Setembre es caracteritza per disposa d'una estructura de població força envellida, vinculada a l'origen històric del barri, amb uns nivells educatius i d'ocupació que denoten una superior vulnerabilitat respecte del conjunt de la ciutat. Es perceben, així mateix, algunes necessitats de caire urbanístic, d'equipaments i de dinamització de la vida comunitària que cal revertir en el marc d'aquest Pla d'actuació integral.

Per últim, remarcar que el Vint-i-Cinc de Setembre, situat a l'extrem sud de Rubí, també es caracteritza pel seu fort sentiment de pertinença, bona comunicat amb la resta de la ciutat i equipaments i serveis públics.

En el mapa que es presenta a continuació es mostra la ubicació del barri en relació al conjunt de la ciutat:

Font: Elaboració pròpia a partir de Google Maps. Maig 2016.

El Vint-i-Cinc de Setembre està situat al Districte 3 de la ciutat i està format per una sola secció censal, la 3.8. Les Delimitacions en detall del barri són les següents:

Font: Elaboració pròpia a partir de Google Maps. Maig 2016.

4.2 Anàlisi demogràfic

4.2.1 Evolució i fluxos de població

Segons les darreres dades de març del 2016, la ciutat de Rubí disposa d'una població total de 75.826 habitants, repartits entre 38.225 dones (50,4%) i 37.601 homes (49,6%). Més concretament, al barri del Vint-i-Cinc de Setembre es comptabilitzen en el mateix període, un **total de 1.836 habitants, distribuïts entre 927 dones (50,5%) i 909 homes (49,5%).**

Si ens centrem en l'evolució de la població del barri en el períodes 2000-2015, observem que al Vint-i-Cinc de Setembre **s'ha produït una disminució de la població (-2,4%), tendència força diferent a**l Vallès Occidental (25,6%) i Catalunya (20,0%).

Població	2000	2005	2010	2015	2016	% Variació[7] 2000-2015
Vint-i-Cinc de Setembre	1.432	1.508	1.477	1.398	1.836	-2,4
Rubí	60.649	70.090	74.374	75.472	75.826	25,0
Vallès Occidental	717.181	815.628	886.530	900.661	-	25,6
Catalunya	6.261.999	6.995.206	7.512.381	7.508.106	7.516.254	20,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí.

En la mateixa línia, podem analitzar el creixement demogràfic del barri en els darrers 5 anys, del 2011 al 2015. Es confirma, en aquest sentit, la tendència detectada en l'anàlisi de les dades anteriors: observem com el Vint-i-Cinc de Setembre viu una lleugera pèrdua de població (-1,8%). A Rubí, el Vallès Occidental i a Catalunya s'observa un estancament pel període **2011-2015.**

[7] En el Vint-I-Cinc de Setembre s'utilitzen les dades del Padró Municipal del 2015 (Secció Censal 3.8 de Rubí) per calcular els percentatges de variació de població. Les dades del 2016, que també es basen en el Padró, estan agregades a nivell de barri i no corresponen amb exactitud a la Secció Censal utilitzada en els anys anteriors. Pel Vallès Occidental s'utilitzen les darreres dades oficials de població, del desembre de 2015.

Població	2011	2012	2013	2014	2015	2016	% Variació 2011-2015
Vint-i-Cinc de Setembre	1.423	1.362	1.377	1.369	1.398	1.836	-1,8
Rubí	74.756	74.732	74.637	74.946	75.472	75.826	1,4
Vallès Occidental	892.260	898.173	898.921	899.532	900.661	-	0,9
Catalunya	7.539.618	7.570.908	7.553.650	7.518.903	7.508.106	7.516.254	-0,3

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí.

Si analitzem l'evolució demogràfica, any a any i en dades absolutes, del barri del Vint-i-Cinc de Setembre, constatem una certa estabilitat marcada per algunes variacions que ens permeten identificar, al igual que a Les Torres, tres períodes demogràfics diferenciats.

- El **període 2000-2005**: període de cert creixement demogràfic. El barri passa de 1.432 a 1.508 habitants, incrementant lleugerament la seva població un 5,3%. Aquest període s'associa, com veurem més endavant, amb la tendència generalitzada al municipi i Catalunya d'increment de la immigració.
- El **període 2005-2008**: Estabilització de la població. S'atura el creixement anterior i s'acumulen anys d'estabilitat. Al 2008 s'assoleix el màxim poblacional dels anys 2000-2016, amb 1.512 habitants.
- Període **2008-2015:** Reducció de la població. El barri encadena uns quants anys en negatiu i la població passa dels 1.512 habitants del 2008 al 1.398 del 2015, reduint-se la població en un 7,5%.

En el següent gràfic s'il·lustra el comportament demogràfic del barri pel període **2000-2015**:

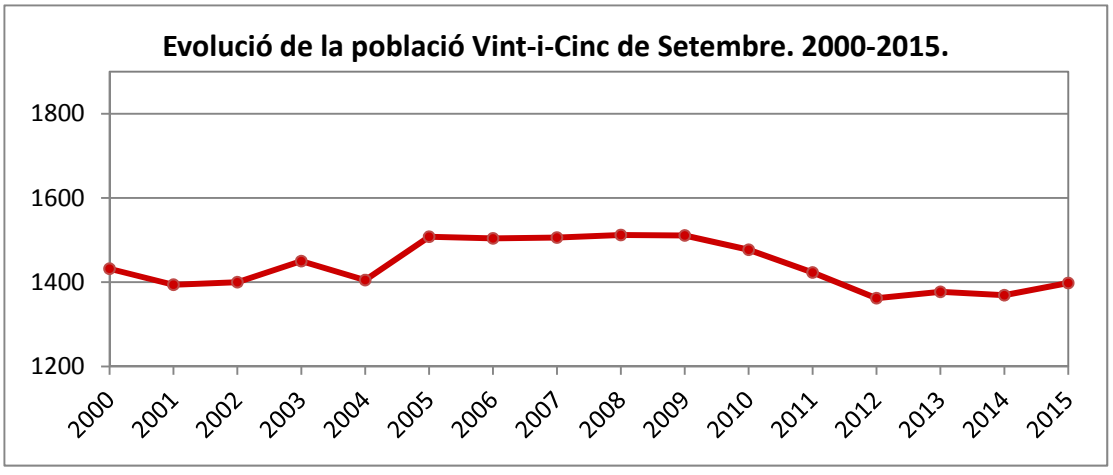

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí.

Pel que fa la **densitat de població**, observem que el Vint-i-Cinc de Setembre és situa en uns paràmetres urbans normals.

Població	Població	Superfície (Km²)	Densitat de població (hab/km²)
Vint-i-Cinc de Setembre	1.836	0,14	13.144,3
Rubí	75.826	32,3	2.347,6
Vallès Occidental	900.661	583,1	1.544,6
Catalunya	7.516.254	32.108	234,1

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT i el Padró d'habitants de Rubí. Dades de març 2016.

4.2.2 Estructura de la població

El següent bloc d'anàlisi demogràfic es centra en l'estructura de la població del barri del Vint-i-Cinc de Setembre. En aquest sentit, podem assenyalar en termes generals, que **el barri presenta una estructura de població significativament diferent a la del conjunt de Rubí**, amb un major envelliment demogràfic.

En aquest sentit, la primera dada que podem remarcar és la seva edat mitjana. D'acord al Padró d'Habitants, **l'edat mitjana del barri és de 43,3 anys**, dada força superior a la del conjunt de Rubí (38,9), el Vallès Occidental (39,4), i lleugerament per sobre de l'edat mitjana de Catalunya (42,1).

Per il·lustrar millor aquest major envelliment de la població, podem analitzar el pes relatiu dels diferents trams d'edat.

Trams d'edat	Vint-I-Cinc de Setembre	Rubí	Vallès Occidental	Catalunya
% 0-14 anys	18,3	17,6	17,6	15,9
% 15-29 anys	15,7	16,5	-	14,9
% 30-45 anys	24,9	28,0	-	23,9
% 46-65 anys	21,8	24,8	-	26,8
% Més de 65 anys	19,3	13,0	15,6	18,5
% més de 75 anys	9,9	6,2	-	9,3
Edat mitjana	43,3	38,9	39,4	42,1

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT i el Padró d'habitants de Rubí. Dades de març 2016.

Així, observem que el Vint-i-Cinc de Setembre destaca per **tenir una estructura de població amb un percentatge elevat de majors de 65 anys (19,3%)**, dada molt superior a la mitjana de Rubí (13,0%), el Vallès Occidental (15,6%) i similar al del conjunt de Catalunya (18,1%).

Resulta interessant, però, que en paral·lel a aquesta forta presència de gent gran, **el barri també compta amb un pes significatiu de joves de 0 a 14 anys**. En aquest segment d'edat, el barri també obté valors superiors als del seu entorn amb un 18,3%, notòriament per sobre de Catalunya (15,8%) i lleugerament superior a Rubí (17,6%) i el Vallès Occidental (17,6%).

Tal i com succeeix al conjunt del municipi, el tram d'edat amb més pes demogràfic és el dels 30 - 45 anys. Al Vint-i-Cinc de Setembre aquests representen el 24,9%, un percentatge inferior a Rubí (28,0%), el Vallès Occidental i superior a Catalunya (23,9%).

A continuació s'analitza el comportament d'aquests grups d'edat en els darrers 16 anys:

Trams d'edat	Vint-i-Cinc de Setembre		Rubí	
	2000	2016	2000	2016
% 0-14 anys	10,8	18,3	15,5	17,6
% 15-29 anys	19,2	15,7	25,3	16,5
% 30-45 anys	19,4	24,9	25,2	28,0
% 46-65 anys	24,8	21,8	22,1	24,8
Més de 65 anys	25,8	19,3	11,9	13,0
% més de 75 anys	9,3	9,9	4,8	6,2

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Les dades a nivell de barri i municipi són de març del 2016. La resta, de desembre 2014.

En aquest sentit, observem que **s'ha produït un rejoveniment de la població marcat pel creixement relatiu de la població d'entre 0 i 14 anys i la reducció dels majors de 65 anys.** Aquesta tendència s'ha produït en paral·lel a la reducció de la població d'entre 15 i 64 anys.

El resultat del treball qualitatiu situa el perfil d'edat de la població com a població majoritàriament gran (els primers residents del barri) que conviu població de nacionalitat estrangera més jove, arribada al barri de forma relativament recent.

A continuació es presenten diferents indicadors demogràfics que permeten aprofundir en l'anàlisi de l'estructura poblacional del barri.

(%)	Vint-i-Cinc de Setembre	Rubí	Vallès Occidental	Catalunya
Índex de dependència juvenil	29,3	25,3	27,0	24,0
Índex de dependència senil	30,9	18,8	24,0	28,0
Índex de dependència global	60,2	44,1	50,0	52,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Les dades a nivell de barri i municipi són de març del 2016. La resta, de desembre 2014.

Així, observem, en concordança amb les dades descrites anteriorment, que el Vint-i-Cinc de Setembre **disposa d'uns índexs de dependència juvenil i senil força superiors als del conjunt de Rubí, el Vallès Occidental i Catalunya**. Ambdós quocients expressen la dependència dels joves (0-14 anys) i la gent gran (més de 65 anys) respecte de la població activa (16-64 anys). Els resultats s'expliquen, com s'ha dit, pel major pes relatiu al barri de persones més joves de 16 anys i majors de 65 anys.

Pel que fa la **dependència global**, que calcula la càrrega que per a la població en edat de treballar representa la població en edats dependents, observem que el Vint-i-Cinc de Setembre, amb un 60,2%, és situa molt per sobre del Vallès Occidental (50,0%), el conjunt de Rubí (44,1%) i, en menor mesura, del valor de Catalunya (52,0%).

Per aprofundir l'estructura demogràfica del barri, podem analitzar les seves taxes d'envelliment, sobreenvelliment i recanvi.

(%)	Vint-i-Cinc de Setembre	Rubí	Vallès Occidental	Catalunya
Índex d'envelliment	105,3	74,0	88,6	114,6
Índex de sobreenvelliment	9,5	12,7	14,0	16,0
Índex de recanvi	75,8	107,8	92,3	117,6

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Les dades a nivell de barri i municipi són de març del 2016. La resta, de desembre 2015.

En termes generals, constatem **que el Vint-i-Cinc de Setembre disposa d'una estructura demogràfica significativament més envellida que la del seu entorn**. Més concretament, l'índex d'envelliment, resultat de dividir el nombre de persones majors de 65 anys entre els joves menors de 16 anys, presenta un valor superior (105,3%) al del conjunt de Rubí (74,0%), la comarca (88,6%) i Catalunya (114,6%).

Tot i disposar d'una població major de 65 anys superior a la del seu entorn, resulta interessant observar que **el barri disposa d'un índex de sobreenvelliment inferior (9,5%) comparat al conjunt de Rubí (12,7%), el Vallès Occidental (14,0%) i Catalunya (16,0%).** Aquest percentatge, que calcula la relació de majors de 85 anys entre els majors de 65 anys, pot explicar-se pel perfil sociodemogràfic del Vint-i-Cinc de Setembre, barri amb una forta presència de població immigrada de la resta de l'Estat Espanyol als anys seixanta i setanta que, tal i com succeeix a altres barris de característiques similars, en molts casos encara no ha sobrepassat els 85 anys.

En tercer lloc, i pel que fa **l'índex de recanvi de la població activa**, quocient que permet visualitzar la proporció de la població que està a punt de sortir del mercat de treball respecte de la que està a punt d'entrar o acaba d'incorporar-se, veiem que aquest (75,8%) és clarament inferior al del conjunt de Rubí (107,8%), la comarca (92,3%) i Catalunya (117,6%). Aquesta dada ens informe, doncs, que hi ha més joves a punt d'entrar al mercat de treball que persones en fase de sortida.

Per a concloure aquest bloc d'anàlisi de l'estructura demogràfica, **es presenten les piràmides de població, datades de març de 2016, del Vint-i-Cinc de Setembre i Rubí.**

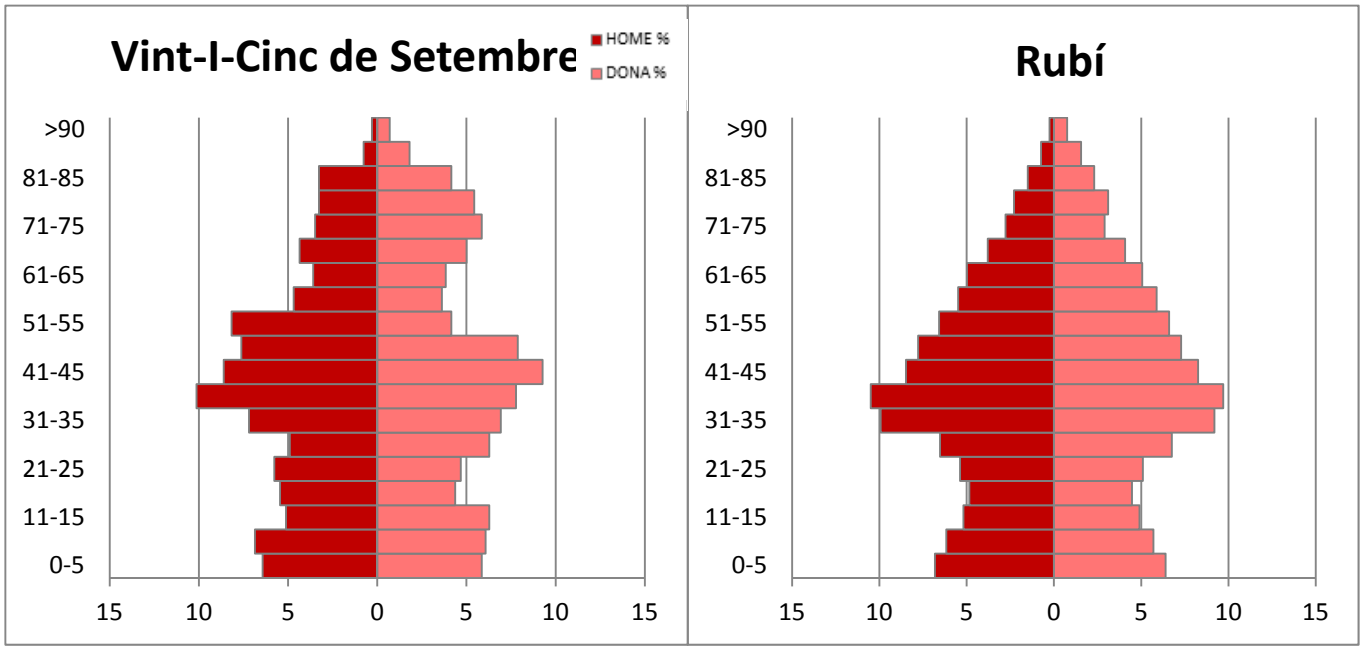

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016.

Ambdues piràmides presenten, globalment, formes diferents, amb una base relativament similar però amb una part central significativament diferent i una part alta força més ampla al Vint-i-Cinc de Setembre.

En definitiva, podem observar, un cop analitzats els principals indicadors demogràfics, que la població del barri del **Vint-i-Cinc de Setembre es caracteritza per una elevada presència de població en edats potencialment dependents**, es a dir, de gent major de 65 anys i de gent jove (menors de 14 anys). En termes generals**, el barri disposa d'una població més envellida que la del conjunt del municipi de Rubí**, amb una edat mitjana més elevada i uns indicadors de dependència senil i global superiors.

Així doncs, tal i com succeeix en altres barris de característiques similars del municipi, **l'estructura demogràfica del Vint-i-Cinc de Setembre està molt marcada per les diferents tendències migratòries de les darreres dècades.** En aquest sentit, els informants claus reforcen aquest idea que la població del barri està formada principalment per gent gran, pensionista i treballadors amb un nivell d'instrucció baix.

Al barri conviuen gent gran autòctona que resideix al barri des del seu origen, i en alguna ocasió fills d'aquests primers que s'han quedat, amb noves generacions joves de població migrada. En aquest sentit, es comenta que "en general, aquesta barreja no genera problemes de convivència" tot i que "la població de tota la vida que ha pogut, ha marxat del barri". Tant els agents socials com els residents coincideixen en que "no hi ha excessius problemes" i que "al barri ens podem donar per satisfets, en comparació d'altres llocs".

4.2.3 Origen de la població

El següent bloc de la diagnosi demogràfica analitza l'origen de la població del barri en comparació amb la del seu entorn. Així, pel que fa la **presència de població de nacionalitat estrangera al Vint-i-Cinc de Setembre, observem que aquesta és significativament superior (18,4%) en comparació al conjunt de Catalunya (13,7%), i molt superior respecte de Rubí (10,9%) i el Vallès Occidental (9,6%).** En relació als altres barris del municipi, el Vint-i-Cinc de Setembre és el tercer amb més població de nacionalitat estrangera, darrera de El Pinar (41,3%) i Les Torres (25,6%).

En aquest sentit, convé posar de manifest que el treball qualitatiu portat a terme al barri no sembla atorgar especial importància a aquesta realitat. No es percep, doncs, que la taxa de població amb nacionalitat estrangera representi un problema per la convivència del barri, com succeeix a d'altres zones del municipi.

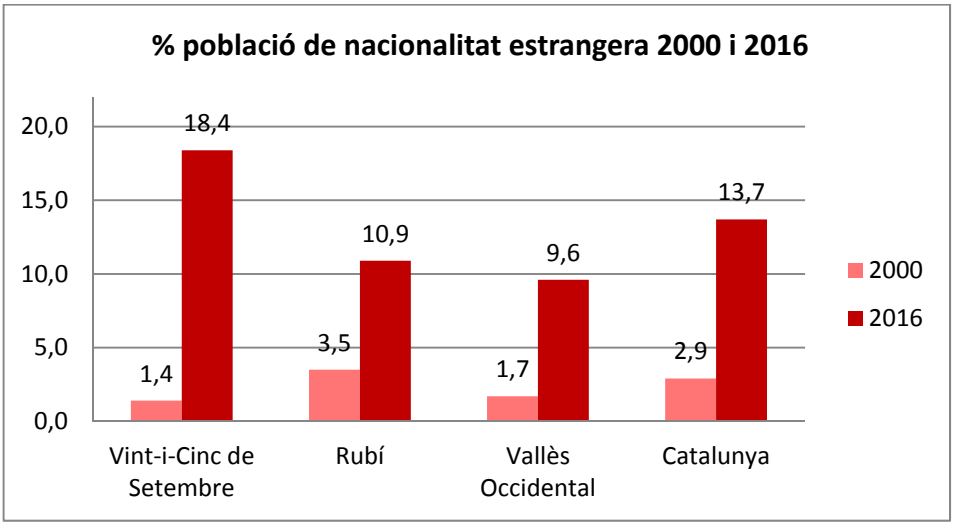

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Les dades a nivell de barri i municipi són de març del 2016. La resta, de desembre 2015.

Si analitzem l'evolució d'aquesta població amb nacionalitat estrangera en els darrers 16 anys, entre el moment inicial del creixement de la immigració estrangera i l'actualitat, observem tendències força diferenciades entre el Vint-i-Cinc de Setembre, Rubí i Catalunya. Així, podem destacar que al Vint-i-Cinc de Setembre s'ha produït un creixement més intens i accelerat de la població de nacionalitat estrangera, passant del 1,4% al 18,4% en aquest període de temps. Cal remarcar, però, que tot i la menor intensitat, també s'ha produït un important creixement de la població de nacionalitat estrangera al conjunt de Rubí (del 3,5% al 10,9%), el Vallès Occidental (del 1,7% al 9,6%) i Catalunya (del 2,9% al 13,7%).

Pel que fa les nacionalitats de la població del barri del Vint-i-Cinc de Setembre, observem **que el 81,6% disposa de la nacionalitat espanyola**. **D'entre el 18,4% d'estrangers, les nacionalitats amb més representació són la marroquina (35,9%), l'equatoriana (13,0%) i la xinesa (11,4%).** Destaquen, doncs, les nacionalitats corresponents a països de fora de la Unió Europea. Tal i com succeeix al conjunt de Rubí, les nacionalitats marroquina (19,4%) i equatoriana (17,2%) són les de major pes relatiu al conjunt del municipi de Rubí.

A continuació s'exposen les nacionalitats, de major a menor presència, del barri del Vint-i-Cinc de Setembre.

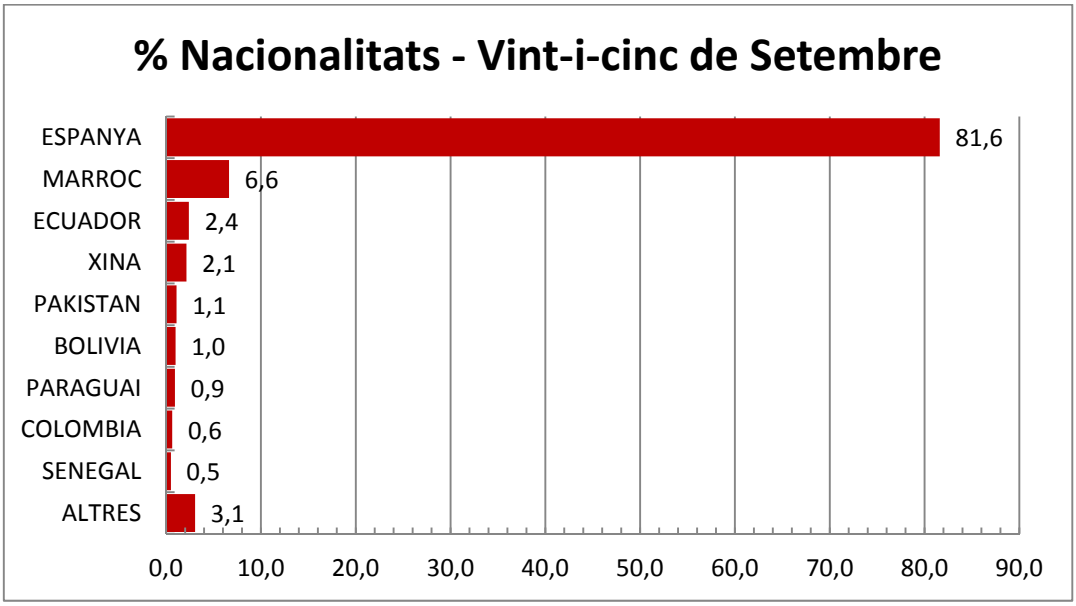

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016.

Podem analitzar, així mateix, el comportament al llarg del temps de la població de nacionalitat estrangera. A la taula que es presenta a continuació, veiem com el pes relatiu de població de nacionalitat estrangera creix fins l'any 2010, arribant a un màxim del 25,9%, per després disminuir respecte dels residents de nacionalitat espanyola. Les dades del padró dels darrers anys indiquen, tal i com és pot presenciar en altres barris de la ciutat, una reducció progressiva de la població de nacionalitat estrangera.

Població Vint-i-Cinc de Setembre (%)	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nacionalitat espanyola	95,9	76,3	74,1	77,0	78,8	80,1	80,6	81,3	81,6
Nacionalitat estrangera	1,4	23,7	25,9	23,0	21,2	19,9	19,4	18,7	18,4

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016.

Més concretament, i en termes absoluts, veiem que la població de nacionalitat estrangera al barri ha passat de les 20 persones de l'any 2000 a les 338 del 2016. En definitiva, **la població de nacionalitat estrangera ha estat la que ha registrat la major aportació de nova població al barri de Vint-i-Cinc de Setembre i la que ha fomentat el seu creixement demogràfic.** En conjunt, entre els anys 2000 i 2016, la població de nacionalitat estrangera ha augmentat en 318 persones, mentre que la població de nacionalitat espanyola ho ha fet en només 86 persones. **Dels 404 nous residents al barri del període 2000-2016, un 78,7% disposa de nacionalitat estrangera.**

4.2.4 Estructura de les llars

Per últim, podem analitzar l'estructura de les llars del barri centrant-nos en el nombre de persones que hi habiten. En aquest sentit, observem que al Vint-i-Cinc de Setembre **predominen les llars constituïdes per 3-4 persones, que representen el 51,7% del total, i les d'1-2 persones** (39,2% del total).

En comparació amb el seu entorn, veiem que **al Vint-i-Cinc de Setembre les llars acostumen a tenir un major nombre de membres. A Rubí i Catalunya** tenen més presència les llars d'1-2 persones (51,5% a Rubí i 55,0% a Catalunya) respecte de les de 3-4 persones (41,8% a Rubí i 38,9% a Catalunya).

Membres de la llar	Vint-i-Cinc de Setembre	Rubí	Catalunya
1 persona	18,9	20,7	23,3
2 persones	20,3	30,9	31,7
3 Persones	43,4	23,0	21,5
4 Persones	8,4	18,8	17,4
5 o més persones	9,1	6,7	6,1
Llars de 1-2 persones	39,2	51,5	55,0
Llars de 3-4 persones	51,7	41,8	38,9
Llars de 5 o més persones	9,1	6,7	6,1

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de Població i Habitatges 2011 del INE.

4.3 Anàlisi social

L'anàlisi de la situació social del barri del Vint-i-Cinc de Setembre es centra en **4 grans àmbits** que integren els principals elements de caràcter social del barri: vulnerabilitat social i urbana; educació; habitatge; i convivència i seguretat ciutadana.

VULNERABILITAT SOCIAL I URBANA	> Vulnerabilitat sociodemogràfica. > Vulnerabilitat socioeconòmica. > Vulnerabilitat subjectiva.
EDUCACIÓ	> Nivell d'instrucció de la població. > Evolució i tendències.
HABITATGE	> Realitat residencial i urbanística. > Vulnerabilitat residencial.
CONVIVÈNCIA I SOCIETAT	> Convivència i vida comunitària. > Civisme. > Seguretat ciutadana. > Teixit associatius i participació. > Etc.

4.3.1 Vulnerabilitat social i urbana

L'anàlisi de vulnerabilitat de la població del barri es realitza amb l'objectiu de conèixer les principals variables que determinen la qualitat de l'entorn social del Vint-i-Cinc de Setembre. En aquest sentit, el conjunt de dades que configuren l'anàlisi de vulnerabilitat del barri permeten realitzar un doble anàlisi de la situació social del Vint-i-Cinc de Setembre:

- **Anàlisi extern:** per comparar el Vint-i-Cinc de Setembre amb el seu entorn (Rubí i Catalunya).
- **Anàlisi intern:** per comparar la situació de vulnerabilitat social del barri amb els altres barris i seccions censals de Rubí.

Amb aquest doble objectiu analític, es presenta la taula amb el conjunt de dades de vulnerabilitat del barri del Vint-i-Cinc de Setembre. **La taula incorpora un codi de color per identificar aquells valors que estan en millor o pitjor condició en relació a la mitjana del municipi**: les dades més fosques assenyalen aquells indicadors on el barri presenta una desviació de la mitjana negativa i les més clares una desviació positiva.

Indicadors de Vulnerabilitat Urbana	Font*	Vint-I-Cinc de Setembre	Rubí	Catalunya
Vulnerabilidad Sociodemográfica				
Població de 75 anys i més	*Padró 2016*	12,8%	7,7%	9,3%
Llars unipersonals de majors de 64 anys	*Cens 2001*	11,6%	5,8%	9,4%
	Cens 2011	-	6,8%	9,5%
Llars amb un adult i un menor o més	*Cens 2001*	1,4%	1,9%	2,0%
	Cens 2011	-	15,0%	4,9%
Població estrangera	*Padró 2016*	18,4%	10,9%	13,7%
Població estrangera infantil	*Cens 2011*	-	15,1%	17,4%
Vulnerabilidad Socioeconómica				
Taxa estimada d'atur	*Cens 2011*	46,6%	25,1%	21,1%
Taxa estimada d'atur juvenil	*Cens 2001*	16,6%	13,3%	13,3%
	Cens 2011	-	44,6%	39,8%
Ocupats eventuals	*Cens 2011*	12,5%	15,6%	15,7%
Ocupats no qualificats	*Cens 2001*	16,3%	10,1%	9,5%
	Cens 2011	-	28,4%	28,3%
Població sense estudis o amb estudis incomplets	*Padró 2016*	41,9%	29,2%	19,4%
Vulnerabilidad Subjetiva				
Població amb problemes de sorolls exteriors	*Cens 2001*	30,4%	39,7%	34,6%
Població amb problemes de contaminació	*Cens 2001*	14,8%	22,7%	21,4%
Població amb problemes de males comunicacions	*Cens 2001*	2,1%	13,6%	13,0%
Població amb problema d'escassetat de zones verdes	*Cens 2001*	13,3%	44,7%	34,1%
Població amb problemes de delinqüència en l'entorn	*Cens 2001*	16,5%	25,7%	24,3%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de població i habitatges 2001 i 2011 i del Padró d'habitants municipal del 2016.

Anàlisi extern

- En primer lloc, pel que fa l'àmbit sociodemogràfic, observem que el barri del Vint-i-Cinc de Setembre presenta, respecte del conjunt del municipi, una **major vulnerabilitat en la majoria d'indicadors de l'Observatori de Vulnerabilitat Urbana**. Així, veiem com el barri disposa de més població major de 75 anys en relació al conjunt de Rubí, de més llars unipersonals de majors de 64 any i de més població de nacionalitat estrangera .

- Per **la** seva banda, en l'àmbit de la vulnerabilitat socioeconòmica, **observem, de nou, que el Vint-i-Cinc de Setembre disposa d'un major grau de vulnerabilitat socioeconòmic** en relació al conjunt de Rubí i Catalunya, particularment visible en la superior taxa d'atur, en l'atur juvenil i la major presència de població sense instrucció o estudis incomplets.

- Finalment, en relació a la **vulnerabilitat subjectiva**, destacar que el Vint-i-Cinc de Setembre **mostrava** l'any 2001 (l'únic any en que s'han calculat aquests indicadors) una **bona situació en comparació amb el conjunt de Rubí i Catalunya**.

Anàlisi intern

Des d'un punt de vista intern, d'anàlisi del conjunt de 34 seccions censals que conformaven el municipi l'any 2001 (l'any de referència per a l'obtenció de dades de l'Observatori de Vulnerabilitat urbana), observem[8] el Vint-i-Cinc de Setembre **es caracteritza per tenir un dels majors graus de vulnerabilitat social i urbana de la ciutat.**

Aquesta realitat és particularment visible en els indicadors sociodemogràfics i socioeconòmics. En aquest sentit, observem com altres zones de Rubí com Les Torres i algunes seccions del centre de la ciutat també presenten paràmetres de vulnerabilitat elevats.

En relació als indicadors de **vulnerabilitat subjectiva, constatem que el barri presenta un valors més positius i propers a la mitjana del conjunt de seccions censals**.

Des d'un punt de vista general, observem que **s'ha produït, en el període intercensal, un important deteriorament dels indicadors de vulnerabilitat urbana al conjunt de la ciutat**. A nivell intramunicipal , veiem que del total de 34 seccions censals que conformen la ciutat, 19 mostren una majoria d'indicadors de vulnerabilitat en pitjor condició que el conjunt del municipi. Aquesta major vulnerabilitat afecta tots els àmbits i, molt especialment, al de la vulnerabilitat socioeconòmica.

Segons les dinàmiques de puntuació, la valoració per part dels informants claus sobre la població del barri del Vint-i-Cinc de Setembre mostren una mitjana de **3,6 sobre 10, un dels eixos amb la valoració més baixa.**

Aquesta inclou variables diverses com la vulnerabilitat i el risc d'exclusió, el nivell formatiu, la incidència de l'atur i el nivell d'ingressos econòmics.

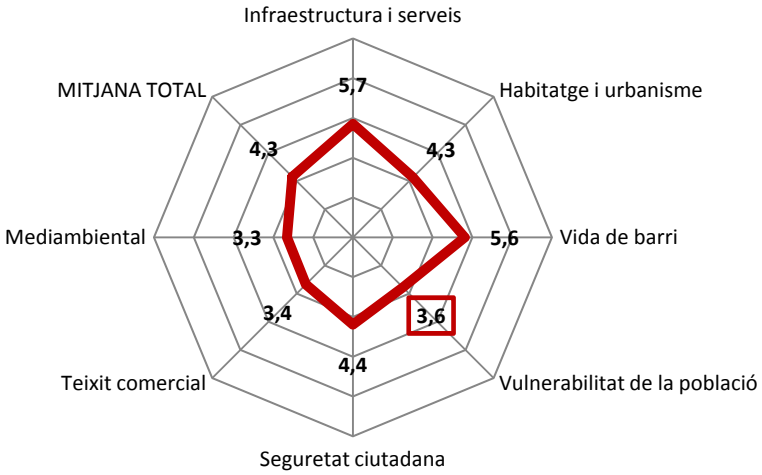

[8] Veure l'annex amb les taules comparatives dels indicadors de vulnerabilitat urbana per a totes les seccions censals del 2001.

4.3.2 Nivell educatiu

El segon bloc d'aquesta diagnosi social fa referència al nivell d'instrucció de les persones residents al barri. Segons les darreres dades oficials de març del 2016, la seva població ha experimentat una **millora significativa dels nivells d'instrucció i una major convergència amb la resta del seu entorn entre els anys 2000 i 2016.** Tot i així, veurem que el barri presenta uns nivells d'instrucció encara allunyats dels paràmetres del seu entorn.

A la taula que es presenta a continuació, observem els diferents nivells d'instrucció assolits per la població del Vint-i-Cinc de Setembre, Rubí, el Vallès Occidental i Catalunya.

Nivell d'instrucció (%)	Vint-i-Cinc de Setembre	Rubí	Vallès Occidental	Catalunya
No llegeix/escriu o amb dificultats	8,7	1,7	1,5	1,4
Primària o EGB incomplet	33,2	27,5	16,9	18,0
E.S.O, Graduat, Batxillerat Ele.	19,2	19,2	23,4	23,4
Batxillerat superior, BUP, COU	6,8	8,9	10,8	11,2
Amb estudis mitjans o superiors	12,0	22,5	28,3	28,6
Menor de 16 anys	20,1	20,2	19,1	17,5

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT i el Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016. Les dades a nivell de barri i municipi són de març del 2016. La resta, de desembre 2015.

En aquest sentit, i pel que fa el percentatge de **població que no sap ni llegir ni escriure o que ho fa amb dificultats,** observem que aquesta representa un 8,7% de la població. Tot i la important reducció d'aquest valor en els darrers 16 anys (ha passat del 28,3% l'any 2000 al 8,7% actual) aquest percentatge es troba molt allunyat dels valors assolits pel conjunt del municipi (1,7%), el Vallès Occidental (1,5%) i Catalunya (1,4%).

En la mateixa línia, podem analitzar el percentatge de **població que no ha finalitzat els seus estudis primaris o d'EGB.** Veiem, en aquest sentit, que el barri assoleix un nivell força elevat de població que no ha finalitzat els seus estudis obligatoris (33,2%), per sobre de Rubí (27,5%), el Vallès Occidental (16,9%) i Catalunya (18,0%).

Tal i com es mostra en el gràfic que es presenta més endavant, **el nombre de persones sense aquests estudis s'ha reduït de manera significativa**, un 37,5% (del 53,1% a l'any 2000 al 33,2% del 2016). Aquesta tendència, però, no s'ha produït amb la mateixa intensitat que al conjunt del municipi, que passa del 52,4% al 27,5% en el mateix període, reduint-se un 47,9%. Així, veiem

que tot i partir de situacions similars ara fa 16 anys, s'han anat eixamplant les diferencies pel que fa aquest nivell d'instrucció.

Pel que la fa proporció de **població amb la E.S.O, el graduat o el Batxillerat elemental**, veiem que el barri (19,2%) assoleix, nivells que, tot i ser similars als de Rubí (19,2%), resulten inferior al valors del Vallès Occidental (23,4%) i Catalunya (23,4%). En la mateixa línia, també veiem una menor presència de residents al barri (6,8%) amb el **Batxillerat superior, el BUP o el COU** que el conjunt del municipi (8,9%) i el seu entorn.

Si analitzem, però, la proporció de la població que disposa **d'estudis mitjans o superiors (Formació Professional de nivell 1 i 2, Diplomatura, Llicenciatura i Doctorat)**, observem que el Vint-i-Cinc de Setembre amb un 12,0% de la població amb aquest nivell de formació assolit, es situa molt per sota de la resta del municipi (22,5%), el Vallès Occidental (28,3%) i la mitjana de Catalunya (28,6%). Pel que fa la seva evolució en el temps, podem veure, no obstant, que la proporció de persones amb estudis mitjans o superiors ha **crescut un 46,9% en el darrers 16 anys (del 8,2% al 12,0%) creixement força elevat i superior als progressos assolits pel conjunt de Rubí**, que millora aquesta dada en un 38,7%, passant del 16,2% al 22,5%.

A continuació es presenta l'evolució, en els darrers 16 anys, del nivell d'instrucció del barri i municipi.

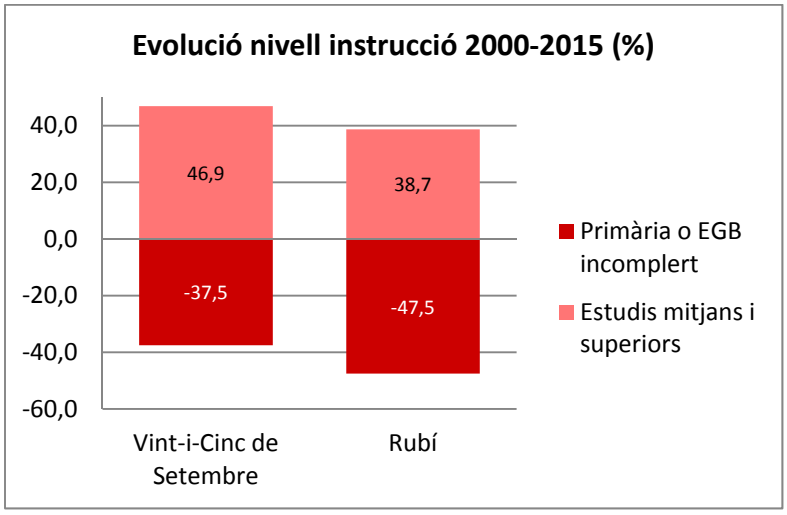

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016.

Si ens centrem en el nivell d'instrucció dels homes i dones, observem certes diferencies que convé remarcar. En primer lloc, constatem que **una part molt important de les dones del barri, l'11,7%, no sap llegir o escriure o ho fa amb dificultats, dada que duplica el valor dels homes (5,7%).** Aquesta dada s'explica, principalment, pel seu origen sociodemogràfic. En la mateixa línia, observem que la proporció de dones amb l'E.S.O, el graduat escolar i el batxillerat

elemental (16,5%) és força inferior que en els homes (21,9%). Tanmateix, en relació als estudis mitjans i superiors, veiem que les dones (13,5%) obtenen un valor lleugerament més elevat que els homes (11,3%), tot i que molt allunyats del nivell assolit al conjunt de la ciutat.

Nivell d'instrucció (%)	Vint-i-Cinc de Setembre		Rubí	
	Dones	Homes	Dones	Homes
No llegeix/escriu o amb dificultats	11,7	5,7	2,1	1,3
Primària o EGB incomplet	32,1	33,6	27,9	27,1
E.S.O, Graduat, Batxillerat Ele.	16,5	21,9	18,0	20,4
Batxillerat superior, BUP, COU	6,7	6,8	9,0	8,7
Amb estudis mitjans o superiors	13,5	11,3	23,5	21,5
Menor de 16 anys	19,5	20,7	19,5	21,0
Total	100,0	100,0	100,0	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT i el Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016.

En definitiva, podem assenyalar que tot i les diferencies existents en l'actualitat, **s'ha produït una millora rellevant del nivell d'instrucció del barri,** sobre tot pel que fa la reducció de persones que no saben ni llegir ni escriure o ho fan amb dificultats i les persones que no han finalitzat els seus estudis primaris o d'EGB. **En contraposició, observem que tot i els avenços, la població del barri presenta un nivell d'instrucció baix en comparació amb el seu entorn.**

4.3.3 Habitatge

La imatge urbanística del Vint-i-Cinc de Setembre és molt característica, formada per blocs d'edificis plurifamiliars similars que li atorguen una identitat pròpia. Tal i com succeeix a d'altres barris de la ciutat, aquest element urbanístic han condicionat de forma significativa les dinàmiques comunitàries existents i les situacions de l'habitatge del barri.

En termes generals, remarcar que els habitatges del barri es troben en edificis plurifamiliars de quatre plantes. A continuació es mostren els indicadors de vulnerabilitat residencial seleccionats per l'Observatori de la Vulnerabilitat Urbana l'any 2001:

Habitatges	Vint-i-Cinc de Setembre	Rubí	Catalunya
Habitatges de menys de 30m² (%)	0,0	0,1	0,3
Superfície mitjana per habitant (m²)	28,8	29,1	35,9
Població en habitatges sense servei	0,4	0,8	1,1
Habitatges en edificis en mal estat	1,5	1,6	2,8
Habitatges en edificis anteriors a 1951	13,3	8,3	21,1

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de població i habitatges de l'any 2001.

Com podem veure, el Vint-i-Cinc de Setembre **mostra una situació alineada amb la mitjana de Rubí.** Aquest fet s'explica per les pròpies característiques dels habitatges del barri, blocs d'edificis construïts arran de la riuada del 1962. Així, no es comptabilitzen habitatges de menys de 30m², habitatges sense lavabo o servei o habitatges en edificis en mal estat. L'únic indicador on el barri obté un valor inferior és en la superfície mitjana per habitant (28,8m²), dada lleugerament per sota de Rubí (29,1m²) i Catalunya (35,9m²). Cal remarcar, però, que l'Observatori no recull un dels principals problemes residencials que afecta el barri, com són els processos de desnonament. Aquesta informació coincideix amb les impressions qualitatives recollides per aquest diagnosi.

Aquestes dades, però, no integren algunes de les noves problemàtiques aparegudes amb força arran de la crisis econòmica. Així doncs, per complementar aquesta informació, es presenten algunes de les dades d'habitatge disponibles a nivell intramunicipal per la zona del Vint-i-Cinc de Setembre:

Habitatge	Vint-i-Cinc de Setembre		Rubí	
	Total	%	Total	%
Nombre total d'habitatges buits	40	100,0	1.054	100,0
Propietat de petits tenidors	37	82,5	725	68,8
Propietat d'entitats financeres	3	7,5	329	31,2
Nombre d'habitatges ocupats	20	100,0	390	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Oficina d'Habitatge de l'Ajuntament de Rubí. Any 2016.

Respecte a la problemàtica de l'habitatge existent, es detecta, tal i com succeeix en d'altres barris, la presència de pisos buits, tot i que no s'indica al llarg dels diferents processos qualitatius, que aquesta sigui una problemàtica de primer ordre. Aquesta percepció queda reforçada pel total de **40 habitatges identificats per l'Ajuntament l'any 2015**, dada que suposa el 3,8% del total de Rubí.

Pel que fa les ocupacions il·legals i re-lloguers, els residents del barri comenten, així mateix, que aquest problema no té una incidència tant important com a d'altres zones i que aquest no genera massa preocupació. "Hi ha okupes, és clar, però aquesta gent no dona problemes. A més, diguem un lloc de Rubí on no n'hi hagi". Les dades disponibles del Servei d'Habitatge de l'Ajuntament ens informen **que l'any 2015 hi havia aproximadament 20 pisos ocupats al barri**, la totalitat dels quals pertanyen a entitats bancàries. **Aquests representen el 5,1% del total de la ciutat.**

En relació als **desnonaments**, un altre dels grans problemes de la ciutat, remarcar que no es disposen d'estadístiques oficials a nivell de barri. Tot i la percepció que aquests existeixen al barri, les entrevistes amb els agents clau no situen, de nou, aquest problema com una de les prioritats en termes d'habitatge.

En qualsevol cas, la crisi econòmica ha deixat a nombroses famílies en situació econòmica precària i amb dificultats per fer front a les seves obligacions hipotecaries o de lloguer. En aquest sentit, **l'Oficina Local d'Habitatge (OLH)** porta a terme diferents serveis al barri per ajudar a pal·liar les seves conseqüències.

Així, l'any 2015, aquest servei va tramitat un total de **57 expedients la Zona 3 de la ciutat** (que inclou el Vint-i-Cinc de Setembre, Les Torres i Ca n'Alzamora). Pel que fa la **Borsa de Lloguer Social**, un altre dels mecanismes d'ajuda a l'habitatge gestionat per la OLH, l'any 2015 no es va gestionar cap contracte al barri. Per contra, sí destaca la **Xarxa Pública d'Habitatges**, un servei amb especial presència al barri amb un total de 26 pisos.

4.3.4 Convivència i seguretat ciutadana

Les dinàmiques socials dels barri tenen molt a veure amb el seu origen històric, producte del reallotjament de famílies que es van quedar sense llar com a conseqüència de la riuada. Aquest fet tan diferenciador, sumat a la delimitació física molt concreta del barri, ha generat una **solidaritat veïnal molt singular i ha reforçat la seva identitat** i la imatge de barri "supervivent".

Aquest és un dels elements propis que determina la **bona convivència existent al barri**, segons els testimonis recollits. "Al Vint-i-Cinc de Setembre la gent sempre ha sigut "Del Veinti" , el barri és una ciutat dins de la ciutat". En aquest sentit, s'assenyala que "hi ha molta relació entre la

gent; és un petit poble" i que alguns serveis com el camp de futbol o l'escola "aporten dinàmiques comunitàries fortes i faciliten la inclusió del barri a la ciutat".

Tot i això, resulta interessant remarcar que **aquesta identitat es consolida no tant a l'espai urbà i públic com als habitatges**. Al propi barri, entre els edificis que el conformen, **manquen molts serveis o recursos que facilitin la interacció entre el veïnatge**. "La gent gran del Vint-i-Cinc no és una població habituada a fer vida en comunitat". En aquest sentit, no s'han de confondre els conceptes "d'identitat de barri" amb "vida de barri", que poden ser complementaris i poden retroalimentar-se però no sempre van lligats.

Font: Fotografies del Vint-i-Cinc de Setembre, 2016.

Així mateix, s'indica que de vegades aquest fort sentiment de pertinença pot llegir-se, en contrapartida, com una feblesa, ja que es considera un barri "molt tancat" en si mateix. "Cal intentar que el Vint-i-Cinc s'obri a la resta, i que la resta vingui al Vint-I-Cinc. Les festes del barri, el camp de futbol i l'escola són, en aquest sentit, una bona oportunitat per obrir-se a la ciutat".

Els agents socials entrevistats, especialment des de l'Associació de Veïns, es manifesten que "**aquesta identitat de barri ha anat canviant** perquè la gent autòctona ha anat morint, o ja és gran i ja no està tan disposada a participar en activitats, que són les que generen identitat".

D'altra banda al barri ha vist com arribava població de nacionalitat estrangera, principalment de lloguer, sense gaire sentiment de pertinença. “L’índex de reivindicació i de lluita al barri ha baixat, perquè les coses per les quals lluitar ara semblen més secundàries”.

Analitzant la visió externa que es té del barri, a través d'alguns dels discursos coneixem que es tracta **d'un barri que antigament no comptava amb bona imatge**. Un dels motius era, indiquen, la presència de consum i venda de droga al barri en els anys 90. “Aquí va arribar la xacra de la droga”. Tot i això, “el barri s’ha anat normalitzant; s’ha frenat la decrepitud dels habitatges i ja no està tant degradat”.

En aquest sentit, les dades policials pel barri l’any 2015 ens indiquen que, del total d’intervencions (835), el 7,4% eren per qüestions de seguretat (69), dada significativament més baixa que a d’altres barris, com Les Torres (26,2%). Destacar, que entre les 69 intervencions policials, només una minoria tenen a veure amb problemes de conflictes entre particulars, baralles o robatoris.

Segons les dinàmiques qualitatives realitzades en relació amb l’aspecte comunitari, (vida de barri i seguretat ciutadana), els resultats indiquen **una valoració mitjana de 5,6 per Vida de barri i de 4,4 per Seguretat ciutadana.**

Principals elements

- L’origen històric del barri condiciona les seves dinàmiques socials i genera un elevat sentiment de pertinença i solidaritat entre veïns.
- Manquen espais d’interrelació i convivència al barri (particularment entre blocs).
- No és percep un problema de seguretat ciutadana entre els veïns ni excessives problemàtiques de convivència.
- El barri ha millorat de forma significativa la seva percepció externa respecte de la resta del municipi.
- Barri amb tradició de participació comunitària. El Vint-Cinc de Setembre disposa d’un teixit associatiu potent i actiu que facilita l’apertura del barri a la resta de la ciutat.

Vida als barris i seguretat ciutadana

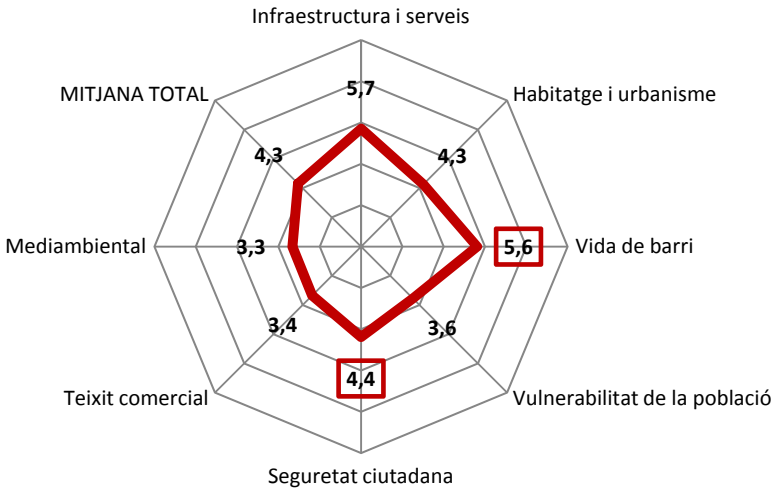

Vida de barri valora diferents elements com l'ús de l'espai públic, sentiment d'identitat, el teixit social, el civisme, la participació i l'organització d'esdeveniments.

L'element de **seguretat ciutadana** té en compte variables com els conflictes entre la població i la percepció ciutadana de seguretat.

4.3.5 Teixit associatiu

Pel que fa al teixit associatiu, al barri del Vint-i-Cinc de Setembre comptabilitzem un total de 5 entitats, entre les que destaquen l'associació de veïns i el club de futbol. Els testimonis recollits al llarg del treball qualitatiu coincideixen en destacar que ambdues entitats juguen un **paper clau en la dinamització i cohesió del barri.**

Així mateix, es destaca que el teixit associatiu ha sabut trencar les fronteres del barris i apropar el Vint-i-Cinc de Setembre a la resta de la ciutat. Sobretot per elements com les festes del barri, conegudes a tot el municipi.

A continuació es presenta la relació d'aquestes entitats:

Entitats	Tipus	Fundació
AMPA CEIP 25 de Setembre	Educativa	2008
Asociación Oudiodial para la ayuda social mutua	Social	2014
Associació de familiars de malalts mentals	Social	2003
Associació de veïns 25 de Setembre	Associació de veïns	1989
C.F Joventut 25 de Setembre	Esportiva	1990

Font: Elaboració pròpia en base a l'informe Alcaldia als Barris, 2016.

4.4 Anàlisi de l'activitat econòmica i del mercat de treball

4.4.1 Activitat econòmica

En el present apartat es proposa analitzar l'activitat econòmica del barri del Vint-i-Cinc de Setembre amb l'objectiu de conèixer els seus trets característics que determinen el seu dinamisme i desenvolupament.

El Vint-i-Cinc de Setembre és un barri residencial sense activitat industrial, agrícola i de construcció.

Així doncs, en el següent apartat es realitza una diagnosi de l'activitat econòmica del barri, fent especial èmfasi en el seu comerç, ressaltant les seves principals característiques, localització, punts forts i punts febles. Aquesta diagnosi de l'activitat del barri ha de servir per identificar les principals amenaces i oportunitats de millora que han de guiar les futures accions de desenvolupament econòmic al Vint-i-Cinc de Setembre.

Estructura comercial i localització

Les característiques urbanístiques i de l'espai públic del barri determinen que aquest no disposi pràcticament d'establiments comercials a peu de carrer. La seva dotació comercial és molt inferior a la de la resta del municipi. Els pocs comerços que existeixen al barri es concentren **al carrer de la Cerdanya i al carrer d'Edison.**

Establiments	Vint-i-Cinc de Setembre	Rubí
Establiments	19	1.642
Establiments per mil habitants	10,3	21,7
Superfície mitjana (m2)[9]	42,5	76
Superfície per mil habitants (m2)	1148,7	1.645,8

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Mapa de mix comercial de l'Ajuntament de Rubí (2015) i del Document de Diagnosi del POEC 2006.

Segons el Mapa del mix comercial realitzat per l'Ajuntament de Rubí a partir del cens d'activitats de la ciutat (actualitzat a data d'abril 2016), **el barri disposa d'un total de 19 establiments comercials**, el que atorga un índex de 10,3 establiments per cada mil habitants, dada molt inferior de la mitjana de Rubí, que es situa en els 21,7 establiments.

En relació a les característiques dels establiments comercials, cal remarcar que existeixen moltes diferencies dins del barri. Els locals situats en el conjunt d'habitatges del Vint-i-Cinc de Setembre són força diferents als que es troben entre els carrers de la Cerdanya, d'Edison, del Penedès i la carretera de Rubí. Els primers són més petits, es troben en un espai públic més obert, amb voreres més amples i algunes zones enjardinades del conjunt d'habitatges. Els segons disposen d'una superfície més ample, és troben en carrers més estrets i estan millor condicionats. En qualsevol cas, **la superfície mitjana dels establiments comercials d'ambdues zones és de 42,5m^2**, valor significativament inferior a la del conjunt de Rubí (76m^2). Aquesta realitat també queda reflectida en la menor la superfície comercials per mil habitants al Vint-i-Cinc de Setembre (1.148,7 m^2) respecte de Rubí (1.645,8 m^2).

És interessant, però, remarcar que al treball qualitatiu no s'ha fet aquesta diferenciació; simplement s'ha comentat la nul·la o escassa presència de comerç al barri.

En relació a la seva distribució sectorial, element clau per valorar la estructura comercial del barri, observem que predominen de manera molt clara la **restauració i l'hostaleria** (47,4% del total d'establiments), el serveis a les persones (26,3%) i l'alimentació (15,8%). En la següent taula es mostra el mix comercial del Vint-i-Cinc de Setembre:

[9] A manca de dades sobre la superfície dels establiments operatius del Vint-I-Cinc de Setembre, s'utilitza la superfície mitjana del establiments disponibles en venda o en lloguer al 2015. La singularitat urbanística del barri, format per blocs de pisos de similars característiques, ens permeten utilitzar aquesta dada i extrapolar-la a la totalitat del barri. Les dades de superfície mitjana de Rubí venen del POEC del 2006.

Vint-i-Cinc de Setembre	Establiments	%
Alimentació	3	15,8
Equipament de la persona	0	0,0
Serveis a les persones	5	26,3
Equipaments de la llar	0	0,0
Salut i cosmètica	0	0,0
Lleure i cultura	0	0,0
Restauració i hostaleria	9	47,4
Altres serveis	2	10,5
Total	19	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Mapa de mix comercial. Ajuntament de Rubí, 2015.

Com dèiem, la restauració i l'hostaleria representen pràcticament la meitat del comerç del barri, amb un total de 9 establiments. Es tracta, concretament, de 5 bars-restaurant, de 2 restaurants, un establiment de menjars preparats i una xurreria. Aquests no es concentren en una zona específica del barri, sinó que estan força repartits.

El segon tipus de comerç amb més presència el barri és dels **serveis a les persones**, amb una tipologia de comerços força diferents entre si. El barri disposa, en aquest sentit, de dos clíniques dentals, dos perruqueries i un centre de podologia. Només les dos perruqueries es troben a l'interior del conjunt d'habitatges del Vint-i-Cinc de Setembre.

En tercer lloc, destacar la presència d'establiments que venen productes **alimentaris**. El barri disposa d'una oferta de productes molt poc diversificada, amb només dos fleques i un autoservei (Lidl). Remarcar, però, l'important paper que juga aquest últim, conegut a tota la ciutat i que facilita que una gran part de la compra d'alimentació es realitzi al barri. "Ara van els *hipsters* a comprar al Lidl…ja no van solament els immigrants". Finalment, assenyalar que també hi trobem dos establiments que no formen part de les categories sectorials esmentades: un taller mecànic i una establiment de venda de productes d'impremta.

Pel que fa altres opcions de compra, cal posar de relleu la proximitat al centre de la ciutat i al mercat ambulant de Mercadals. La bona ubicació i el dèficit comercial existent al barri suggereixen que una part important de les compres dels residents al barri es realitzen entre aquests espais i el centre. Aquesta situació també queda recollida al treball de camp qualitatiu.

Pel que fa la seva localització, cal remarcar en primer lloc, l'existència de les **dues realitats comercials que s'han mencionat: la situada en el si del conjunt d'habitatges del Vint-i-Cinc de Setembre i la que es troba als carrers del Berguedà, d'Edison, Penedès i de la Cerdanya**. Entre els blocs de pisos remarcar que l'activitat comercial està força repartida per tot el barri, sense un punt que destaqui en especial. Fora d'aquest nucli, les zones amb major densitat comercial són el carrer de la Cerdanya, amb 5 establiments, i la cantonada del carrer d'Edison, amb 4 locals. A continuació s'il·lustra la localització del teixit comercial del barri en funció de la seva categoria sectorial:

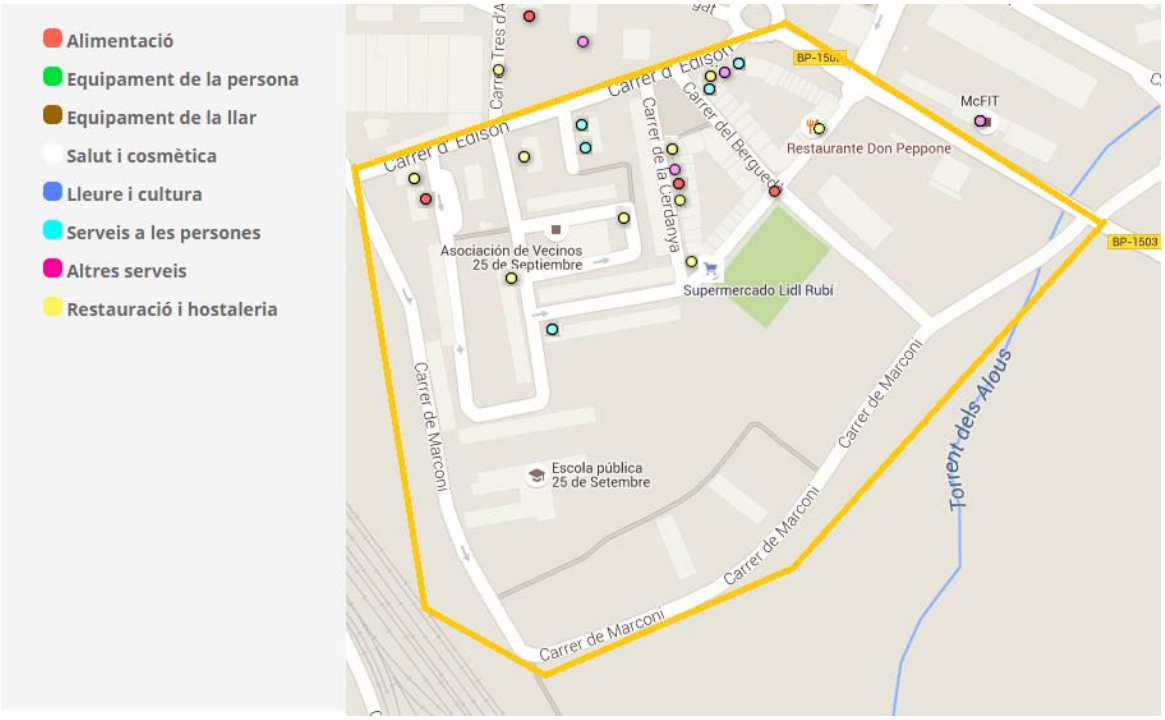

Font: Mapa de mix comercial. Ajuntament de Rubí, 2015.

Punts forts i punts febles de l'activitat comercial del Vint-i-Cinc de Setembre

Tal i com succeeix a d'altres barris, la crisis econòmica ha transformat de manera significativa la realitat econòmica del Vint-i-Cinc de Setembre. Així mateix, l'expansió comercial del barri ha estat fortament condicionada per la manca d'espais i locals comercials disponibles, un dels aspectes més característics a tenir presents.

El barri presenta, doncs, un conjunt de punts forts i punts febles que condicionen de forma determinant l'activitat comercial i que poden orientar l'aplicació de mesures i accions per millorar la situació actual.

Entre els principals punts febles, remarquem el **mal condicionament d'alguns locals amb potencial comercial**, la majoria dels quals es troben a la zona central del grup d'habitatges del Vint-i-Cinc de Setembre. Existeix, doncs, la possibilitat d'adaptar-los per l'activitat comercial i social del barri. En aquest sentit, es remarca que abans "hi havia alguna cosa, algun comerç, però s'han anat buidant. Ara l'única cosa que queda són bars i un forn de pa".

En total, s'han comptabilitzat una desena d'establiments buits que, tenint en compte la poca activitat comercial existent i la manca d'espais disponibles, tenen una importància relativa important. Només dos d'aquests locals figuren com establiments a la venda o en lloguer en els principals portals immobiliaris especialitzats.

La poca dotació comercial del barri està determinada per una pluralitat de factors. En primer lloc, cal posa de relleu **les característiques urbanístiques del barri, que limiten de manera decisiva la seva expansió econòmica i comercial**. La configuració del grup d'habitatges del Vint-i-Cinc de Setembre està feta de manera que no hi ha, pràcticament, locals susceptibles de desenvolupar una activitat comercial.

Els pocs locals disponibles, sumats a la presència d'establiments buits, limiten molt la tipologia de negocis i la diversificació de la oferta, que està dominada per establiments de restauració. Un altre factor important és l'alta taxa d'atur que limita, sense dubte, l'expansió de l'activitat comercial. Així mateix, podem ressaltar altres factors que incideixen en aquesta manca de dinamismes econòmic: la **baixa qualitat dels establiments** (petits, mal condicionats i en edificacions deteriorades), el **tancament o traspàs de locals tradicionals, la presència d'una oferta comercial irregular i l'envelliment de la població**, que suposa una barrera a la regeneració del comerç.

Tot i aquestes important limitacions, el barri també presenta importants aspectes positius que convé ressaltar i que poden ajudar a regenerar activitat econòmica. Un dels més importants és la seva **ubicació, a prop del centre i ben comunicat amb transport públic i carretera**. També ens trobem amb una **presència important d'equipament municipals** (educatius, esportius, sanitari, etc.) que promouen la realització activitats i apropen el barri a gent de fora.

Així mateix, podem ressaltar la **bona cohesió i la identitat pròpia del** barri, generadora d'un entorn segur i d'una bona convivència. Destacar, també, les oportunitats que ofereix el seu espai públic, marcat per carrer amples, places, facilitats d'aparcament i algunes zones verdes. Per últim, cal tenir presents el rol que juga, com a pol d'atracció, el gran establiment d'autoservei del barri, el Lidl.

A continuació, s'enumeren els principals punts forts i punts febles a tenir presents en les accions de reactivació comercial del barri del Vint-i-Cinc de Setembre:

Punts forts	Punts febles
Localització cèntrica.	Oferta i diversificació comercial molt reduïda.
Bona comunicació (ferrocarrils, autopista, etc.).	Urbanisme limitador de l'activitat econòmica.
Bons equipaments (esportius, educatius, etc.).	Establiments comercials petits i poc condicionats.
Barri segur i amb bona convivència.	Edificacions deteriorades i de poca qualitat.
Barri cohesionat amb identitat pròpia.	Alta taxa d'atur i precarietat econòmica.
Proximitat del mercat ambulant de Mercadals.	Els escassos establiments disponibles no estan ben condicionats.
Presència d'un gran establiment d'autoservei (Lidl).	Pèrdua de locals de restauració tradicionals.
Espai públic obert amb algunes zones verdes.	Presència d'oferta comercial irregular.
	Població envellida.

Font: Elaboració pròpia

Finalment, remarcar que el resultat de les dinàmiques realitzades amb els informants clau entorn a la valoració del teixit comercial del barri, són baixes. **La valoració mitjana del teixit comercial del barri és de 3,4**. Aquesta variable té en compte variables com la suficiència del teixit comercials la seva utilització per part de gent del barri, el seu dinamisme i canvis ens els darrers anys.

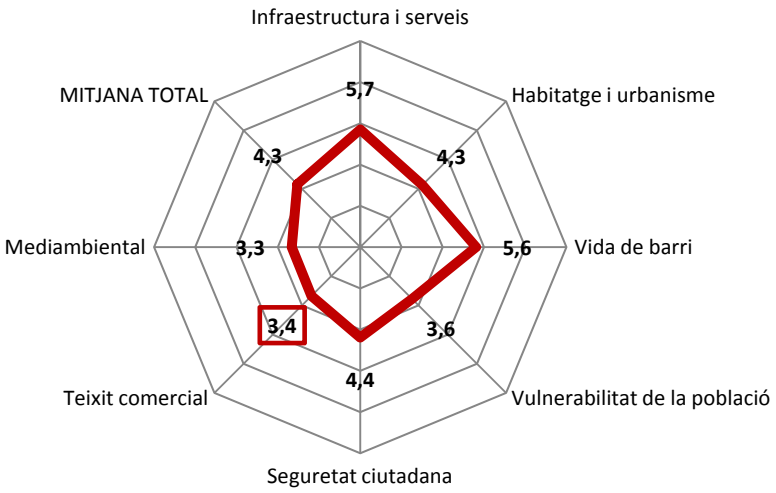

4.4.2 Ocupació i població activa

Segons les darreres dades del Cens de Població i Habitatges de l'any 2011**, la població activa de Rubí representa el 57,0% de la població total del municipi amb unes 42.210 persones**. D'aquestes, el 52,3% són homes i el 47,7% dones**.**

Pel que fa el barri del Vint-i-Cinc de Setembre, la seva població activa suposa en el mateix període el 45,5% del total d'habitants. Tal i com podem veure en la taula que es presenta a continuació el Vint-i-Cinc de Setembre **es caracteritza per tenir una població activa força baixa si la comparem amb els valors del conjunt de Rubí (61,7%), el Vallès Occidental (55,2%) i Catalunya (54,7%).**

Si centrem l'anàlisi en la distribució per sexes de la població activa, remarquem una dada de població activa de les dones molt inferior en relació al seu entorn. Així, **el Vint-i-Cinc de Setembre disposa d'una població activa de les dones del 28,0%, valor molt inferior a la mitjana de Rubí (54,4%) i Catalunya (51,9%).** Aquesta dada s'explica, en gran part, per la realitat sociodemogràfica del barri i per l'origen històric de la població que hi resideix.

Així mateix, observem una superior dada d'activitat entre els homes, del 66,2% al barri, en comparació amb Rubí (59,6%) i Catalunya (57,5%). Per tant, podem concloure que la menor activitat global del barri s'explica per les grans diferencies existents entre homes i dones en aquest indicador.

(%)	Vint-i-Cinc de Setembre	Rubí	Catalunya
Població activa	45,5	57,0	54,7
Població activa - homes	66,2	59,6	57,5
Població activa - dones	28,0	54,4	51,9

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de Població i Habitatges 2011 del INE.

En la mateixa línia, i amb l'objectiu d'analitzar amb més profunditat el perfil ocupacional dels residents al barri del Vint-i-Cinc de Setembre, podem desagregar la seva situació comparar-la amb la del conjunt del municipi.

(%)	Vint-i-Cinc de Setembre	Rubí	Catalunya
Total població activa	45,5	57,0	54,7
Ocupat a temps complet	14,7	33,5	34,2
Ocupat a temps parcial	2,1	6,2	6,4
Aturat que ha treballat abans	28,7	15,1	12,2
Aturat buscant la primera feina	0,0	2,2	1,9
Total població inactiva	54,5	43,0	45,3
Invalidesa permanent	1,4	1,8	1,4
Jubilat, pensionista o rendista	39,9	15,2	18,8
Estudiant	5,6	19,3	18,5
Altra situació (mestressa de casa, etc.)	7,7	6,7	6,6
Total	100,0	100,0	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de Població i Habitatges 2011 del INE.

Observem, en aquest sentit, com el barri del Vint-i-Cinc de Setembre presenta una menor proporció de població activa i una major població inactiva en relació al conjunt de Rubí. Més específicament, i pel que fa l'ocupació, veiem que el **Vint-i-Cinc de Setembre disposa d'un percentatge molt inferior de població ocupada (16,9%) respecte de Rubí (39,7%) i Catalunya (40,6%).** Del total de població, el 14,7% estan ocupats a temps complet, dada molt inferior a la mitjana del municipi (33,5%) i Catalunya (34,2), i el 2,1% ho està a temps parcial, valor que al seu torn, es troba per sota de la mitjana de Rubí (6,2%) i Catalunya (6,4%).

En **relació l'altre segment de la població activa, l'aturada, constatem que el barri del Vint-i-Cinc de Setembre compta amb un pes significatiu de persones en aquesta situació (28,7%),** valor significativament per sobre de la mitjana del municipi (17,3%) i Catalunya (14,1%).

D'altra banda, i pel que fa la població inactiva, veiem en paral·lel a les dades demogràfiques anteriors, que el Vint-i-Cinc de Setembre (39,9%) disposa d'una **major proporció de població jubilada o pensionista que Rubí (15,2%) i d'una menor taxa d'estudiants (5,6% al Vint-i-Cinc de Setembre, 19,3% a Rubí).** Així mateix, resulta rellevant assenyalar que El Vint-i-Cinc de Setembre (7,7%) disposa de més persones en "altres situacions" en relació a Rubí (6,7%) i Catalunya (6,6%).

Aquest grup està majoritàriament format per dones que no treballen i que no cerquen feina activament (mestresses de casa, etc.).

4.4.3 Atur

Per tal de complementar l'anàlisi anterior, es calcula la taxa estimada d'atur registrat[10] del barri del Vint-i-Cinc de Setembre i compara amb les dades de l'Observatori del Treball i Model productiu del seu entorn.

(%)	Població desocupada 2011	Població activa 2011	Taxa d'atur registrat 2011	Taxa d'atur registrat 2016[11]
Vint-i-Cinc de Setembre	28,7	61,5	33,6	24,4
Rubí	17,3	57,0	21,6	15,6
Vallès Occidental	14,3	55,2	18,8	13,9
Catalunya	14,1	54,7	17,2	13,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de Població i Habitatges 2011 del INE i de l'Observatori del Treball i Model productiu setembre 2011 i 2016.

En aquest sentit, observem en concordança amb les dades anteriors, que **el Vint-i-Cinc de Setembre presenta, l'any 2016, una taxa estimada d'atur registrat (24,4%) més elevada en relació al conjunt de Rubí (15,6%), el Vallès Occidental (13,9%) i Catalunya (13,0%).** Aquesta major taxa estimada d'atur s'explica, principalment, per la major proporció de població desocupada al barri (28,7%). Veiem, doncs, que el barri disposa d'una incidència d'atur superior en 8,8 punts percentuals respecte de Rubí, 10,4 punts respecte de la comarca i 11,4 punts en relació a Catalunya.

Podem analitzar, així mateix, com ha evolucionat aquesta taxa d'atur estimada en el període 2011-2016. En aquest sentit, observem que la taxa del Vint-I-Cinc de Setembre i Rubí es redueix de forma significativa tal i com succeeix a Catalunya i Vallès Occidental. En concret, ho fa en un 27,7%.

[10] Les taxes d'atur registrat 2011 i 2016 de Rubí, Vallès Occidental i Catalunya provenen de l'Observatori del Treball i Model productiu. Les dades del Vint-i-Cinc de Setembre s'estimen dividint el nombre total de desocupats entre la població potencialment activa (d'entre 16 i 65 anys) i aplicant a aquest valor el diferencial existent entre les dades d'atur de Rubí 2011 (resultant de dividir: població desocupada/població activa amb dades del Cens 2011) i l'atur registrat de l'Observatori del Treball pel 2011. S'aplica aquest diferencial a les dades de Les Torres tant pel 2011 com pel 2016.

[11] Totes les dades d'atur registrat a nivell de barri són estimades.

Si analitzem amb més detall el perfil dels desocupats del barri, observem que **els homes (22,5%), presenten una menor taxa estimada d'atur registrat que les dones (26,6%).**.

(%)	Taxa d'atur registrat Homes, 2016	Taxa d'atur registrat Dones, 2016	Taxa d'atur registrat Global, 2016
Vint-i-Cinc de Setembre	22,5	26,6	24,4
Rubí	13,4	17,8	15,6

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de Població i Habitatges 2011 del INE i de l'Observatori del Treball i Model productiu setembre 2011 i 2016.

4.4.4 Usuaris del Servei Impuls a l'Ocupació

D'entre els diferents serveis i programes municipals que tenen per objecte millorar l'ocupació i l'accés al mercat de treball dels residents a Rubí destaca especialment el Serveis d'Impuls a l'Ocupació (SIO). **El SIO porta a terme un conjunt de programes i accions individualitzades centrades en 3 nivells d'intervenció** ocupacional**: l'orientació, la formació i la inserció**.

Amb l'objectiu de complementar les dades del mercat de treball presentades, es realitza una **descripció del perfil d'usuaris del SIO de l'any 2015 pel barri del Vint-i-Cinc de Setembre i el conjunt de Rubí** (inclou la borsa de treball i la resta de serveis):

Perfil dels usuaris (%)	Vint-i-Cinc de Setembre	Rubí
Nombre total d'usuaris	71	2.816
Usuaris per mil habitants (‰)	38,7	37,1
Homes	53,5	55,8
Dones	46,5	44,2
Nacionalitat estrangera	21,1	25,1
Edat mitjana (anys)	38,6	38,5
Majors de 50 anys	23,9	20,8
Sense titulació obligatòria	18,3	20,7
Estudis superiors	18,0	19,8
Desocupats	85,9	87,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Servei Impuls a l'Ocupació. Estadístiques de l'any 2015.

Al 2015, un total de **71 usuaris únics del barri del Vint-i-Cinc de Setembre van ser atesos pel Servei d'Impuls a l'Ocupació (SIO), el 2,5% del total de Rubí** (2816 usuaris).

Per mil habitants, observem que **el barri disposa de 38,7 usuaris del SIO, dada lleugerament superior a la mitjana de Rubí, situada en 37,1 usuaris**. Pel que fa la resta de variables analitzades, remarcar que no s'observen grans diferències entre l'usuari mig del barri i del conjunt de Rubí. Podem remarcar, però, la superior proporció de majors de 50 anys, la menor presència d'usuaris de nacionalitat estrangera i el menor nivell d'instrucció dels usuaris del Vint-i-Cinc de Setembre.

Per acabar, podem afirmar que **l'usuari mig del Serveis d'Impuls a l'Ocupació (SIO) del Vint-i-Cinc de Setembre** no és gaire diferent al del conjunt de Rubí i que els seu perfil tipus seria el d'un **home o dona desocupat/da, d'edat mitjana (38,6 anys) que disposa d'un nivell d'instrucció relativament baix.**

4.5 Anàlisi territorial

4.5.1 Anàlisi urbanístic

El present apartat presenta els resultats de la diagnosi de la realitat urbanística del barri del Vint-i-Cinc de Setembre, de composició i morfologia homogènia. El barri compta amb una superfície d'aproximadament 14 Ha, definides per un perímetre de 1,55 km.

El Vint-i-Cinc de Setembre és un **barri eminentment residencial, format per blocs plurifamiliars aïllats** i entre mitgeres. Aquesta composició genera un entramat de carrers interiors que permeten la seva comunicació. Tot el conjunt queda articulat per una plaça on es disposa d'un nucli central de serveis i petits comerços i on es troba la seu de l'associació de veïns del barri. La resta d'edificacions estant dedicades exclusivament a l'habitatge, inclòs les plantes baixes.

Font: Fotografia del barri del Vint-i-Cinc de Setembre, 2016.

Com també reforça la impressió qualitativa, l'**activitat comercial en la zona és pràcticament nul·la**, i cal desplaçar-se fora del barri per poder gaudir de serveis i comerç. Malgrat que pel carrer Edison discorren línies urbanes d'autobús, la major part dels desplaçaments dels habitants d'aquest barri es fan amb vehicle particular.

L'**aspecte general de l'entorn públic**, malgrat poder considerar-se acceptable, tret d'alguna incidència puntual, el podríem qualificar d'obsolet. Hi ha equipaments i mobiliari urbà que no tenen sentit en l'època actual, i potser caldria replantejar-se un revisió i reforma posterior en conjunt. Així i tot, caldria assenyalar la necessitat urgent de revisar els pendents de la vorera del carrer de Marconi, on degut a la presència de guals, aquest és quasi bé impracticable pels vianants; l'acabament i correcte solució de la prolongació de carrer per a vianants que fa front al nou conjunt escolar, i que genera un cul de sac en el seu extrem est; i millores puntuals pel que fa a l'accessibilitat per a gent de mobilitat reduïda.

Cal indicar, igualment, que en el carrer Grup Vint-i-Cinc de Setembre que articula el barri, es detecta una desalineació del voral de vorera causada per la instal·lació d'un nucli d'ascensor exterior en un dels blocs. Caldria, en aquest sentit, ordenar convenientment aquest punt en previsió a futures instal·lacions d'ascensors en la resta de blocs del carrer.

Remarcar, per últim, que el seguit d'incidències queden descrites al document fotogràfic presentat en annexes. A continuació es mostren alguns exemples de les incidències recollides en aquest anàlisi urbanístic:

#66 Paviment I Vorera

Description
En general vorada de vorera molt justa en altura per les diverses operacions de pavimentació. Caldria reposar nivells i millorar rampes accés minusvàlids

#67 Paviment I Vorera

#62 Paviment I Vorera

#65 Paviment I Vorera

Finalment, assenyalar que les dinàmiques desenvolupades amb els informants clau en relació a la situació urbanística i residencial, atorguen una **valoració mitjana de 4,3.**

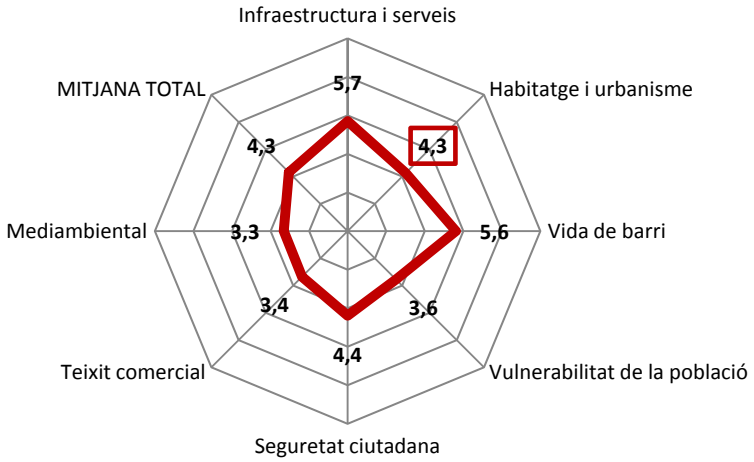

Aquest valora diferents aspectes com ara la conservació i qualitat dels habitatges, espai públic i els tipus d'edificacions. Aquest valor es situa al mateix nivell que la mitjana (4,3) dels altres àmbits analitzats en aquesta diagnosi.

4.5.2 Anàlisi d'infraestructures, equipaments i serveis

El Vint-i-Cinc de Setembre disposa de bones **infraestructures, equipaments i serveis** pel que fa la seva dotació i tipologia. En aquest sentit, destaquen molt especialment els equipaments educatius i esportius, **infraestructures molt ben valorades per la ciutadania que aporten un valor afegit rellevant al barri i contribueixen a la seva vida comunitària així com al reforç del seu sentiment de pertinença.**

A continuació es presenta el llistat d'equipaments i serveis públics amb presència al barri:

Infraestructura / Equipament	Tipologia	Titularitat
Escola 25 de Setembre	Educatiu	Municipal
Institut Torrent dels Alous	Educatiu	Municipal
Camp de Futbol 25 de Setembre	Esportiu	Municipal
CEM 25 de Setembre - Duet Sports	Esportiu	Municipal
Skate Parc municipal	Esportiu	Municipal
Pista poliesportiva Parc de la Pau i la Natura	Esportiu	Municipal

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Pla d'Equipaments Municipals de Rubí 2016-2019.

Així doncs, entre els diferents equipaments existents al barri, podem comptabilitzar dos centres educatius, l'Escola 25 de Setembre i l'Institut Torrent dels Alous, i quatres equipaments esportius: el Camp de Futbol, el gimnàs CEM 25 de Setembre i, per últim, la pista poliesportiva i el skate park del Parc de la Pau i la Natura. Així mateix, remarcar que tot i que no situar-se pròpiament al barri, el Vint-i-Cinc de Setembre disposa d'un centre d'atenció primària de salut molt proper (el CAP Anton Borja que dona serveis als districtes 3 i 6 de la ciutat).

Tot i aquesta bona dotació, es posa de manifest que **existeixen algunes infraestructures molt antigues que necessiten manteniment i suport**. "El barri està descuidat en aspectes d'infraestructures, hi ha certa deixadesa quant al seu manteniment". Així mateix, s'observa una **dotació insuficient d'equipaments i infraestructures de caràcter cultural, cívic i social**.

Finalment, pel que fa el treball qualitatiu realitzat en el marc de la diagnosi del projecte, remarcar que **els resultats de les dinàmiques de valoració del barri en l'aspecte d'infraestructures i serveis són relativament bons**, amb una **valoració mitjana és de 5,7.**

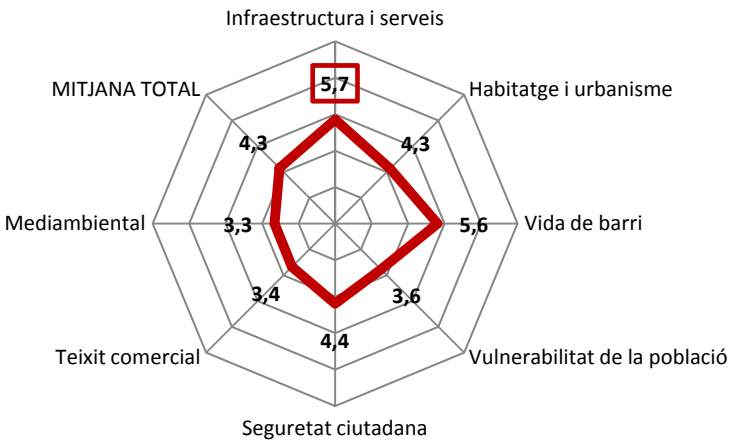

4.5.3 Anàlisi mediambiental

En els darrers anys, l'Ajuntament de Rubí està prioritzant l'aplicació de polítiques ambientals i el desenvolupament de diversos projectes estratègics amb presència als diferents barris de la ciutat.

Cal remarcar, en aquest sentit que el Vint-i-Cinc de Setembre és un barri **essencialment urbà**, amb pocs **espais naturals** (camins i itineraris, sol no urbanitzable, biodiversitat, etc.) a excepció del Torrent dels Alous i els Parc de Can Sant Joan i de la Pau i la Natura, molts propers al barri. Es tracta d'un barri residencial sense activitat industrial, agrícola i de construcció i amb un teixit comercial poc desenvolupat. Aquest fet condiciona de forma significativa la **qualitat ambiental** del barri des d'un punt de vista de contaminació lumínica, atmosfèrica, odorífera, acústica i ús d'energies renovables i eficiència energètica. Tot i això, convé remarcar la proximitat del barri als principals espais verds de la ciutat com un punt fort.

En aquest sentit, les dades consultades i el treball qualitatiu dut a terme no permeten identificar una realitat diferenciada de la resta de la ciutat tant per la contaminació lumínica, com atmosfèrica i odorífera. Sí s'assenyalen, tot i que en menor mesura, alguns problemes acústics al Vint-i-Cinc de Setembre, però no sembla que generin greus problemes de convivència com sí succeeix a d'altres barris de la ciutat.

On es destaquen elements diferenciats al barri és en **l'ús de les energies renovables i eficiència energètica.** En aquest sentit, l'alta densitat poblacional i la baixa qualitat de les construccions dificulten l'aplicació de mesures d'estalvi eficients. **Rubí Brilla**, un projecte estratègic que vol posicionar el municipi com una referència internacional en l'eficiència energètica i ús de renovables dels **entorns industrials, comercials i domèstics, tracta de superar aquestes limitacions amb programes de conscienciació i estalvi a l'entorn domèstic.**

Així, s'impulsen programes com **Energia per a tothom,** prova pilot per monitoritzar el consum energètic de famílies i reduir la seva factura. Aquesta acció contribueix a combatre la **pobresa energètica del barri**, força significativa segons informen els diferents agents clau entrevistats. Així mateix, des de l'Ajuntament s'impulsen **Tallers d'eficiència energètica a les llars** i altres projectes de sensibilització i educació ambiental a les escoles i entitats del barri (**Projecte 50/50** a l'escola 25 de Setembre i als equipaments esportius del barri).

Pel que fa el comerç, cal remarcar que no hi ha cap comerç **catalogat com sostenible al barri d'entre el total de 41 comerços que disposen d'aquest reconeixement a la ciutat** (auditats amb criteris energètics, de gestió de residus i de producte comercialitzat). Existeix, per tant, un marge significatiu per involucrar el dèbil i teixit comercial del barri en les dinàmiques de major eficiència energètica impulsades per l'Ajuntament.

En definitiva, **el Vint-i-Cinc de Setembre presenta diverses amenaces i debilitats relatives al medi ambient entre les que destaquen la pobresa energètica, la baixa qualitat i eficiència de les construccions i habitatges i l'alta densitat de població**. Tot i això, el barri també presenta diversos punts forts i oportunitats que cal aprofitar en el futur com ara la proximitat dels espais naturals, les polítiques de Rubí Brilla presents al barri (Energia per a Tothom, tallers de sensibilització, etc.) i la participació de l'Escola del barri i el camp de futbol del 25 de Setembre al projecte 50/50.

Pel que fa el treball qualitatiu amb els agents clau, s'indica des dels diferents grups de treball i entrevistes que el barri necessita de més manteniment i, especialment, de major sensibilització entre els veïns per tenir cura del barri ("hi ha molt incivisme"). Els resultats de les dinàmiques de valoració del barri en l'aspecte de medi ambient són baixes **La valoració mitjana total és de 3,3** (inclou aspectes com l'ús d'energies renovables, sistemes d'estalvi i l'ús correcte dels contenidors).

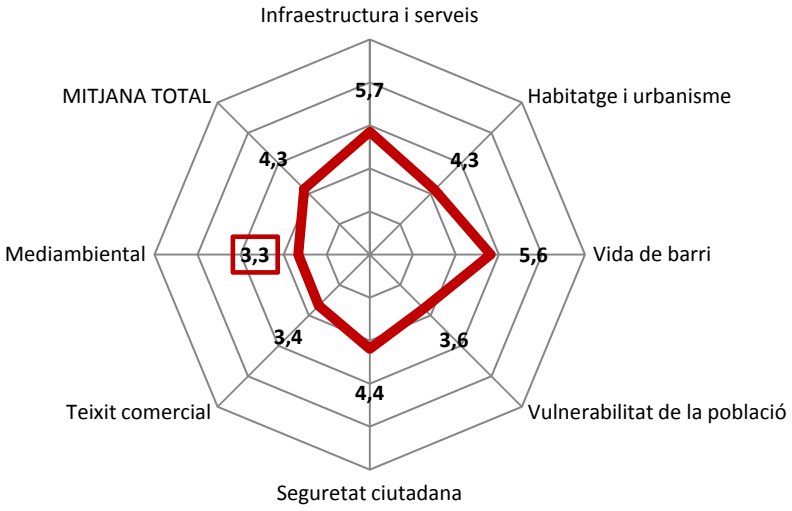

4.6 Mapificació dels agents socials

A continuació es mostren els resultat de la metodologia de mapificació que s'ha desenvolupat amb associacions del teixit associatiu del Vint-i-Cinc de Setembre. En aquesta dinàmica els agents socials assenyalen els elements i aspectes del barri que:

- **En verd:** caldria protegir i potenciar.
- **En groc:** caldria parar especial atenció de cara al seu futur manteniment.
- **En vermell:** s'han de millorar.

Associació de Veïns de Les Torres

Potenciar	Vigilar	Millorar
Zones comunitàries entre blocs	Infrautilització pista esportiva Duet Sports	Infrautilització zona esportiva (camp de futbol)
Teixit associatiu		Deteriorament de l'escola.

4.7 Anàlisi DAFO i CAME

Finalment, a tall de conclusions de la diagnosi, es presenten els anàlisi DAFO i CAME del barri del Vint-Cinc de Setembre.

VINT-I-CINC DE SETEMBRE - ANÀLISI DAFO

FORTALESES

Aspectes demogràfics

- Barri amb una població estable al llarg dels anys.
- Menor densitat poblacional respecte d'altres barris (13.144,3 hab/km²).

Aspectes socials:

- Barri amb elevat grau de cohesió social i sentiment de pertinença, derivat de l'origen històric de la població.
- Llarga trajectòria de participació social i comunitària. AAVV potent i activa.
- Tot i el major grau de població estrangera (18,4%) respecte de la mitjana de Rubí (10,9) no es percep un problema de convivència al barri derivat d'aquesta barreja cultural.
- No hi ha problemes significatius d'inseguretat ciutadana.
- No es constata una problemàtica significativa d'ocupació i pisos buits com si succeeix d'altres barris de la ciutat.

Aspectes territorials:

- Bona dotació d'equipament i serveis (centre de salut, centre esportiu, etc..) al barri i proximitat.
- Alguns equipaments contribueixen a apropar el barri a la resta de la ciutat (centre esportiu, escola, etc.). L'escola municipal és reconeguda en tot el municipi pel seu projecte educatiu.
- Baixa qualitat ambiental i eficiència energètica dels edificis.

OPORTUNITATS

Aspectes demogràfics:

- Tot i l'envelliment de la població, existeix una població jove important (sobre tot fills dels primers residents del barri, que es van quedar a viure, i nouvinguts): és un punt fort per reactivar i mantenir la vida comunitària al barri.

Aspectes socials:

- Els espais públics oberts (places, etc.) podrien afavorir la vida de barri
- Existència de esdeveniments de barri amb reconeixement de la resta del municipi (festes del barri).
- Marge important per convergir en els principals indicadors educatius i prosseguir amb les important millores realitzades (la població amb estudis mitjans i superiors ha pujat un 46,9% en els darrers 15 anys).

Aspectes territorials:

- La ubicació i la comunicació del barri (a prop de l'autopista, ferrocarrils, etc.) és un punt fort per l'obertura del barri cap a la resta del municipi.
- Barri petit i compacte que afavoreix la cohesió veïnal.

Aspectes de l'activitat econòmica i del mercat de treball:

- La zona central del barri disposa d'una locals infrautilitzats i en mal estat de conservació que poden ser una oportunitat per fer-hi alguna equipament, local d'entitats, etc.
- La presència d'un gran establiment d'autoservei al barri pot ajudar a apropar el barri a la resta de la ciutat.

VINT-I-CINC DE SETEMBRE - ANÀLISI DAFO	
DEBILITATS ***Aspectes demogràfics:*** - Estructura poblacional més envellida (edat mitjana 43,3 anys. Rubí: 38,9 anys). ***Aspectes socials:*** - Superior ocupació de les llars. Les de més de dos persones representen el 60,8% (a Rubí, el 48,5%). - Major grau de vulnerabilitat sociodemogràfic i socioeconòmic de la població. - Manquen espais i equipaments d'interrelació ciutadana per centralitza la vida comunitària del barri (centre cívics, etc.). ***Aspectes de l'activitat econòmica i del mercat de treball:*** - El barri no disposa pràcticament d'activitat comercial i econòmica. - Taxes d'activitat molt baixes (45,5%), particularment entre dones. - Major taxa d'atur estimada en comparació amb Rubí. ***Aspectes territorials:*** - Percepció estesa de barri obsolet i tancat en si mateix.	**AMENACES** ***Aspectes demogràfics:*** - S'està produint un envelliment progressiu de la població i un increment de les persones en edats dependents (el 19,3% té més de 65 anys). - Important sector de població que no sap llegir o escriure o ho fa amb dificultats (8,7%. 1,7% al conjunt de Rubí). - Només el 12,0% de la població té estudis mitjans o superiors. ***Aspectes socials:*** - L'arribada de població nouvinguda al barri en els últims anys, pot transformar i dificultar les dinàmiques de convivència comunitàries. - Existeix la percepció que és un endogàmic i aïllat, tot i la seva bona ubicació. ***Aspectes de l'activitat econòmica i del mercat de treball:*** - Barri residencial sense pràcticament activitat econòmica. - Les característiques de l'habitatge dificulten la promoció del comerç i d'altres activitats econòmiques (no hi ha locals en planta baixa per dinamitzar econòmicament el barri). ***Aspectes territorials:*** - L'estructura de les edificacions, considerades "obsoletes", resten atractiu al barri a la resta de Rubí. - Sensació d'abandonament per part de l'Administració, pel que fa la inversió en manteniment i millores, el que pot incrementar la percepció de barri envellit.

VINT-I-CINC DE SETEMBRE - ANÀLISI CAME		
	Fortaleses	**Debilitats**
Oportunitats	**Estratègies ofensives (FO)** ***(Orientar-se a les oportunitats presents i seleccionar aquelles que s'adaptin millor a les fortaleses existents. Mantenir les forces. Explotar les Oportunitats)*** > Els espais públics existents són una eina de desenvolupament d'una vida comunitària de qualitat. > El fet de que sigui un barri petit en dimensions i compacte, pot mantenir i reforçar la participació social dels veïns. > L'existència d'una escola pública reconeguda i amb un projecte educatiu de qualitat, per fomentar la presència de població jove-en edat escolar del barri i així millorar els nivells de formació de la població del barri. > La bona ubicació del barri, amb una xarxa de transport pròxima, pot facilitar l'arribada al barri de població d'altres barris de Rubí, per a l'ús dels diversos equipaments (esportius, etc.)	**Estratègies adaptatives o de reorientació /proactives (DO)** ***(Superar les debilitats per a aprofitar les oportunitats existents. Corregir les debilitats. Explotar les Oportunitats)*** > La nova població arribada al barri pot impulsar una dinàmica comunitària més oberta a la ciutat. > Les festes del barri són una bona promoció del barri cap a la resta del municipi. > La ubicació cèntrica i la xarxa de transports que arriba al barri, per promocionar activitats del barri cap a la resta de Rubí. > Aprofitar el fet de que el barri compta amb espais amplis i oberts per la realització d'activitats comunitàries per a tot el municipi. > A més, aquests punts, que suposen la presència d'activitats municipals al barri, minimitzarien la sensació d'abandonament de l'Administració que tenen els veïns del barri.

VINT-I-CINC DE SETEMBRE - ANÀLISI CAME		
	Fortaleses	**Debilitats**
Amenaces	**Estratègies defensives (FA)** ***(Utilitzar les fortaleses per a reduir la vulnerabilitat front les amenaces existents)*** > EL fet que sigui un barri cohesionat, amb sentit de pertinença i la llarga trajectòria participativa del barri permet treballar unes dinàmiques comunitàries noves, obertes e inclusives per tota la població: la d'origen i la nouvinguda.	**Estratègies de supervivència (DA)** (***Establir un pla defensiu per a evitar les amenaces quan les debilitats siguin insuperables. Corregir les debilitats. Afrontar les amenaces)*** > Promoure la visibilització global del barri en tots els àmbits per evitar el seu abandonament i la percepció de barri aïllat. > Potenciar activitats de dinamització comercials, sobre tot en alguns espais poc condicionats a la zona central del barri, per millorar la seva activitat econòmica i habitabilitat.

Finalment, exposem **factors d'èxit,** que són diferents variables en les quals els responsables municipals poden influir de forma directa i que poden afectar a l'evolució present i futura de les polítiques i accions inclusives.

> Potent identitat de barri per el seu origen, el que genera molta solidaritat entre la població.
> Barri amb llarga trajectòria de participació social i comunitària, i amb una AAVV reconeguda.
> Existència d'equipaments valorats com eina comunitària (escola, associació de veïns...).
> Bona ubicació amb respecte a la resta del municipi.
> Proximitat a la xarxa de transports públics que faciliten la arribada de població de la resta del municipi.

4.8 Principals idees força de la diagnosi

Quantitatiu

- El Vint-i-Cinc de Setembre disposa d'una bona **ubicació**, proper a serveis i comerços, i a la xarxa de transport i amb espais públics amplis (plaça, etc.) que podrien reforçar la vida comunitària.
- El barri amb molta **identitat** , construïda a partir del seu origen (riuada de 1962). És un "barri de supervivents".
- Molta tradició de **participació comunitària**, amb protagonisme de l'associació de veïns. Però, no s'han de confondre els conceptes "d'identitat de barri" amb "vida de barri", que poden ser complementaris i poden retroalimentar-se però no sempre van lligats. Sentiment comunitari d'ajuda mútua, de solidaritat i d'acolliment; de respecte cap a "el que arriba nou".
- El barri ha mantingut una població força estable en el període 2000-15.
- Població majoritàriament gran (els primers residents del barri) que conviu població de nacionalitat estrangera més jove, arribada al barri de forma relativament recent. En aquest sentit, observem que s'ha produït un rejoveniment de la població marcat pel creixement relatiu de la població d'entre 0 i 14 anys i la reducció dels majors de 65 anys.
- Pel que fa la **dependència global**, que calcula la càrrega que per a la població en edat de treballar representa la població en edats dependents, observem que el Vint-i-Cinc de Setembre, amb un 60,2%, és situa molt per sobre del Vallès Occidental (50,0%), el conjunt de Rubí (44,1%) i, en menor mesura, del valor de Catalunya (52,0%).
- Tot i disposar d'una població major de 65 anys superior a la del seu entorn, resulta interessant observar que el barri disposa d'un índex de sobreenvelliment inferior (9,5%) comparat al conjunt de Rubí (12,7%), el Vallès Occidental (14,0%) i Catalunya (16,0%).
- L'índex de recanvi de la **població activa** (75,8%), és clarament inferior al del conjunt de Rubí (107,8%), la comarca (92,3%) i Catalunya (117,6%). Aquesta dada ens informa, doncs, que hi ha més joves a punt d'entrar al mercat de treball que persones en fase de sortida.
- En els darrers 16 anys, entre el moment inicial del **creixement de la immigració** de **nacionalitat estrangera** i l'actualitat, observem tendències força diferenciades entre el Vint-

i-Cinc de Setembre, Rubí i Catalunya. Així, podem destacar que al Vint-i-Cinc de Setembre s'ha produït un creixement més intens i accelerat de la població de nacionalitat estrangera, passant del 1,4% al 18,4% en aquest període de temps. Cal remarcar, però, que tot i la menor intensitat, també s'ha produït un important creixement de la població de nacionalitat estrangera al conjunt de Rubí (del 3,5% al 10,9%), el Vallès Occidental (del 1,7% al 9,6%) i Catalunya (del 2,9% al 13,7%). D'entre el 18,4% d'estrangers, les nacionalitats amb més representació són la marroquina (35,9%), la equatoriana (13,0%) i la xinesa (11,4%).

- Al barri predominen les **llars** constituïdes per 3-4 persones, que representen el 51,7% del total, i les d'1-2 persones (39,2% del total).

- Pel que fa **l'àmbit sociodemogràfic**, observem que el barri presenta, respecte del conjunt del municipi, una major vulnerabilitat en la majoria d'indicadors de l'Observatori de Vulnerabilitat Urbana. Així, veiem com el barri té més població major de 75 anys en relació al conjunt de Rubí, més llars unipersonals de majors de 64 any i un índex més elevat de més població de nacionalitat estrangera.

- En l'àmbit de la **vulnerabilitat socioeconòmica**, observem, de nou, que la població resident al barri disposa d'un major grau de vulnerabilitat socioeconòmica en relació al conjunt de Rubí i Catalunya, particularment visible en la superior taxa d'atur, en l'atur juvenil i la major presència de població sense instrucció o estudis incomplets.

- En relació a la **vulnerabilitat subjectiva**, destacar que el Vint-i-Cinc de Setembre mostrava l'any 2001 (l'únic any en que s'han calculat aquests indicadors) una bona situació en comparació amb el conjunt de Rubí i Catalunya

- Segons les darreres dades oficials de març de 2016, la població ha experimentat un millora significativa dels **nivells d'instrucció** i una major convergència amb la resta del seu entorn entre els anys 2000 i 2016. Tot i així, veurem que el barri presenta uns nivells d'instrucció encara allunyats dels paràmetres del seu entorn.

- Si ens centrem en el **nivell d'instrucció dels homes i dones**, observem certes diferencies que convé remarcar. En primer lloc, constatem que una part molt important de les dones del barri, l'11,7%, no sap llegir o escriure o ho fa amb dificultats, dada que duplica el mateix valor en la població masculina (5,7%). Aquesta dada s'explica, principalment, pel seu origen sociodemogràfic. En la mateixa línia, observem que la proporció de dones amb l'E.S.O, el graduat escolar i el batxillerat elemental (16,5%) és força inferior que en els homes (21,9%). Tanmateix, en relació als estudis mitjans i superiors, veiem que les dones (13,5%) obtenen un valor lleugerament més elevat que els homes (11,3%), tot i que molt allunyats del nivell assolit al conjunt de la ciutat.

- En referencia a l'**àmbit residencial**, hi ha 40 habitatges buits identificats per l'Ajuntament l'any 2015, dada que suposa el 3,8% del total de la ciutat. Pel que fa les ocupacions sense títol i re-lloguers, els residents del barri comenten, així mateix, que aquest problema no té una incidència tant important com a d'altres zones i que aquest no genera massa preocupació.

- En l'aspecte de la **seguretat ciutadana**, les dades policials pel barri l'any 2015 ens indiquen que, del total d'intervencions (835), el 7,4% eren per qüestions de seguretat (69), dada significativament més baixa que a d'altres barris, com Les Torres (26,2%). Destacar, que entre les 69 intervencions policials, només una minoria tenen a veure amb problemes de conflictes entre particulars, baralles o robatoris.

- El Vint-i-Cinc de Setembre és un **barri residencial** sense activitat industrial, agrícola i de construcció. La seva dotació comercial és molt inferior a la de la resta del municipi. Els pocs comerços que existeixen al barri es concentren al carrer de la Cerdanya i al carrer d'Edison.

- El barri també es caracteritza per tenir una **població activa** força baixa si la comparem amb els valors del conjunt de Rubí (61,7%), el Vallès Occidental (55,2%) i Catalunya (54,7%) i presenta una menor taxa d'activitat i una major població inactiva en relació al conjunt de Rubí. Una part important dels residents treballa en un dels sector econòmics més importants i característics de la ciutat, com és la indústria

- En referencia a la **població aturada**, (28,7%), constatem que el barri té un valor significativament per sobre de la mitjana del municipi (17,3%) i de Catalunya (14,1%). També presenta una taxa estimada d'atur considerablement més elevada en relació al seu entorn.

- L'edat de la població ocupada al barri, ja sigui a temps complet (49,6 anys) o parcial (44,2 anys) presenten una edat mitjana significativament superior a la del conjunt de Rubí i Catalunya.

- Al 2015, un total de 71 usuaris únics del barri del Vint-i-Cinc de Setembre van ser atesos pel **Servei d'Impuls a l'Ocupació (SIO),** el 2,5% del total de Rubí (2816 usuaris).

- En **l'àmbit urbanístic** és un barri eminentment residencial, format per blocs plurifamiliars aïllats i entre mitgeres. Aquesta composició genera un entramat de carrers interiors que permeten la seva comunicació. Tot el conjunt queda articulat per una plaça on es disposa d'un nucli central de serveis i petits comerços i on es troba la seu de l'associació de veïns del barri. La resta d'edificacions estant dedicades exclusivament a l'habitatge, inclòs les plantes baixes.

- L'aspecte general de **l'entorn públic**, malgrat poder considerar-se acceptable, tret d'alguna incidència puntual, el podríem qualificar d'obsolet. Hi ha equipaments i mobiliari urbà que no tenen sentit en l'època actual, i potser caldria replantejar-se un revisió i reforma posterior en conjunt. Els equipaments educatius i esportius, infraestructures molt ben valorades per la ciutadania que aporten un valor afegit rellevant al barri i contribueixen a la seva vida comunitària així com al reforç del seu sentiment de pertinença.

- La **percepció del barri** al conjunt de la ciutat ha anat millorant, però té una imatge obsoleta, antiga i de "passat de moda".

- Barri que compta amb **infraestructures** pròpies molt reconegudes a nivell de municipi, (centres educatius o els centres esportius). I esdeveniments molt valorats a nivell municipal (les festes de "el veinti"). Malgrat això, "el barri està descuidat en aspectes d'infraestructures, hi ha certa deixadesa en quant al seu manteniment". Així mateix, s'observa una dotació insuficient d'equipaments i infraestructures de caràcter cultural, cívic i social.

- el Vint-i-Cinc de Setembre presenta diverses amenaces i debilitats relatives al **medi ambient** entre les que destaquen la pobresa energètica, la baixa qualitat i eficiència de les construccions i habitatges i l'alta densitat de població.

5 CA N'ORIOL

5.1 Antecedents

El barri de Ca n'Oriol, situat a la zona nord-est de Rubí, és un **barri extens i heterogeni profundament marcat per les diferents tendències migratòries i demogràfiques de la ciutat**.

Situat, inicialment, en una zona agrícola, envoltada de torrents i amb una orografia elevada, Ca n'Oriol veu com s'inicien els primers assentaments i projectes urbanístics als anys 30, en temps de la Segona República. El gran creixement del barri, no obstant, es produeix a la dècada dels anys 60 amb l'arribada d'immigració provinent de la resta de l'estat espanyol en busca de millors condicions de vida. **És en aquella època que Ca n'Oriol experimenta una gran expansió demogràfica i urbanística.**

Aquest creixement urbanístic del barri es produeix de forma poc planificada i vertebrada, fet que l'ha condicionat de manera significativa: a Ca n'Oriol han proliferat habitatges humils d'auto-construcció i nombroses necessitats urbanístiques relatives a l'asfaltat dels carrers, mobilitat, subministraments d'aigua i electricitat o canalitzacions, entre d'altres. Amb els anys, moltes d'aquestes necessitats s'han anat resolent gràcies a les reivindicacions veïnals i el compromís de l'Ajuntament de Rubí. Malgrat tot, a data d'avui encara resten diversos reptes als que cal donar resposta.

En els darrers anys, el barri ha seguit creixent des d'un punt de vista demogràfic i territorial, amb l'aparició d'habitatges de nova construcció que han transformat el grau de cohesió social del barri, cada cop més extens i format per diverses realitats. En aquest sentit, el barri sovint és apercebut pels seus residents com una zona perifèrica, poc integrada, i amb dèficits de mobilitat amb la resta de la ciutat.

Des d'un punt de vista socioeconòmic i sociodemogràfic, Ca n'Oriol sembla representar la realitat del conjunt de Rubí, amb uns valors molt similars a la mitjana en els principals indicadors. És un barri fonamentalment residencial sense problemes de convivència i seguretat ciutadana destacables. El barri es caracteritza, així mateix, per la presència de Parc de Ca n'Oriol, per disposar de bones infraestructures i serveis, i d'una xarxa de comerços de proximitat. Amb tot, es detecten algunes mancances que cal afrontar, sobretot pel que fa l'articulació d'espais de convivència i vida comunitària de la ciutadania i teixit associatiu.

En definitiva, **Ca n'Oriol és un barri amb important arrels històriques** que ha experimentat un creixement poc planificat que ha evidenciat reptes socials i importants deficiències

urbanístiques. El Pla d'actuació integral esdevé, per tant, una gran oportunitat per potenciar el desenvolupament del barri des d'una perspectiva econòmica, social i territorial.

A continuació es mostra, delimitada en vermell, l'extensió territorial del barri respecte del conjunt de la ciutat:

Font: Elaboració pròpia a partir de Google Maps. Maig 2016.

Finalment, assenyalar que el barri de Ca n'Oriol està situat al Districte 4 de la ciutat i està format per quatres seccions censals: la 4.15; 4.16, 4.20 i 4.26. En el mapa que es presenta a continuació es presenten en detall les seves delimitacions.

Font: Elaboració pròpia a partir de Google Maps. Maig 2016.

5.2 Anàlisi demogràfic

5.2.1 Evolució i fluxos de població

Segons les dades de l'Ajuntament de Rubí, a data de març del 2016, el municipi disposa d'una població total de 75.826 habitants, dels quals el 50,4% (38.225) són dones i el 49,6% (37.601) són homes. Pel que fa el barri objecte d'estudi, Ca n'Oriol de Rubí, al març de 2016 aquest comptava amb **un total de 7.669 habitants, distribuïts entre 3.805 dones (49,6%) i 3.864 homes (50,4%).**

Si ens centrem en l'evolució de la població del barri en els darrers 16 anys, observem que aquesta **ha crescut de manera molt significativa (38,5%)** i força més intensa que al conjunt de Rubí (24,4%). Si comparem aquestes dades amb l'evolució produïda del Vallès Occidental i Catalunya, observem, així mateix, que a Ca n'Oriol s'ha produït un creixement poblacional més pronunciat.

Població	2000	2005	2010	2015	2016	% Variació 2000-2016
Ca n'Oriol	5.538	6.954	7.545	7.518	7.669	38,5
Rubí	60.649	70.090	74.374	75.472	75.826	25,0
Vallès Occidental	717.181	815.628	886.530	900.661	-	25,6
Catalunya	6.261.999	6.995.206	7.512.381	7.508.106	7.516.254	20,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT i el Padró d'habitants de Rubí.

En la mateixa línia, podem analitzar el creixement poblacional dels darrers 5 anys. En aquest cas, observem un comportament similar al barri de Ca n'Oriol i la resta del seu entorn. Així, **constatem un cert estancament de la població pel període 2011-2016**, visible tant a Ca n'Oriol (1,7%) com a Rubí (1,0%), el Vallès Occidental (0,9%) i Catalunya (-0,3%). En dades absolutes, observem que el barri passa dels 7.538 habitants del 2011 als 7.669 del 2016.

Població	2011	2012	2013	2014	2015	2016	% Variació 2011-2016
Ca N'Oriol	7.538	7.460	7.469	7.439	7.518	7.669	1,7
Rubí	74.756	74.732	74.637	74.946	75.472	75.826	1,4
Vallès Occidental	892.260	898.173	898.921	899.532	900.661	-	0,9
Catalunya	7.539.618	7.570.908	7.553.650	7.518.903	7.508.106	7.516.254	-0,3

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí.

Si analitzem les dades absolutes de població entre els anys 2000 i 2016 del barri de Ca n'Oriol, observem un creixement constant que s'ha vist lleugerament alentit en els darrers anys. Podem distingir, en aquest sentit, dos períodes demogràfics ben diferenciats

- **El període 2000-2010**: període de creixement demogràfic. El barri passa de 5.538 habitants a 7.545 l'any 2010, incrementant la seva població un 36,2%. La dada del 2010 suposa el valor poblacional màxim dels anys 2000-2016.
- **El període 2010-Actualitat**: Estabilització de la població. S'atura el creixement anterior i s'acumulen anys d'estabilitat i fins i tot de lleuger decreixement.

En el següent gràfic s'il·lustra el comportament demogràfic del barri pel període 2000-2016.

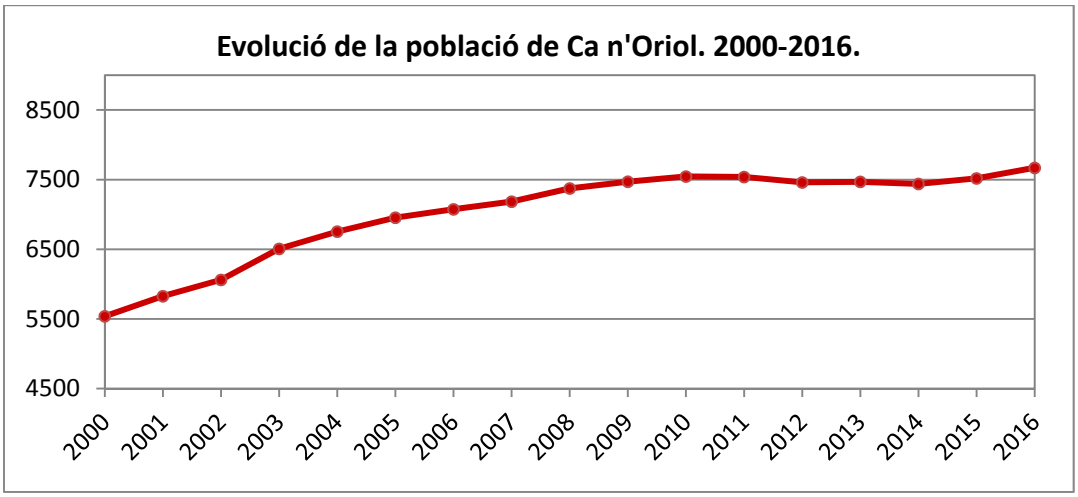

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016.

En relació a la **densitat de població**, observem que Ca n'Oriol disposa d'una dada força elevada.

Població	Població	Superfície (Km²)	Densitat de població (hab/km²)
Ca n'Oriol	7.669	32,3	20.727,0
Rubí	75.826	32,3	2.347,6
Vallès Occidental	900.661	583,1	1.544,6
Catalunya	7.516.254	32.108	234,1

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT i el Padró d'habitants de Rubí. Dades de març 2016.

5.2.2 Estructura de la població

Un cop analitzada l'evolució de la població de Ca n'Oriol en comparació amb el seu entorn, podem prosseguir la diagnosi analitzant la seva estructura poblacional i els principals indicadors demogràfics. En termes generals, podem ressaltar que el barri de **Ca n'Oriol disposa d'una estructura poblacional més rejovenida a la del seu entorn.**

Així, constatem en primer lloc, que **l'edat mitjana del barri és de 38,4 anys**, dada significativament inferior a la mitjana catalana (42,1) i lleugerament per sota del Vallès Occidental (39,4) i similar a la del conjunt de Rubí (38,9).

Amb l'objectiu d'il·lustrar millor l'estructura demogràfica del barri en comparació amb la del seu entorn, es mostra a continuació una taula que detalla el pes relatiu dels diferents trams d'edat.

Trams d'edat	Ca n'Oriol	Rubí	Vallès Occidental	Catalunya
% 0-14 anys	18,7	17,6	17,6	15,9
% 15-29 anys	15,9	16,5	-	14,9
% 30-45 anys	29,6	28,0	-	23,9
% 46-65 anys	23,7	24,8	-	26,8
% Més de 65 anys	12,1	13,0	15,6	18,5
% més de 75 anys	4,8	6,2	-	9,3
Edat mitjana	38,4	38,9	39,4	42,1

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016.

En aquest sentit, observem que **Ca n'Oriol destaca per tenir una estructura demogràfica similar a la del conjunt de Rubí i relativament més jove en comparació amb el Vallès Occidental i Catalunya.** Així, el barri presenta un percentatge elevat de menors de 15 anys (18,7%), dada superior a la mitjana de Rubí (17,6%), el Vallès Occidental (17,6%) i el conjunt de Catalunya (16,9%). Existeix, però, la percepció que Ca n'Oriol (sobretot al centre) és un barri on predomina la gent gran. Aquest fet acostuma a venir marcat perquè una gran part dels joves passen el seu temps d'oci, compres o feina fora del mateix, a excepció del Bosc de Ca n'Oriol o el centre cívic.

Pel que fa els majors 65 anys, Ca n'Oriol obté, així mateix, un percentatge força baix (12,1%) que es situa per sota del de Rubí (13,0%), el Vallès Occidental (15,6%) i Catalunya (18,1%). Tal i com succeeix al conjunt del municipi, comarca i Catalunya, el tram d'edat amb més pes

demogràfic és el del que van de 15 a 65 anys, amb un 69,2%, percentatge lleugerament inferior al de Rubí (69,4%) i per sobre del Vallès Occidental (66,8%) i Catalunya (66,1%).
A continuació s'analitza el comportament d'aquests grups d'edat en els darrers 16 anys:

Trams d'edat	Ca n'Oriol		Rubí	
	2000	2015	2000	2015
% 0-14 anys	17,1	18,7	15,5	17,6
% 15-29 anys	26,2	15,9	25,3	16,5
% 30-45 anys	25,1	29,6	25,2	28,0
% 46-65 anys	21,9	23,7	22,1	24,8
% Més de 65 anys	9,7	12,1	11,9	13,0
% més de 75 anys	3,4	4,8	4,8	6,2

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí, 2015.

Si analitzem com han evolucionat aquests grups d'edat des de l'any 2000, observem que **s'ha produït un creixement de la població en edats potencialment dependents**, és a dir, de majors de 65 anys i de joves menors de 16 anys.

L'increment de la població menor de 14 anys pot explicar-se, com veurem posteriorment, per l'arribada de nova població al barri, població generalment jove, en edat de treballar i amb fills. Pel que fa l'increment relatiu dels majors de 65 anys, tendència visible al conjunt de municipi, observem que aquesta està produïda per l'envelliment general de la població, i especialment de la generació que va immigrar, ara fa unes dècades, procedent de la resta de l'Estat Espanyol.

A continuació es presenten diferents indicadors demogràfics que permeten aprofundir en l'anàlisi de l'estructura poblacional del barri.

(%)	Ca n'Oriol	Rubí	Vallès Occidental	Catalunya
Índex de dependència juvenil	27,0	25,3	27,0	24,0
Índex de dependència senil	17,5	18,8	24,0	28,0
Índex de dependència global	36,2	36,3	50,0	52,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Les dades a nivell de barri i municipi són de març del 2016. La resta, de desembre 2014.

En aquest sentit, observem, en concordança amb les dades descrites anteriorment, que Ca n'Oriol disposa d'un **índex de dependència juvenil** (27,0%) més elevat en comparació amb el seu municipi (25,3%), comarca (27,0%) i Catalunya (24,0%). En relació a **l'índex de dependència senil**, observem d'acord a les dades anteriors, un valor (17,5%) significativament més baix que al seu entorn. Ambdós quocients expressen la dependència dels joves (0-14 anys) i la gent gran (més de 65 anys) respecte de la població activa (16-64 anys).

En relació a **l'índex de dependència global**, que calcula la càrrega que per a la població en edat de treballar representa la població en edats dependents, observem que Ca n'Oriol, amb un 36,2%, és situa al mateix nivell que Rubí (36,4%) i força per sota del Vallès Occidental (50,0%) i el conjunt de Catalunya (52,0%).

A la taula que es presenta a continuació, podem observar les taxes d'envelliment, sobreenvelliment i recanvi que ens permeten aprofundir en el pes que els diferents grups d'edat exerceixen sobre la població del barri. Així, i en termes generals, podem observar que Ca n'Oriol disposa d'una estructura poblacional significativament més jove a la del seu entorn.

(%)	Ca n'Oriol	Rubí	Vallès Occidental	Catalunya
Índex d'envelliment	64,7	74,0	88,0	115,0
Índex de sobreenvelliment	9,4	12,7	14,0	16,0
Índex de recanvi	85,4	107,8	92,3	117,6

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Les dades a nivell de barri i municipi són de març del 2016. La resta, de desembre 2015.

Aquest major rejoveniment del barri detectat en el percentatge de població per trams d'edat es pot contrastar a través d'aquests indicadors. En primer lloc, observem **un índex d'envelliment** (64,7%) significativament més baix Ca n'Oriol que al conjunt de Rubí (74,0%), el Vallès Occidental (88,0) i Catalunya (115,0). Aquest indicador és el quocient que calcula la relació entre el nombre de persones de 65 anys i més i els joves menors de 16 anys.

En aquesta línia, també constatem un **menor índex de sobreenvelliment a Ca n'Oriol (9,4%) en comparació amb el conjunt de Rubí (12,7%), el Vallès Occidental (14,0%) i Catalunya (16,0%).** Aquest percentatge calcula la relació de majors de 85 anys entre els majors de 65 anys.

En tercer lloc, i pel que fa **l'índex de recanvi de la població activa**, quocient que calcula la relació entre la població de 61 a 65 anys i la població de 16 a 20 anys, i que permet visualitzar la proporció de la població que està a punt de sortir del mercat de treball respecte de la que està a

punt d'entrar o acaba d'incorporar-se. En aquest sentit, veiem que l'índex de recanvi del barri (85,4%) és significativament inferior al del conjunt de Rubí (107,8%), la comarca (92,3%) i Catalunya (117,6%). Aquesta dada ens informa que hi ha més joves a punt d'entrar al mercat de treball que persones en edats properes a la jubilació.

Per il·lustrar aquestes tendències, es presenten les **piràmides de població del barri de Ca n'Oriol i de Rubí.**

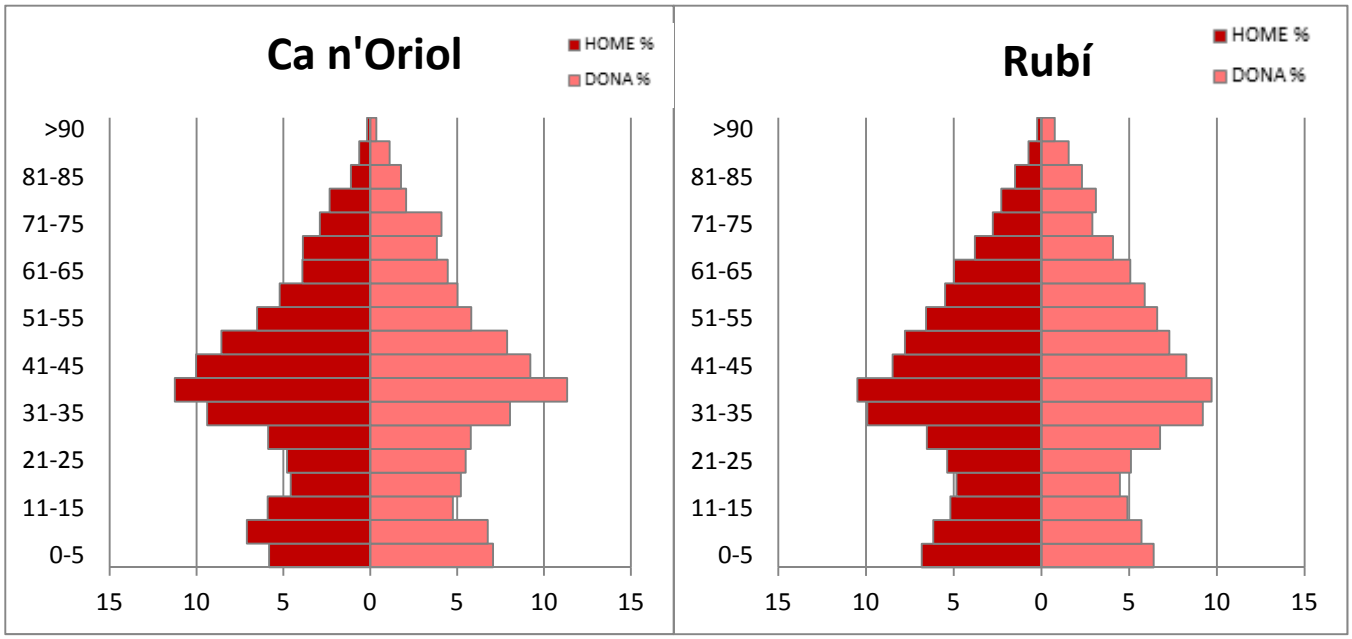

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016.

Ambdues piràmides, amb formes i estructures similars, reflecteixen gràficament les dades presentades en els indicadors anteriors. Així, en termes generals, observem que les piràmides disposen d'una forma regressiva que manifesta el progressiu envelliment de la població**. Les piràmides de població de Rubí i Ca n'Oriol estan dominades per les edats potencialment actives però amb una base significativament més estreta i una part superior que, amb el pas dels anys, tendirà a ampliar-se.**

En definitiva, **tant el conjunt de Rubí com el barri de Ca n'Oriol presenten estructures demogràfiques relativament similars**.

5.2.3 Origen de la població

El següent bloc d'anàlisi demogràfica es centra en l'origen de la població del barri. En aquest sentit, **observem que el barri de Ca n'Oriol, amb un 7,3% de població de nacionalitat estrangera, es situa per sota dels valors del conjunt de Rubí (10,9%), el Vallès Occidental (9,6%) i Catalunya (13,7%).** Aquestes dades situen a Ca n'Oriol com un barri amb una dada relativament baixa de població de nacionalitat estrangera del municipi -tal com també manifesta el treball qualitatiu , molt per darrere d'altres barris com El Pinar (41,3%), Les Torres (25,6%) o el Vint-i-Cinc de Setembre (18,4%).

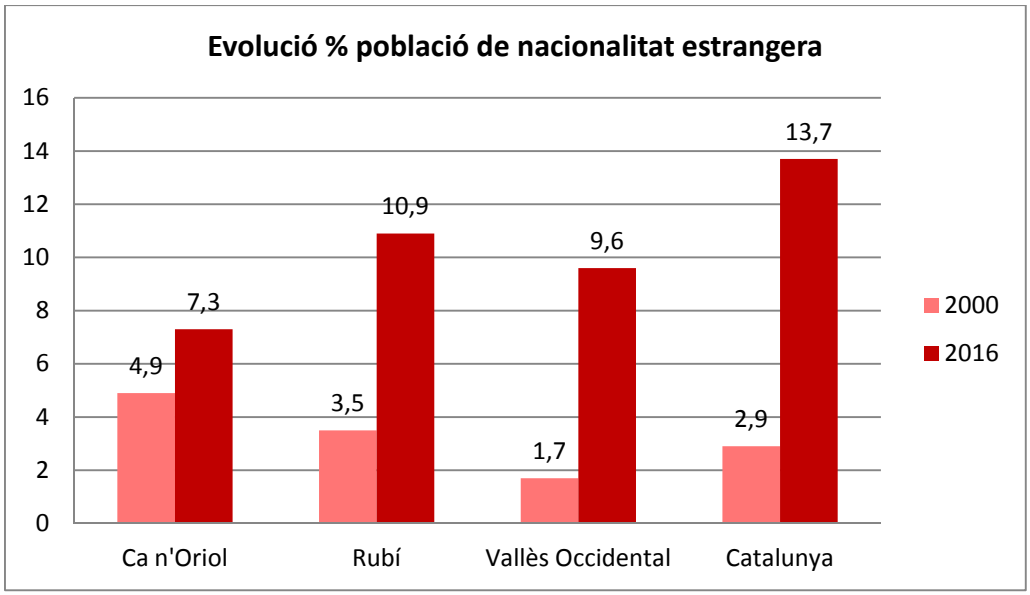

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Les dades a nivell de barri i municipi són de març del 2016. La resta, de desembre 2015.

Si analitzem l'evolució d'aquesta població de nacionalitat estrangera en els darrers 16 anys, entre el moment inicial del creixement de la immigració estrangera i l'actualitat, observem tendències diferents entre Ca n'Oriol, Rubí i Catalunya. Així, podem destacar que tot i partir l'any 2000 de valors lleugerament superiors a la resta, s'ha produït un menor creixement de la població de nacionalitat estrangera a Ca n'Oriol en els darrers 16 anys en relació a l'entorn. Aquest ha passat del 4,9% al 7,3% en 16 anys.

Pel que fa les nacionalitats de la població resident al barri de Ca n'Oriol, observem que el **92,7% de la població disposa de la nacionalitat espanyola**. Entre el 7,3% d'estrangers, les nacionalitats amb més representació són la marroquina (45,2%) i equatoriana (6,8%). **Destaquen, doncs, les nacionalitats corresponents a països de fora de la Unió Europea.**

A continuació es mostra el detall de nacionalitats existents entre els residents al barri de Ca n'Oriol.

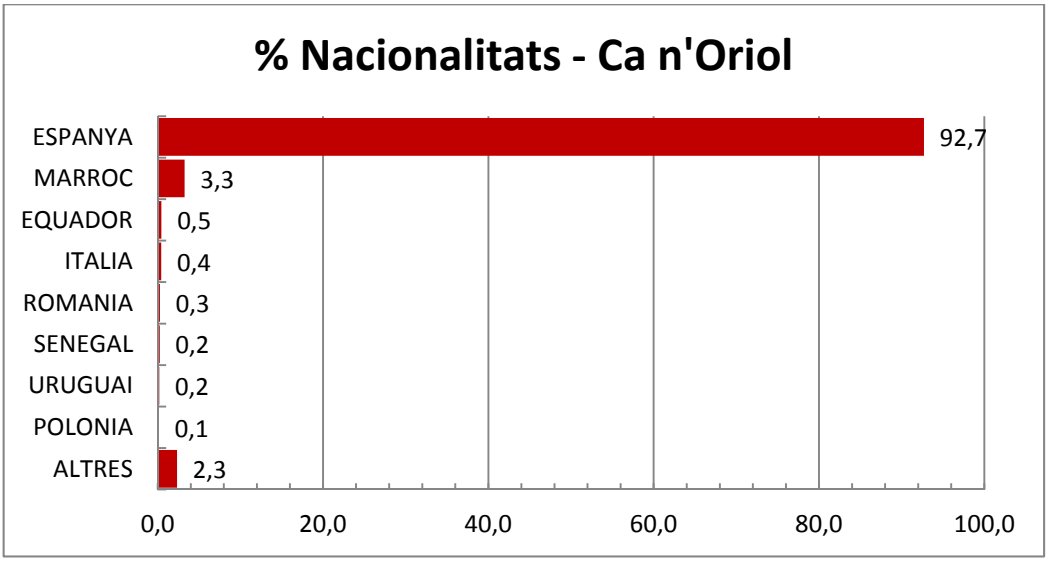

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016.

En la taula que es presenta a continuació podem observar l'evolució de les nacionalitats al llarg dels darrers 16 anys. Així, veiem com el pes relatiu de la població de nacionalitat estrangera creix fins l'any 2009, arribant a un màxim del 13,0%, per després disminuir en favor dels habitants de nacionalitat espanyola. Les dades del padró d'habitants mostren, tal i com succeeix en nombrós barris de la ciutat, **l'inici d'un nou període de decreixement de la població de nacionalitat estrangera .**

Població de Ca n'Oriol (%)	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nacionalitat espanyola	95,1	88,3	88,1	88,9	89,3	89,6	89,9	90,1	92,7
Nacionalitat estrangera	4,9	11,7	11,9	11,1	10,7	10,4	10,1	9,9	7,3

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016.

Com s'ha vist, el barri de Ca n'Oriol concentra una proporció de població de nacionalitat estrangera inferior a la mitjana del municipi, el Vallès Occidental i el conjunt de Catalunya. En termes absoluts, aquesta ha passat de 272 persones l'any 2000 als 562 del 2016.

Més concretament, i a diferència dels altres barris analitzats, la població de nacionalitat estrangera no ha estat la que ha registrat la major aportació de nova població al barri de Ca

n'Oriol i la que ha fomentat el seu creixement demogràfic. Així, en conjunt, entre els anys 2000 i 2016 la població de nacionalitat estrangera ha augmentat en 290 persones, mentre que la població de nacionalitat espanyola ho ha fet en 2.131 persones. **En aquest cas, l'increment de la població del barri s'explica, doncs, per l'augment de la població de nacionalitat espanyola** (només el 13,6% del creixement demogràfic del barri s'explica per l'aportació de població de nacionalitat estrangera).

El treball qualitatiu també reforça aquestes dades, encara que a vegades es dona la impressió de que s'atorga molta rellevància a la presència de població de nacionalitat estrangera al barri. "Hi ha la percepció que hi ha molta població marroquina, però no és tant cert: és una població que es fa veure, per com van vestits i per l'ocupació que fan de l'espai públic".

5.2.4 Estructura de les llars

Finalment, un altre dels aspectes rellevants que podem analitzar en aquesta diagnosi demogràfica del barri és l'estructura de les seves llars, centrant-nos en el nombre de persones que hi habiten. En aquest sentit, observem que **a Ca n'Oriol predominen, a força més diferència que als altres dos barris analitzats, les constituïdes per 3-4 persones, que suposen el 61,5% del total, seguides de les d'1-2 persones (27,2% del total).** Les llars de 5 o més persones (11,3%) també tenen una presència rellevant al barri.

Si comparem aquestes dades amb els valors del conjunt de Rubí i Catalunya, constatem que en ambdós casos tenen més presència les llars d'1-2 persones (51,5% a Rubí i 55,0% a Catalunya) respecte de les de 3-4 persones (41,8% a Rubí i 38,9% a Catalunya). En a quest sentit, observem que **a Ca n'Oriol les llars acostumen a tenir un major nombre de membres en comparació amb el seu entorn.**

Membres de la llar	Ca n'Oriol	Rubí	Catalunya
1 persona	6,9	20,7	23,3
2 persones	20,3	30,9	31,7
3 Persones	31,7	23,0	21,5
4 Persones	29,9	18,8	17,4
5 o més persones	11,3	6,7	6,1
Llars de 1-2 persones	27,2	51,5	55,0
Llars de 3-4 persones	61,5	41,8	38,9
Llars de 5 o més persones	11,3	6,7	6,1

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de Població i Habitatges 2011 del INE.

5.3 Anàlisi social

L'anàlisi de la situació social del barri de Ca n'Oriol es centra en **4 grans àmbits** que integren els principals elements de caràcter social del barri: vulnerabilitat social i urbana; educació; habitatge; i convivència i societat.

VULNERABILITAT SOCIAL I URBANA	> Vulnerabilitat sociodemogràfica. > Vulnerabilitat socioeconòmica. > Vulnerabilitat subjectiva.
EDUCACIÓ	> Nivell d'instrucció de la població. > Evolució i tendències.
HABITATGE	> Realitat residencial i urbanística. > Vulnerabilitat residencial.
CONVIVÈNCIA I SEGURETAT CIUTADANA	> Convivència i vida comunitària. > Civisme. > Seguretat ciutadana. > Teixit associatius i participació. > Etc.

5.3.1 Vulnerabilitat social i urbana

L'anàlisi de vulnerabilitat de la població del **barri es realitza amb l'objectiu de conèixer les principals variables que determinen la qualitat de l'entorn social de Ca n'Oriol**.

En aquest sentit, el conjunt de dades que configuren l'anàlisi de vulnerabilitat del barri permeten realitzar un doble anàlisi de la situació social de Ca n'Oriol:

- **Anàlisi extern:** per comparar Ca n'Oriol amb el seu entorn (Rubí i Catalunya).
- **Anàlisi intern:** per comparar la situació de vulnerabilitat social de Ca n'Oriol amb els altres barris i seccions censals de Rubí.

Amb aquest doble objectiu analític, es presenta la taula amb el conjunt de dades de vulnerabilitat del barri de Ca n'Oriol. **La taula incorpora un codi de color per identificar aquells valors que estan en millor o pitjor condició en relació a la mitjana del municipi**: les dades més

fosques assenyalen aquells indicadors on el barri presenta una desviació de la mitjana negativa i les més clares una desviació positiva.

Indicadors de Vulnerabilitat Urbana	Font*	Ca n'Oriol	Rubí	Catalunya
Vulnerabilidad Sociodemográfica				
Població de 75 anys i més	*Padró 2016*	5,3%	7,7%	9,3%
Llars unipersonals de majors de 64 anys	*Cens 2001*	5,1%	5,8%	9,4%
	Cens 2011	-	6,8%	9,5%
Llars amb un adult i un menor o més	*Cens 2001*	1,5%	1,9%	2,0%
	Cens 2011	-	15,0%	4,9%
Població estrangera	*Padró 2016*	7,3%	10,9%	13,7%
Població estrangera infantil	*Cens 2011*	9,7%	15,1%	17,4%
Vulnerabilidad Socioeconómica				
Taxa estimada d'atur	*Cens 2011*	23,1%	25,1%	21,1%
Taxa estimada d'atur juvenil	*Cens 2001*	13,2%	13,3%	13,3%
	Cens 2011	-	44,6%	39,8%
Ocupats eventuals	*Cens 2011*	13,3%	15,6%	15,7%
Ocupats no qualificats	*Cens 2001*	11,4%	10,1%	9,5%
	Cens 2011	-	28,4%	28,3%
Població sense estudis o amb estudis incomplets	*Padró 2016*	29,6%	29,2%	19,4%
Vulnerabilidad Residencial				
Habitatges amb menys de 30m²	*Cens 2001*	0,3%	0,1%	0,3%
Superfície mitjana per habitant (m²)	*Cens 2001*	27,9m²	29,1m²	35,9m²
Població en habitatges sense servei o lavabo	*Cens 2001*	0,9%	0,8%	1,1%
Habitatges en edificis en mal estat	*Cens 2001*	4,7%	1,6%	2,8%
Habitatges en edificis anteriors a 1951	*Cens 2001*	1,8%	8,3%	21,1%
Vulnerabilidad Subjetiva				
Població amb problemes de sorolls exteriors	*Cens 2001*	36,9%	39,7%	34,6%
Població amb problemes de contaminació	*Cens 2001*	14,9%	22,7%	21,4%
Població amb problemes de males comunicacions	*Cens 2001*	15,8%	13,6%	13,0%
Població amb problema d'escassetat de zones verdes	*Cens 2001*	41,8%	44,7%	34,1%
Població amb problemes de delinqüència en l'entorn	*Cens 2001*	19,0%	25,7%	24,3%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de població i habitatges 2001 i 2011 i del Padró d'habitants municipal del 2016.

Anàlisi extern

> En primer lloc, pel que fa **l'àmbit sociodemogràfic**, observem que el barri de Ca n'Oriol presenta, respecte del conjunt del municipi, una menor vulnerabilitat en tots i cadascuns dels indicadors seleccionats per l'Observatori de Vulnerabilitat Urbana. Així, veiem com Ca n'Oriol disposa de menys població major de 75 anys en relació al conjunt de Rubí i de menys llars unipersonals de majors de 64 anys, llars monoparentals, població de nacionalitat estrangera i població de nacionalitat estrangera infantil.

> Per la seva banda, en l'àmbit de la **vulnerabilitat socioeconòmica**, remarcar que el barri de Ca n'Oriol disposa d'una **vulnerabilitat socioeconòmica lleugerament inferior en relació al conjunt de Rubí**. Els dos indicadors que denoten una pitjor situació respecte de la mitjana de Rubí són el nombre d'ocupats no qualificats i la població sense instrucció o estudis incomplets.

> **Finalment**, en relació a la **vulnerabilitat subjectiva**, destacar que Ca n'Oriol mostrava l'any 2001 (l'únic any en que s'han calculat aquests indicadors) una **menor vulnerabilitat subjectiva en tots els indicadors menys un: el de la comunicació**, problema que a data d'avui encara es destaca com un element important del barri.

Anàlisi intern

Des d'un punt de vista intern, d'anàlisi del conjunt de 34 seccions censals que conformaven el municipi l'any 2001 (l'any de referència per a l'obtenció de dades de l'Observatori de Vulnerabilitat urbana), observem que **les tres seccions censals que conformen Ca n'Oriol és caracteritzen per vulnerabilitat similar a la mitjana de Rubí.**

Des del punt de vista de vulnerabilitat sociodemogràfica i socioeconòmica resulta interessant assenyalar que la secció 15 del Districte 4 mostra una situació de major vulnerabilitat que les seccions 16 i 20. Aquestes dos seccions presenten uns valors més positius i propers a la mitjana del conjunt de seccions censals.

En relació als indicadors de vulnerabilitat subjectiva constatem, en termes generals, que Ca n'Oriol disposa d'un grau de vulnerabilitat superior a la resta de seccions censals. En canvi, al treball de camp qualitatiu desenvolupat en aquesta diagnosi, aquest sentiment de vulnerabilitat dels propis residents del barri no es sembla tan evident. Succeeix en algunes zones concretes del barri (per exemple, blocs Rubí 128).

Des d'un punt de vista general, observem que **s'ha produït, en el període 2001-2011, un important deteriorament dels indicadors de vulnerabilitat urbana al conjunt de la ciutat**. A nivell intramunicipal, veiem que del total de 34 seccions censals que conformen la ciutat, 19 mostren una majoria d'indicadors en pitjor condició que el conjunt del municipi. Aquesta major vulnerabilitat afecta tots els àmbits i, molt especialment, al de la vulnerabilitat socioeconòmica.

A continuació es mostren les valoracions de la variable del conjunt de variables que integren el factor de població obtingudes en les diferents fases del treball qualitatiu.

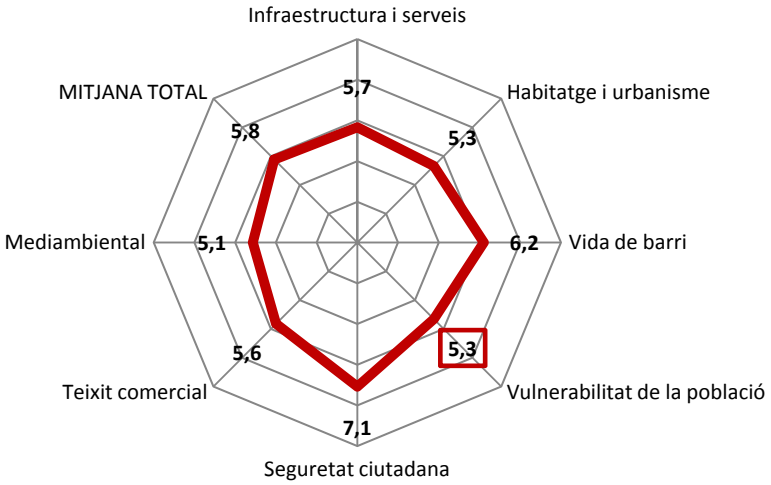

En aquest sentit, observem que l'eix de població obté un **5,3 de mitjana en el procés qualitatiu** en el qual han participat tant els agents socials, equips tècnics de l'Ajuntament i grups polítics amb representació. Entre d'altres elements, aquest eix té en compte el nivell formatius i el grau de vulnerabilitat social i econòmica de la població. Aquest valor es situa per sota de la mitjana (5,8) dels altres àmbits analitzats en aquesta diagnosi i és el segon element amb una valoració més baixa.

5.3.1 Nivell educatiu

Segons les darreres dades oficials (2015) referents al nivell educatiu de la població de Rubí i el barri de Ca n'Oriol, observem que aquesta **ha millorat de manera significativa entre els anys 2000 i 2016.**

A la taula que es presenta a continuació, observem els diferents nivells d'instrucció assolits per la població de Ca n'Oriol, Rubí, el Vallès Occidental i Catalunya.

Nivell d'instrucció (%)	Ca n'Oriol	Rubí	Vallès Occidental	Catalunya
No llegeix/escriu o amb dificultats	1,8	1,7	1,5	1,4
Primària o EGB incomplet	27,8	27,5	16,9	18,0
E.S.O, Graduat, Batxillerat Ele.	19,1	19,2	23,4	23,4
Batxillerat superior, BUP, COU	7,6	8,9	10,8	11,2
Amb estudis mitjans o superiors	22,5	22,5	28,3	28,6
Menor de 16 anys	21,2	20,2	19,1	17,5

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT i el Padró d'habitants de Rubí. Les dades a nivell de barri i municipi són de març del 2016. La resta, de desembre 2015.

Així, en primer terme, podem analitzar l'evolució de **la població que no sap ni llegir ni escriure o que ho fa amb dificultats.** En aquest sentit, observem que a Ca n'Oriol aquest col·lectiu **ha disminuït de manera rellevant en els darrers 16 anys,** de representar un 11,1% a l'any 2000 a un 1,7% l'any 2016. Aquesta reducció es similar a la produïda al conjunt de Rubí, que passa del 9,8% al 1,7% en el mateix període. Aquestes dades són lleugerament superiors als valors de la comarca i el conjunt de Catalunya.

En relació al percentatge de **població que no ha finalitzat els estudis primaris o d'EGB**, veiem que Ca n'Oriol presenta, amb un 27,8% valor lleugerament més elevats que la mitjana de Rubí (27,3%), i bastant superior al Vallès Occidental (22,7) i Catalunya (23,3%). Assenyalar que el nombre de persones sense aquests estudis s'ha reduït un del 55,0% a l'any 2000 al 27,8% del 2015, dada similar a la del conjunt de Rubí, que baixa un passa del 54,0% al 27,5% en el mateix període.

Pel que fa la proporció de **població amb la E.S.O, el graduat o el Batxillerat elemental**, veiem que el barri (19,1%) assoleix, nivells que, tot i ser similars als de Rubí (19,2%), resulten inferior al valors del Vallès Occidental (23,4%) i Catalunya (23,4%). En la mateixa línia, també veiem una menor presència de residents al barri (7,6%) amb el **Batxillerat superior, el BUP o el COU** que el conjunt del municipi (8,9%) i el seu entorn.

Si analitzem la proporció de la **població que disposa d'estudis mitjans o superior (Formació Professional, Diplomatura, Llicenciatura i Doctorat)**, observem que el barri de Ca n'Oriol (22,5%), amb nivell similar al de Rubí (22,5%) es situa en un nivell inferior al de la resta del Vallès Occidental (28,3%) i Catalunya (28,6%). Pel que fa la seva evolució, podem veure que aquesta **ha crescut un 104,0% en el darrers 16 anys (de representar un 11,0% a l'actual 22,5%), dada força important però insuficient per assolir els valors mitjans de la comarca i el conjunt de Catalunya.** Convé remarcar que, tot i partir de situacions diferents a l'any 2000, el barri ha anat convergint amb el conjunt de Rubí fins a reduir de manera molt significativa les diferencies educatives existents. A continuació es presenta l'evolució, en els darrers 16 anys, del nivell d'instrucció del barri i municipi.

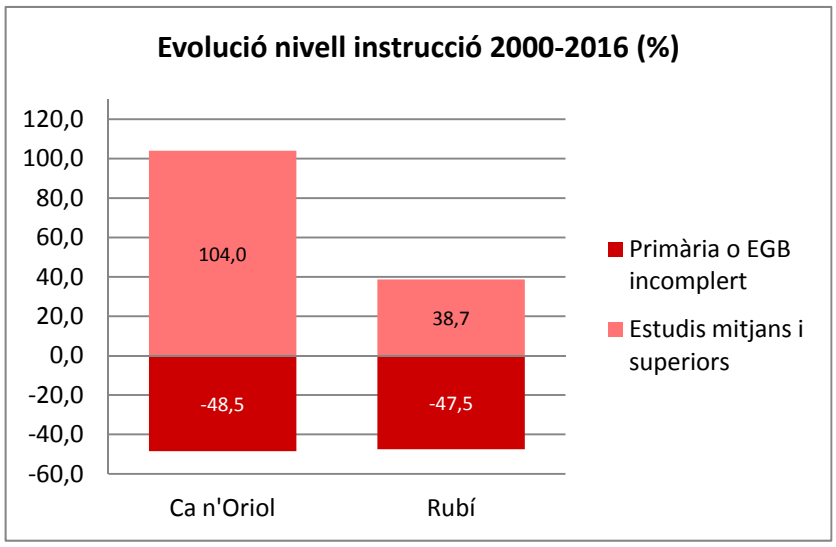

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016.

Pel que fa la el nivell d'instrucció per sexes, remarcar que no es detecten grans diferències entre homes i dones a Ca n'Oriol, llevat que hi ha **una major proporció de dones que no sap llegir o escriure o ho fa amb dificultats (2,2%) en comparació amb els homes (1,4%)** i que les dones obtenen un valor més elevat en relació als estudis mitjans i superiors (23,8%) respecte dels homes (21,7%).

Nivell d'instrucció (%)	Ca n'Oriol		Rubí	
	Dones	Homes	Dones	Homes
No llegeix/escriu o amb dificultats	2,2	1,4	2,1	1,3
Primària o EGB incomplet	27,5	27,6	27,9	27,1
E.S.O, Graduat, Batxillerat Ele.	18,5	19,6	18,0	20,4
Batxillerat superior, BUP, COU	7,8	7,5	9,0	8,7
Amb estudis mitjans o superiors	23,8	21,7	23,5	21,5
Menor de 16 anys	20,2	22,2	19,5	21,0
Total	100,0	100,0	100,0	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT i el Padró d'habitants de Rubí. Març de 2016.

En definitiva, podem constatar que **el barri de Ca n'Oriol ha millorat de manera significativa el seu nivell d'instrucció entre els anys 2000 i 2015**, sobre tot pel que fa la reducció de persones que no saben ni llegir ni escriure o ho fan amb dificultats i les persones que no han finalitzat els seus estudis primaris o d'EGB. S'ha produït, en aquest sentit, una convergència entre el barri i el

conjunt del municipi. **En contraposició, observem que la població amb estudis mitjans o superiors, tot i créixer un 104,0% en 16 anys, queda considerablement lluny dels valors del Vallès Occidental i Catalunya.**

Finalment, i en termes generals, podem observar que el **nivell d'instrucció** de la població del **barri de Ca n'Oriol, sent molt similar al del conjunt del municipi, és lleugerament inferior als valors assolits pel conjunt del Vallès Occidental i Catalunya.**

5.3.2 Habitatge

El barri de Ca n'Oriol es caracteritza urbanísticament per la seva heterogeneïtat. El barri, de gran extensió, disposa de **diverses realitats residencials determinades pel seu origen**, que ha condicionat de manera decisiva el seu desenvolupament urbanístic atorgant-li una **idiosincràsia molt particular**.

Des dels diferents agents clau entrevistats sovint es comenta que "Ca N'Oriol ha tingut un creixement urbanístic anàrquic". D'una banda, Ca n'Oriol compta amb edificis unifamiliars, molts d'ells d'auto-construcció, producte de aquesta primera població migrada dels anys 60 i 70. Així mateix, també hi ha una part més nova d'habitatges plurifamiliars i una quantitat significativa d'habitatge social ("Rubí 128"). Així doncs, ens trobem amb una població que, a diferència dels altres dos barris analitzats, conviu en un **parc d'habitatges molt heterogeni.**

Aquests elements condicionen de manera significativa la qualitat de l'habitatge i el grau de vulnerabilitat residencial del barri. Això també queda reforçat pel resultat qualitatiu, que posa de manifest de manera evident aquesta heterogeneïtat urbanística del barri i les seves conseqüències.

En aquest sentit, tal i com mostren els indicadors de l'Observatori de la Vulnerabilitat Urbana l'any 2001, Ca n'Oriol es troba en una situació de major vulnerabilitat respecte del conjunt de Rubí. Aquest fet s'explica per les característiques pròpies del barri, construït sense planificació urbanística en una zona d'orografia complicada. En aquest sentit, s'aprecien més habitatges de menys de 30m² i sense equipament bàsics com el lavabo o servei. Així mateix, s'observen un 4,8% d'habitatges en edificis en mal estat, dada considerablement superior a Rubí (1,6%) i Catalunya (2,8%).

Habitatges	Ca n'Oriol	Rubí	Catalunya
Habitatges de menys de 30m² (%)	0,3	0,1	0,3
Superfície mitjana per habitant (m²)	27,9	29,1	35,9
Població en habitatges sense servei	0,4	0,8	1,1
Habitatges en edificis en mal estat	1,5	1,6	2,8
Habitatges en edificis anteriors a 1951	13,3	8,3	21,1

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de població i habitatges de l'any 2001.

Aquestes dades, però, no integren algunes de les noves problemàtiques aparegudes amb força arran de la crisis econòmica. Entre aquestes problemàtiques destaca especialment **l'ocupació i el re-lloguer il·legal, els pisos buits i els desnonaments.**

Habitatge	Ca n'Oriol		Rubí	
	Total	%	Total	%
Nombre total d'habitatges buits	268	100,0	1.054	100,0
Propietat de petits tenidors	197	73,5	725	68,8
Propietat d'entitats financeres	71	26,5	329	31,2
Nombre d'habitatges ocupats	26	100,0	390	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Oficina d'Habitatge de l'Ajuntament de Rubí. Any 2016.

En primer lloc, pel que fa els habitatges buits, segons el Servei d'Habitatge de l'Ajuntament a **Ca n'Oriol hi ha aproximadament un total de 268 pisos buits, el 25,1% del total de la ciutat. D'aquests, la majoria (73,5%) pertanyen a petits tenidors**, dada força superior de la mitjana de la ciutat (68,8%).

Pel que fa l'ocupació i el re-lloguer il·legal d'habitatges, l' OLH de Rubí té **comptabilitzats un total de 26 pisos ocupats a Ca n'Oriol**, dels quals casi tots pertanyen a entitats bancàries.

En relació als pisos buits i als desnonaments, cal assenyalar que, actualment, no es disposen de dades a nivell de barri. Tot i així, les diferents entrevistes amb els agents clau ens permeten identificar que aquests problemes tenen un incidència relativament important i que són necessàries més polítiques i mesures per part de l'Ajuntament. En termes generals, tant els agents socials, com polítics i tècnics observen que a **Ca n'Oriol hi ha una problemàtica d'habitatge important.** Aquesta tindria el seu origen en la crisi econòmica i l'esclat de la

bombolla immobiliària. En aquest sentit, es comenta que a Ca n'Oriol hi ha hagut molta especulació urbanística i que molts constructors han comprat parcel·les amplies on antigament hi havia cases d'auto-construcció per fer-hi nous habitatges que, a causa de la crisi, romanen buits.

5.3.3 Convivència i seguretat ciutadana

En següent lloc, la diagnosi es centra en l'entorn comunitari i de convivència del barri. Com hem esmentat, l'origen tan marcat de Ca n'Oriol, producte de l'arribada de població andalusa i extremenya als anys 60 i 70, ha generat "un sentiment intergeneracional" molt fort.

No obstant això, **la realitat poblacional ha anat canviant i, tot i que aquest escenari i aquesta identitat es manté, perquè també es manté l'urbanisme producte d'aquests orígens, la presència d'una nova població de perfil diferent ha transformat aquest sentiment de pertinença**. En aquest sentit, el barri ha vist com s'hi instal·lava una nova població jove (a una zona concreta i residencial del barri) i població immigrant (tot i que amb una incidència relativament baixa en comparació amb altres barri de la ciutat).

Aquests grups poblacionals mantenen dinàmiques comunitàries molt diferents. La gent originaria, pel temps que porten al barri i per aquest sentiment d'origen, mantenen un vincle important i fan vida de barri. Per contra, la població més recent percep Ca n'Oriol més com un barri dormitori. En aquest sentit, sovint s'assenyala que "no servirà de res invertir a la zona alta de Ca n'Oriol ja que és un barri dormitori". **Així doncs, observem que Ca n'Oriol és un barri molt dispers i extens, amb importants diferències urbanístiques i poblacionals que dificulten l'existència d'un sentiment de pertinença homogeni.**

En aquest sentit, a banda dels edificis de la zona alta on resideix la nova població jove del barri, **cal posar especial èmfasi en la situació dels habitatges públics de Rubí 128** que sovint són percebuts com una zona externa al barri.

Aquesta zona del barri compta amb un estigma per part de la resta de Ca n'Oriol i de la ciutat. En ella conviuen, majoritàriament, població migrada d'origen andalús i població nouvinguda magribí. Per molts, Rubí 128 va ser, ara fa uns anys, una important zona de venda i consum de drogues a Rubí. En aquest sentit, sovint s'assenyala que "Ca n'Oriol, tenia mala fama en els anys 80, com tot Rubí, com a ciutat de consum i venda de drogues. I s'ha quedat aquest estigma de barri perillós. Un estigma que no és cert... L'única zona que sí va suposar un focus de problemàtica relacionada amb drogues van ser els pisos de Rubí 128".

Cal senyalar, també, aquesta situació de diferenciació social dins del mateix espai de Rubí 128, on aquests habitants andalusos que van arribar als anys 60 mostren malestar amb la nova

població magrebina. "Si un pis es queda buit s'hi fiquen magrebins dins i l'Ajuntament els hi paga el lloguer". En aquest sentit, segons els testimonis recollits, **es presencia una dinàmica de convivència complexa**. "No hi ha xocs oberts però si problemes culturals", "Els magrebins no volen integrar-se".

Així mateix, a banda dels possibles problemes comunitaris del barri, es detecta un cert **malestar per part dels veïns del bloc de Rubí 128 pel que fa el paper de l'Ajuntament**. "Estem abandonats per l'Ajuntament".

Pel que fa la seguretat ciutadana, no es destaquen grans problemes en base als testimonis i dades recavades. Tot i això, observem que d'entre el **total de intervencions policials al barri l'any 2015 (1.179), el 22,6% han estat per qüestions de seguretat.**

Finalment, remarcar que les dinàmiques de valoració del barri que s'han desenvolupat amb els informants clau en relació a l'anàlisi social, tenen en compte **dos tipus d'ítems: Vida de Barri i Seguretat Ciutadana**. La valoració mitja de Vida de barri és de 6,2 i de la Seguretat ciutadana de 7,1.

Principals elements

- Barri amb una **idiosincràsia particular** pel seu origen i molt característic pel seu urbanisme i orografia.
- **L'extensió** i **dispersió** del barri dificulta i condiciona la seva cohesió social. És un "barri de barris", amb moltes identitats paral·leles.
- Els **canvis demogràfics** han transformat i atenuat el sentiment de pertinença al barri.
- No es detecta un problema de **seguretat ciutadana** en comparació amb d'altres barris.
- Es constata una certa **estigmatització social** i percepció negativa dels habitatges públics de **Rubí128**.
- S'ha produït, en els darrers anys, una **pèrdua** de **representativitat** del **teixit associatiu**.
- La divisió del teixit associatiu dificulta les dinàmiques socials i de convivència.
- La proximitat a d'un dels grans valors de la ciutat, el **Parc de Ca n' Oriol**, atorga una bona imatge al barri.

Vida als barris i seguretat ciutadana

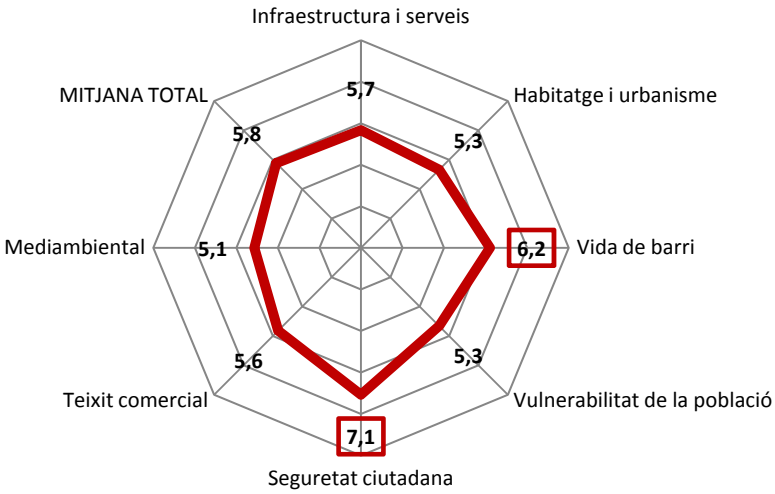

- **Vida de barri** valora diferents elements com l'ús de l'espai públic, sentiment d'identitat, el teixit social, el civisme, la participació i l'organització d'esdeveniments.
- L'element **de seguretat ciutadana** té en compte variables com els conflictes entre la població i la percepció ciutadana de seguretat.

5.3.4 Teixit associatiu

El barri de Ca n'Oriol disposa d'un teixit associatiu important i amb una trajectòria destacada. Es comptabilitzen **un total 15 entitats.**

Cal remarcar, en aquest sentit, que un dels problemes de barri més destacats en el conjunt de trobades i entrevistes mantingudes en el desenvolupament del projecte, té a veure, precisament, amb la situació de les associacions de veïns presents a Ca n'Oriol. Així, s'assenyala que **l'existència de dos associacions de veïns a nivell de barri, amb diferents criteris d'actuació, genera distorsió en el veïnat i dificulta la convivència"**. "La població està cansada de l'enfrontament que existeix entre les AAVV".

Aquesta és una enemistat històrica que, per qüestions polítiques, afecta a tota la dinàmica social del barri. A tall d'exemple, es declara de forma habitual que "l'altra associació intenta apropiar-se de la vida del barri" o "l'altra associació rep tota l'ajuda de l'Ajuntament".

En definitiva, el teixit associatiu de Ca n'Oriol presenta unes dinàmiques de deteriorament multi causals. Segons els testimoni, les associacions de veïns han sabut jugar un paper fonamental en

els inics del barri però, un **cop superades les qüestions més urgents, no han sabut donar resposta a les noves necessitats i han perdut representativitat**. En aquest sentit, molts equipaments que podien servir de palanca per dinamitzar el barri no s'han gestionat de la millora manera per part de les associacions, fruit del conflicte existent entre elles.

A continuació es llisten el conjunt d'associacions i entitats presents a Ca n'Oriol:

Entitats	Tipus	Fundació
Amigos de las Motos Custom Cowboys Motorcycle Club	Esportiva	2009
AMPA CEE Ca n'Oriol	Educativa	2004
AMPA CEIP Teresa Altet	Educativa	1988
Asociación Cultural Andaluza "Aromas Del Sur"	Cultural	2005
Associació de Comerciants de Ca n'Oriol	Comercial	2007
Associació de Jubilats i Pensionistes de Ca n'Oriol	Social	2013
Associació de la Comunitat de Propietaris Rubí 128	Associació de veïns	1993
Associació Riu Roig	Educativa	2011
AV Ca n'Oriol	Associació de veïns	1975
AV Districte 5 El Portal	Associació de veïns	2002
CEPNA (Centre D'estudis i Protecció de la Natura)	Ambiental	1989
Cia. de Dansa Metrónomo	Cultural	1999
Club Frontenis Rubí	Esportiva	1998
Club Petanca Santa Rosa	Esportiva	1982
Colla de Geganters del CEIP Teresa Altet	Cultural	2003
Fondistes de Rubí	Esportiva	2003

Font: Elaboració pròpia en base a l'informe Alcaldia als Barris, 2016.

5.4 Anàlisi de l'activitat econòmica i del mercat de treball

5.4.1 Activitat econòmica

En el següent apartat es realitza una diagnosi de l'activitat econòmica del barri de Ca n'Oriol, fent especial atenció al seu comerç i ressaltant les seves principals característiques, localització, punts forts i punts febles. En ser un barri residencial, Ca n'Oriol no disposa d'activitat industrial o agrícola i per tant, concentra la seva activitat econòmica a l'entorn dels serveis i el comerç, en particular.

Aquesta diagnosi ha de servir per identificar les principals amenaces i oportunitats de millora que han de guiar les futures accions de desenvolupament comercial al barri.

Estructura comercial i localització

Ca n'Oriol es caracteritza, entre d'altres coses, per disposar d'una **bona dotació d'establiments comercials entre els seus carrers, especialment en la zona més pròxima al centre que inclou els carrers de la Mare de Déu de Lourdes, l'Avinguda de l'Estatut i el carrer de Madrid**, entre d'altres. En termes generals, el barri disposa d'un **comerç de proximitat força utilitzat per la gent del barri.** "Hi ha molt comerç tradicional i la gent l'utilitza".

Remarcar, en aquest sentit, que en el treball qualitatiu s'ha fet especial referència a les **diferents realitats comercials existents al barri.** Es posa de manifest l'existència de zones residencials i allunyades del centre, sense pràcticament teixit comercial.

Establiments	Ca n'Oriol	Rubí
Establiments	75	1.642
Establiments per mil habitants	9,8	21,7
Superfície mitjana (m2)12	170	76
Superfície per mil habitants (m2)	1662,5	1.645,8

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Mapa de mix comercial de l'Ajuntament de Rubí (2015) i del Document de Diagnosi del POEC 2006.

[12] A manca de dades sobre la superfície dels establiments operatius de Ca n'Oriol, s'utilitza la superfície mitjana del establiments disponibles en venda o en lloguer al 2015. La singularitat urbanística del barri, format per blocs de pisos de similars característiques, ens permeten utilitzar aquesta dada i extrapolar-la a la totalitat del barri. Les dades de superfície mitjana de Rubí venen del POEC del 2006.

Segons el Mapa del mix comercial realitzat per l'Ajuntament de Rubí a partir del cens d'activitats de la ciutat (actualitzat a data d'abril de 2016), **el barri disposa d'un total aproximat de 75 establiments comercials**, el que genera un índex de 9,8 establiments per cada mil habitants, dada força inferior a la del conjunt de Rubí, que es situa al voltant dels 21,7 establiments. Això s'explica perquè Ca n'Oriol és un barri eminentment residencial que disposa d'una densitat de població força elevada, amb un una zona cèntrica que concentra la major part del comerç que contrasta de manera significativa amb la resta del barri.

Si ens centrem, però, en les característiques dels establiments comercials del barri, veiem que **les particularitats urbanístiques de la zona, atorguen al barri uns espais comercials amb una superfície mitjana superior (170 m^2) que al conjunt de Rubí (76m^2).** Aquesta diferent tipologia de locals explica que, tot i tenir menys establiments des d'un punt de vista relatiu, la superfície comercials per mil habitants sigui similar a Ca n'Oriol (1.662,5 m^2) i Rubí (1.645,8 m^2).

Pel que fa la seva distribució sectorial, observem que el barri disposa d'una dotació comercial força diversificada i de qualitat. Predominen els locals de la categoria "altres serveis" (36,0% del total d'establiments), la restauració i l'hostaleria (18,7%), els serveis a les persones (20,0%) i l'alimentació (14,7%). En la taula que es mostra a continuació es detalla el mix comercial de Ca n'Oriol:

Ca n'Oriol	Establiments	%
Alimentació	11	14,7
Equipament de la persona	1	1,3
Serveis a les persones	15	20,0
Equipaments de la llar	4	5,3
Salut i cosmètica	2	2,7
Lleure i cultura	1	1,3
Restauració i hostaleria	14	18,7
Altres serveis	27	36,0
Total	75	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Mapa de mix comercial. Ajuntament de Rubí, 2015.

Més concretament, pel que fa els "**altres serveis**" que no formen part de les categories sectorials esmentades, senyalar que, d'entre d'aquests 27 establiments, trobem una gran varietat de comerços: tallers mecànics, oficines bancàries, locutoris, estancs, empreses de construcció i de telefonia mòbil, entre d'altres.

En segon llocs trobem els locals de **servei a les persones**, amb 15 establiments al barri. Dins d'aquesta categoria comptabilitzem diversos tipus de locals com ara diversos centres d'estètica i bellesa, perruqueries, veterinaris, assegurances, etc.

La següent categoria amb més presència comercial al barri, **la restauració i l'hostaleria**, disposa d'un total aproximat de 16 establiments. Es tracta, majoritàriament, de bars i restaurants situats al centre del barri, principalment als carrers de la Pastora, de la Mare de Déu de Lourdes i el carrer de Sòria. Donades les característiques orogràfiques i urbanístiques del barri, pocs d'aquests locals disposen de terrasses.

L'alimentació, amb 11 establiments, és un altre dels sectors amb més importància. El barri disposa d'una oferta de productes alimentaris diversificada i força completa que inclou supermercats, tendes de queviures, fleques, fruiteries, carnisseria, etc. Cal destacar, en aquest sentit, que la majoria d'aquests locals són establiments de comerç tradicional, de proximitat (alguns restaurants atreuen a gent d'arreu de la ciutat) i que les grans cadenes alimentàries i franquícies no tenen una presència rellevant. A diferència dels altres dos barris objecte d'aquest diagnosi, Ca n'Oriol no es troba especialment a prop del centre, el que limita l'alta penetració que té mercat municipal de Rubí entre la població (el 74% afirmava, l'any 2006, comprar-hi habitualment).

Podem ressaltar, així mateix, en relació a les altres categories, l'existència d'un sol establiment de **lleure i cultura**, una papereria situada al centre del barri, la presència de dos farmàcies, d'una ferreteria i d'una botiga d'equipaments de cuina per llar.

Pel que fa la seva localització, remarcar que **l'activitat comercial està, com s'ha dit, concentrada al centre del barri, més concretament, als carrers de la Mare de Déu de Lourdes, l'Avinguda de l'Estatut, el carrer de Madrid i el carrer de Sòria.** La resta del barri, sobretot l'extrem nord de caire més residencial, acumula poc comerç a excepció d'algun local d'alimentació i de serveis a les persones. Per tal d'il·lustrar millor aquesta informació, es mostra la localització del teixit comercial del barri en funció de la seva categoria sectorial:

Font: Mapa de mix comercial. Ajuntament de Rubí, 2015.

Punts forts i punts febles de l'activitat comercial de Ca n'Oriol

Tal i com ha succeït en nombrosos barris de la ciutat, la crisi econòmica ha sacsejat de manera significativa el dinamisme comercial de Ca n'Oriol. En els darrers anys, el barri ha vist com tancaven nombrosos locals i com disminuïa l'activitat econòmica en els seus carrers. Tot i les diversos punts febles i les barreres a la dinamització comercial del barri, cal destacar que també presenciem nombrosos punts forts i factors d'oportunitat a Ca n'Oriol.

En primer lloc, i pel que fa els principals punts febles del comerç del barri, cal ressaltar la seva situació geogràfica, urbanística i localització. En aquest sentit, el barri de **Ca n'Oriol es caracteritza per la seva orografia,** repleta de carrers amb pendent pronunciada que dificulten la mobilitat dels seus residents. Així mateix, és necessari destacar la **poca estructuració urbanística del barri**, amb nombroses edificacions d'auto-construcció que limiten l'aparició de comerços a peu de carrer i la generació entorns apropiats per a desenvolupar-hi una activitat econòmica, com poden ser espais oberts, voreres amples o places. Remarcar, com un altre element negatiu, que a dins del barri també existeixen disparitats pel que fa l'accés a l'oferta comercial: un pocs carrers concentren casi tota l'activitat i la resta del barri, força extens cap al nord, queda relativament apartat i sense una oferta rellevant.

A aquesta característica urbanística i del terreny, cal afegir-li la **distància del centre com un altre aspecte negatiu que condiciona l'activitat comercial**. L'Avinguda de l'Estatut representa, per a

molts veïns de la ciutat, una frontera física que separa el barri de la resta de la ciutat. Tot i que la via més comercial del barri, el carrer Mare de Déu de Lourdes, s'estén cap el centre, pocs rubinencs es desplacen a Ca n'Oriol atrets pel seu comerç. En relació a aquest punt, cal posar de relleu la distància existent entre el barri i l'estació de Ferrocarrils, mitjà de transport molt utilitzat a la ciutat, fet dificulta que Ca n'Oriol sigui un barri transitat per persones de fora, a excepció que s'hi vagi específicament. El ferrocarril, com a punt d'inici dels desplaçaments de les persones que utilitzen aquest servei, genera un impacte molt limitat a Ca n'Oriol.

Un altre aspecte negatiu que sovint es destaca quan es pregunta pels elements definitoris de l'activitat econòmica del barri es la **dificultat per trobar aparcament entre els seus carrers, ja sigui per la manca de zona blava o el dèficit de pàrquings**. Aquest fet, sumat a la seva llunyania respecte del centre, debilita l'apertura del barri a la resta de al ciutat.

La pèrdua de dinamisme dels darrers anys és particularment visible en els **nombrosos establiments buits que trobem al barri.** Més concretament, trobem un total de 25 establiments publicitats com en venda o en lloguer, la majoria dels quals es situen a la zona cèntrica del barri. Tot i així, a Ca n'Oriol s'aprecien forces més locals tancats (que no figuren en les bases de dades o portals de compravenda i lloguer d'establiments comercials) que fan pensar en una major gravetat de la problemàtica. Tot i això, els agents clau entrevistats assenyalen que el **comerç del barri és, en termes generals, acceptable.**

A la taula que es presenta a continuació es mostra el detall d'aquesta informació en comparació amb els altres als 2 barris objectes d'estudi en aquesta diagnosi. Veiem, en aquest sentit, que el preu mig dels locals buits identificats es situa en els 525,5€ pels establiments en lloguer i 198.875€ per aquells que estan en venda. **Són xifres considerablement superiors als valors del barri de Les Torres i del Vint-i-Cinc de Setembre** (en aquest cas, la poca quantitat de locals comercials buits publicitats dificulta la comparativa).

	Ca n'Oriol	Vint-i-Cinc de Setembre	Les Torres
Preu mig lloguer			
Preu mig	525,0€	500€	370,8€
Superfície mitjana	167,3m2	50m2	68,3m2
Preu (€)per m2	3,14€/m2	15,2€/m2	5,43€/m2
Preu mig venda			
Preu mig	198.875€	35.000€	86.083€
Superfície mitjana	170m2	34m2	103,3m2
Preu (€)per m2	1.170€/m2	1.029€/m2	833/m2

Font: Elaboració a partir de les bases de dades de locals disponibles. Ajuntament de Rubí, 2015.

Amb tot, el barri disposa de nombrosos factors positius que cal tenir presents en el desenvolupament d'accions per tornar a dinamitzar la seva activitat comercial. Entre aquests, destaca especialment l'existència d'una **oferta comercial diversificada, de comerç majoritàriament tradicional i de proximitat**. En aquest sentit, Ca n'Oriol disposa d'un comerç propi i independent del centre, amb una varietat que permet realitzar-hi la majoria de les compres i activitats comercials. Així mateix, remarcar com a aspecte característic, **que tot i que no és un dels barris amb més població de nacionalitat estrangera , una part important del seu comerç està regentat per estrangers** (alimentació, bars, equipaments per la llar, etc.).

Així mateix, remarcar el **teixit associatiu potent** existent al barri, que pot contribuir de manera decisiva a la promoció del seu comerç. Ca n'Oriol disposa de diverses associacions de veïns i de l'**Associació de Comerciants de Ca n'Oriol**, una de les més important de la ciutat que, amb una trentena d'empreses associades, està formada majoritàriament per comerços de proximitat.

Tot i la relativa distància amb el centre abans esmentada, existeixen **bones vies d'accés al barri**, ja sigui en transport públic (bus) o en carretera (proximitat autopista, polígons etc.). A aquest fet cal sumar-li, tot i les disparitats internes que genera, la concentració del comerç al centre de Ca n'Oriol. Això facilita la promoció de l'activitat econòmica i minimitza els desplaçaments en un barri de mobilitat complicada.

Finalment, nombrar uns quants elements més que poden ajudar a dinamitzar el comerç de Ca n'Oriol, com són la **proximitat al pulmó verd** de la ciutat, el Parc de Ca n'Oriol, el **rejoveniment** de la població en comparació a d'altres zones de la ciutat i **l'oferta de locals comercials buits.**

Per concloure, s'enumeren els principals punts forts i punts febles a tenir presents en les accions de reactivació comercial del barri de Ca n'Oriol:

Punts forts	Punts febles
Presència de comerç tradicional de proximitat	Allunyat del centre de la ciutat i de l'estació.
Oferta comercial diversificada.	Orografia del terreny dificulta la mobilitat.
Associació de comerciants pròpia.	Dificultats per aparcar en vehicle privat.
Bona comunicació amb transport públic i carretera.	Urbanisme poc estructurat.
Oferta de locals comercials disponibles.	Elevat nombre de locals comercials buits.
Percentatge de població jove elevat.	Fuga comercial.
Proximitat amb el Parc de Ca n'Oriol.	Cert dèficit en l'oferta comercial lúdica i d'oci.
Proximitat de polígons industrials.	Zona nord del barri allunyada del comerç.
Densitat comercial al centre del barri.	Estereotip negatiu del barri.

Font: Elaboració pròpia

Finalment, es mostren les valoracions del teixit comercial per part dels diferents agents que han participat en el procés de participació del barri, a través d'entrevistes o grups de treball. En aquest sentit, s'observa com la **valoració de la situació dels comerços de Ca n'Oriol és, en general, correcte i (5,6 sobre 10).**

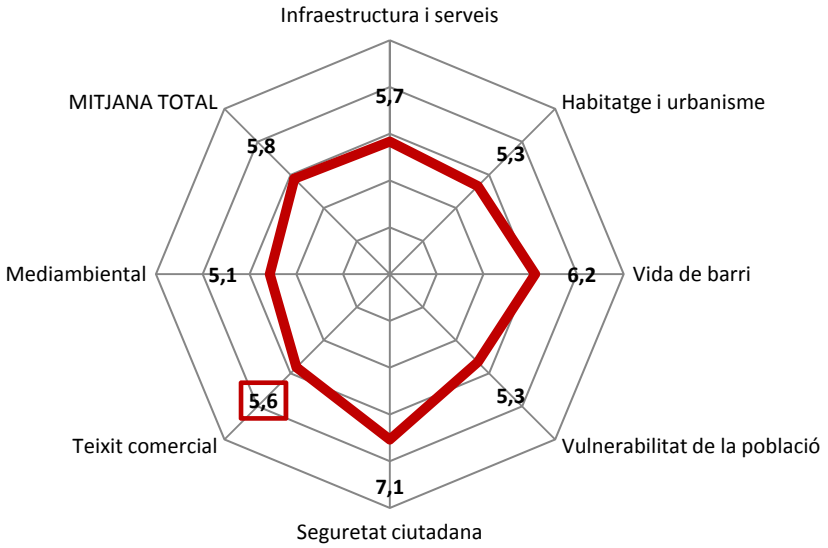

5.4.2 Ocupació i població activa

Segons les darreres dades del Cens de Població i Habitatges de l'any 2011, la població activa de Rubí representa el 57,0% de la població total del municipi amb unes 42.210 persones. D'aquestes, el 52,3% són homes i el 47,7% dones**.**

Pel que fa el barri de Ca n'Oriol, la seva població activa suposa en el mateix període el 58,2% del total d'habitants. Tal i com podem veure en la taula que es presenta a continuació Ca n'Oriol **es caracteritza per tenir una població activa similar a la del conjunt de Rubí (57,0%) i per sobre del el Vallès Occidental (55,2%) i Catalunya (54,7%).**

Si centrem l'anàlisi en la distribució per sexes de la població activa**,** remarquem una dada població activa de les dones molt inferior en relació al seu entorn. Així, Ca n'Oriol disposa d'un percentatge de població activa de les dones del 54,6%, valor molt similar a la mitjana de Rubí (54,4%) i superior a Catalunya (51,9%). En la mateixa línia, observem una superior activitat entre els homes, del 61,9% al barri, en comparació amb Rubí (59,6%) i Catalunya (57,5%). Amb tot, observem tal i com veiem al conjunt de Rubí i Catalunya, dades d'activitat força diferents en funció del sexe.

(%)	Ca n'Oriol	Rubí	Catalunya
Població activa	58,2	57,0	54,7
Població activa - homes	61,9	59,6	57,5
Població activa - dones	54,6	54,4	51,9

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de Població i Habitatges 2011 del INE.

En la mateixa línia, i amb l'objectiu d'analitzar amb més profunditat el perfil ocupacional dels residents al barri de Ca n'Oriol, podem desagregar la seva situació comparar-la amb la del conjunt del municipi.

(%)	Ca n'Oriol	Rubí	Catalunya
Total població activa	58,2	57,0	54,7
Ocupat a temps complet	36,4	33,5	34,2
Ocupat a temps parcial	5,6	6,2	6,4
Aturat que ha treballat abans	15,1	15,1	12,2
Aturat buscant la primera feina	1,1	2,2	1,9
Total població inactiva	41,8	43,0	45,3
Invalidesa permanent	3,1	1,8	1,4
Jubilat, pensionista o rendista	12,4	15,2	18,8
Estudiant	16,9	19,3	18,5
Altra situació (mestressa de casa, etc.)	9,4	6,7	6,6
Total	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de Població i Habitatges 2011 del INE.

Observem, en aquest sentit, com el barri de Ca n'Oriol presenta una major activitat i menor població inactiva en relació al conjunt de Rubí. Més específicament, i pel que fa l'ocupació, veiem que **Ca n'Oriol disposa d'un percentatge lleugerament superior de població ocupada (42,0%) respecte de Rubí (39,7%) i Catalunya (40,6%).** Del total de població, el 36,4% estan ocupats a temps complet, dada superior a la mitjana del municipi (33,5%) i Catalunya (34,2), i el 5,6% ho està a temps parcial, valor lleugerament inferior al de Rubí (6,2%) i Catalunya (6,4%).

En relació l'altre segment de la població activa, l'aturada, constatem que el barri de Ca n'Oriol compta amb un pes significatiu de persones en aquesta situació (16,2%), valor lleugerament per sota de la mitjana del municipi (17,3%) i per sobre de Catalunya (14,1%). Pel que fa la desagregació de la població aturada, veiem que tant Ca n'Oriol com Rubí i Catalunya disposen d'una proporció relativament similar d'aturats que han treballat abans (15,1,8% a Ca n'Oriol, 15,1% a Rubí i 12,2% a Catalunya) i que les lleugeres diferències s'expliquen parcialment pels diferents percentatges als aturats que cerquen la seva primera feina.

D'altra banda, i pel que fa la població inactiva, veiem en paral·lel a les dades demogràfiques anteriors, que Ca n'Oriol (12,4%) disposa d'una menor proporció de població jubilada o pensionista que Rubí (15,2%) i d'una menor taxa d'estudiants (16,9% a Ca n'Oriol, 19,3% a Rubí).

Així mateix, resulta rellevant assenyalar que Ca n'Oriol (9,4%) disposa de més persones en "altres situacions" en relació a Rubí (6,7%). Aquest grup està majoritàriament format per dones que no treballen i que no cerquen feina activament (mestresses de casa, etc.).

5.4.3 Atur

Per tal de complementar l'anàlisi anterior, es calcula, la taxa estimada d'atur registrat[13] del barri de Ca n'Oriol i compara amb les dades de l'Observatori del Treball i Model productiu del seu entorn.

(%)	Població desocupada 2011	Població activa 2011	Taxa d'atur registrat 2011	Taxa d'atur registrat 2016[14]
Ca n'Oriol	16,2	58,2	19,8	14,3
Rubí	17,3	57,0	21,6	15,6
Vallès Occidental	14,3	55,2	18,8	13,9
Catalunya	14,1	54,7	17,2	13,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de Població i Habitatges 2011 del INE i de l'Observatori del Treball i Model productiu setembre 2011 i 2016.

En aquest sentit, observem en concordança amb les dades anteriors, que **Ca n'Oriol (14,3%) presenta una taxa estimada d'atur registrat més elevada en relació al conjunt de Rubí (15,6%), el Vallès Occidental (13,9%) i Catalunya (13,0%).** Aquesta menor taxa estimada d'atur registrat respecte de Rubí s'explica, d'una banda, per la major proporció de població ocupada i, per l'altre, pel superior pes relatiu de la població activa.

Així doncs, el barri presenta una vulnerabilitat ocupacional 1,3 punts percentuals inferior a la mitjana municipal. No obstant, aquesta dada és lleugerament superior respecte del Vallès Occidental (en 0,4 punts) i de Catalunya (1,3 punts).

[13] Les taxes d'atur registrat 2011 i 2016 de Rubí, Vallès Occidental i Catalunya provenen de l'Observatori del Treball i Model productiu. Les dades de barri s'estimen dividint el nombre total de desocupats entre la població activa i aplicant a aquest valor el diferencial existent entre les dades d'atur de Rubí 2011 (resultant de dividir: població desocupada/població activa amb dades del Cens 2011) i l'atur registrat de l'Observatori del Treball pel 2011. S'aplica aquest diferencial a les dades de Les Torres tant pel 2011 com pel 2016.

[14] Totes les dades d'atur registrat a nivell de barri són estimades.

Si analitzem l'evolució d'aquestes dades entre l'any 2011 i 2016, observem que tant a Ca n'Oriol com al conjunt de Rubí s'ha produït un descens de l'atur registrat, també visible al Vallès Occidental i Catalunya (descens del 27,7% a Ca n'Oriol).

Si analitzem amb més detall el perfil dels desocupats al barri de Ca n'Oriol, observem que **els homes (13,5%) presenten una menor taxa estimada d'atur registrat al 2016 que les dones (15,3), tal i com succeeix al conjunt de Rubí (13,4% homes i 17,8% dones).** Cal remarcar, però, que el diferencial entre les dues taxes es inferior a Ca n'Oriol (la taxa d'atur registrat és un 11,7% superior entre les dones) que al conjunt de la ciutat (un 24,7% superior).

(%)	Taxa d'atur registrat Homes, 2016	Taxa d'atur registrat Dones, 2016	Taxa d'atur registrat Global, 2016
Ca n'Oriol	13,5	15,3	14,3
Rubí	13,4	17,8	15,6

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de Població i Habitatges 2011 del INE i de l'Observatori del Treball i Model productiu 2011 i 2016.

5.4.4 Usuaris del Servei Impuls a l'Ocupació

D'entre els diferents serveis i programes municipals que tenen per objecte millorar l'ocupació i l'accés al mercat de treball dels residents a Rubí destaca especialment el Serveis d'Impuls a l'Ocupació (SIO). **El SIO porta a terme un conjunt de programmes i accions individualitzades centrades en 3 nivells d'intervenció ocupacional: l'orientació, la formació i la inserció**.

Amb l'objectiu de complementar les dades del mercat de treball presentades, es realitza una **descripció del perfil d'usuaris del SIO de l'any 2015 per al barri de Ca n'Oriol i el conjunt de Rubí** (inclou la borsa de treball i la resta de serveis):

Perfil dels usuaris (%)	Ca n'Oriol	Rubí
Nombre total d'usuaris	251	2816
Usuaris per mil habitants (‰)	32,7	37,1
Homes	58,2	55,8
Dones	41,8	44,2
Nacionalitat estrangera	14,3	25,1
Edat mitjana (anys)	38,4	38,5
Majors de 50 anys	19,9	20,8
Sense titulació obligatòria	23,5	20,7
Estudis superiors	20,2	19,8
Desocupats	88,8	87,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Servei Impuls a l'Ocupació. Estadístiques de l'any 2015.

Al 2015, un total de **251 usuaris únics del barri de Ca n'Oriol van ser atesos pel Servei d'Impuls a l'Ocupació (SIO), el 8,9% del total de Rubí** (2816 usuaris).

Des d'un punt de vista comparatiu, veiem que per **cada mil habitants, Ca n'Oriol disposa de 32,7 usuaris del SIO, dada inferior a la mitjana municipal, situada en 37,1 usuaris**. Pel que fa la distribució per sexes, observem **una proporció d'homes usuaris (58,2%) força elevada** en relació a les dones (41,8%). També observem diferències rellevant en relació a la **proporció de població de nacionalitat estrangera atesa pel SIO, molt inferior a Ca n'Oriol (14,3%)** respecte de la mitjana de Rubí (25,1%). On també es detecten divergències, tot i que en menor mesura, és en el nivell d'instrucció: **l'usuari mitjà del SIO a Ca n'Oriol disposa d'un nivell formatiu menor que al conjunt de Rubí.**

Finalment, podem afirmar que **l'usuari mig dels serveis d'ocupació de Ca n'Oriol,** no gaire diferent del de Rubí, **és un home o dona desocupat/da, d'edat mitjana (38,4 anys) que disposa d'un nivell d'instrucció relativament baix.**

5.5 Anàlisi territorial

5.5.1 Anàlisi urbanístic

El present porta a terme una diagnosi de la realitat urbanística del barri de Ca n'Oriol, que compta amb una superfície d'unes 37 Ha, definides per un perímetre de 3,14 km. Cal tenir present que la gran extensió del barri li atorguen unes particularitats i característiques que fan que aquesta no sigui homogènia i que presenti tipologies i solucions urbanístiques diferents.

En termes generals, el **barri de Ca N' Oriol presenta unes característiques i una morfologia no homogènia, producte de les diferents fases en que ha crescut, i que donen lloc a realitats urbanístiques diferents**. Queda articulat longitudinalment per un alineació recta definida pel carrer de la Pastora, que conforma la carena sobre l'orografia on s'assenta.

Podem distingir tres tipologies generals:

- **Zona 1**: majoritàriament de blocs plurifamiliars entre mitgeres, al sud-oest, i que correspondria aproximadament a un terç de la planta del sector estudiat.
- **Zona 2**: majoritàriament d'habitatges unifamiliars entre mitgeres, en la zona central del sector estudiat.
- **Zona 3**: d'habitatges plurifamiliars i unifamiliars en mitgera, de recent construcció, situats a la banda nord-est, ocupant aproximadament una cinquena part de la planta del sector estudiat.

Font: Google Earth, 2016.

Zona 1

Aquesta primera zona correspon **a zona de blocs plurifamiliars entre mitgeres**. Urbanísticament està formada per carrers d'amplada variada amb voreres estretes, tret de la zona central on es disposa de un parc central. La zona disposa de vida de carrer, amb comerç variat en planta baixa. Aquests factors, gràcies a un cert entramat comercial i que la relació entre els habitats d'aquesta zona sembla estar prou consolidada, generen certa sinèrgia de barri i de vida en comú.

Font: Google Earth, 2016.

Malgrat que el trànsit en el algun moment puntual és dens, no es detecten greus problemes circulatoris, al marge de la geometria pròpia dels carrers. Es detecta certa **manca d'aparcament**, de difícil solució en el mateix àmbit, donada l'amplada dels carrer, la no existència generalitzada d'aparcaments particulars en les pròpies finques i la inexistència de zones diàfanes on poder habilitar zones d'estacionament.

Si parlem d'accessibilitat a persones de mobilitat reduïda, les possibles mancances, podrien quedar resoltes amb l'ampliació de les voreres de carrers que són inferiors als 90 cm. Per la resta és prou acceptable, malgrat les pendents que existeixen en els carrers.

Pel que fa a l'estat dels carrers i a l'equipament urbà existent, aquesta presenta un **estat acceptable de conservació i manteniment, tret de defectes i incidències puntuals** que es detallen a continuació. Remarcar que es detecten zones on recentment s'han realitzat operació de renovació i posada a punt.

Zona 2

Es correspon topogràficament a la zona central del barri. Amb carrers d'amplada estreta i mitjana, i a banda i banda de l'eix central amb fortes pendents, producte de l'orografia pròpia del sector.

Font: Google Earth, 2016.

És una **zona on sovintegen els habitatges unifamiliars entre mitgeres, en molts casos d'auto-construcció o constructivament precaris**; en alguns casos a mig construir i en d'altres casos únicament inexistents, restant únicament el solar.

La **inexistència de comerç** és un fet evident, per una banda a causa de la tipologia majoritària dels habitatges, i per altra banda a causa de la pròpia orografia del terreny que no convida a la circulació de vianants pel carrer.

Com s'ha comentat, la major part dels carrers tenen una amplada mitjana o petita, amb voreres d'amplada petita. Aquest fet, que tampoc ajuda a la normal circulació dels vianants, es veu agreujat en molts punts per culpa de la presència de postes de serveis i de bàculs ubicats al mig de la mateixa.

Tots els fets descrits, **no ajuden en cap cas a generar les sinèrgies suficients per tal que existeixi certa vida de barri**. La gent viu de portes endins, i tota activitat externa a l'habitatge es resolt prenen el vehicle particular per desplaçar-se a d'altres zones foranies que disposin dels serveis necessitats.

L'estat dels carrers i del mobiliari urbà en aquesta zona no és gaire acceptable, existeixen greus defectes puntuals en el paviment per a vehicles i en les voreres. El mobiliari urbà és quasi inexistent, i si existeix en molts casos està malmès. Únicament es manté acceptable en aquells punts on es disposen les parades de les línies regulars d'autobús. En alguns punts la geometria

de l'enllaç del carrer central amb els perpendiculars amb forta pendent, està mal resolta, generant-se punts de risc de caigudes pels vianants. Evidentment, parlar en aquest cas d'accessibilitat és fa difícil per la topografia del terreny on s'assenta aquest sector, malgrat podria ser molt millorable.

No es detecten evidències de falta de places d'aparcament, malgrat que la densitat de vehicles per habitatge pot ser elevada, donades les característiques del modus vivendi de la població d'aquest sector.

Totes aquesta incidències queden descrites al document fotogràfic presentat en annexes.

Zona 3

Aquesta zona es correspon a una **zona de recent construcció. Les edificacions són ordenades i amb tipologies actuals.** La tipologia constructiva general és la d'habitatge plurifamiliar i unifamiliar entre mitgeres. Està situada al punt més alt de tot el sector.

Al igual que en la zona 2, pràcticament **no existeix el comerç**, necessitant-se el vehicle particular per poder desplaçar-se fora del sector i per disposar de serveis. Igualment es tracta d'una vida de portes endins, malgrat que en aquest cas, cadascun dels conjunts d'habitatges disposen de zones comunitàries.

Pel que fa a la **qualitat dels elements viaris i l'entorn públic, es pot dir que es prou acceptable**, malgrat es detecten puntualment zones amb nul manteniment, que poden correspondre a zones públiques encara no recepcionades municipalment, posteriors a la seva urbanització.

Font: Google Earth, 2016.

Totes aquesta incidències queden descrites al document fotogràfic presentat en annexes. A continuació es mostren alguns exemples gràfics d'aquest annex:

#13 Paviment I Vorera

#4 Paviment I Vorera

#1 Paviment I Vorera

Finalment, assenyalar que les dinàmiques qualitatives desenvolupades amb els informants clau en relació a la situació urbanística i residencial, atorguen **una valoració mitjana de 5,3.**

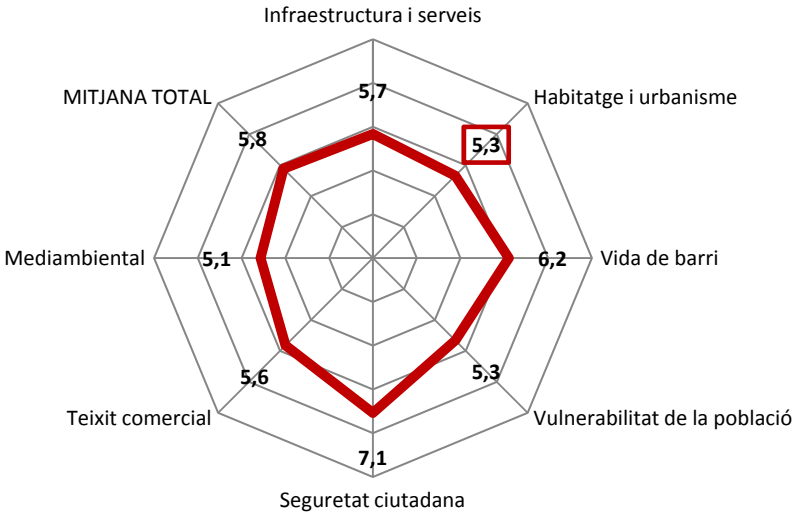

Aquest valora diferents aspectes com ara la conservació i qualitat dels habitatges, espai públic i els tipus d'edificacions. Aquest valor es situa clarament per sobre de la mitjana (5,8) dels altres àmbits analitzats en aquesta diagnosi.

5.5.2 Anàlisi d'infraestructures, equipaments i serveis

Ca n'Oriol es caracteritza per tenir bones **infraestructures, equipaments i serveis** tot i que amb una dotació territorial desigual al barri. En aquest sentit, observem que el barri disposa d'infraestructures tant educatives com esportives, socials i culturals, algunes de les quals son una referència a tota la ciutat.

A continuació es presenta el llistat d'equipaments i serveis públics amb presència al barri:

Infraestructura / Equipament	Tipologia	Titularitat
Escola Bressol Municipal Lluna	Educatiu	Municipal
Escola del Bosc	Educatiu	Municipal
CEE Ca n'Oriol	Educatiu	Municipal
Pista de frontennis Ca n'Oriol	Esportiu	Municipal
Pista Poliesportiva - Carrer Mallorca	Esportiu	Municipal
Complex Esportiu Can Rosés	Esportiu	Mixta
Magatzem Servei Educatiu Residus (SER)	Administració	Municipal
Finca Font del Ferro	Serveis Socials	Municipal
Centre Cívic Ca n'Oriol	Cultural-Cívic	Municipal

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Pla d'Equipaments Municipals de Rubí 2016-2019.

Així doncs, entre els diferents equipaments existents al barri, podem comptabilitzar tres centres educatius (el CEE Ca n'Oriol, l'Escola Bressols Municipal Lluna i l'Escola del Bosc), tres equipaments esportius (el Complex Esportiu de Can Rosés, la pista poliesportiva del carrer Mallorca i la pista de Frontenis), un servei municipal (el magatzem dels Serveis Educatius i Residus), un infraestructura dels serveis socials (Finca Font del Ferro) i un equipament cultural i cívic (denominat Centre Cívic de Ca n'Oriol i cedit a associacions veïnals i entitats del barri).

Com s'ha dit anteriorment, **s'observa una presència desigual dels equipaments i infraestructures al barri de Ca n'Oriol.** En aquest sentit, els informants claus assenyalen que el centre del barri compta amb bastants serveis i equipaments i que algunes zones més allunades tenen certs dèficits. Així doncs, es comenta que "molta gent del barri ha de sortir fora per accedir a serveis" i que els pocs equipaments disponibles necessiten de neteja i manteniment.

Val la pena remarcar, en aquest sentit, que de forma insistent s'assenyala la **necessitat de dotar al barri d'un equipament de referència per vertebrar la vida social i comunitària del barri mitjançant la construcció d'un Centre Cívic municipal.** L'actual equipament que porta per nom "Centre Cívic de Ca n'Oriol" és un espai cedit a entitats del barri que no pot oferir els serveis i els espais d'interrelació que necessita el barri. Es remarca que aquest paper, que abans jugaven alguns equipaments esportius, s'ha perdut.

Finalment, assenyalar que **la valoració mitjana de les infraestructures i serveis de Ca n'Oriol derivada de les dinàmiques qualitatives realitzades amb els agents socials, polítics i de l'Ajuntament és de 5,7.**

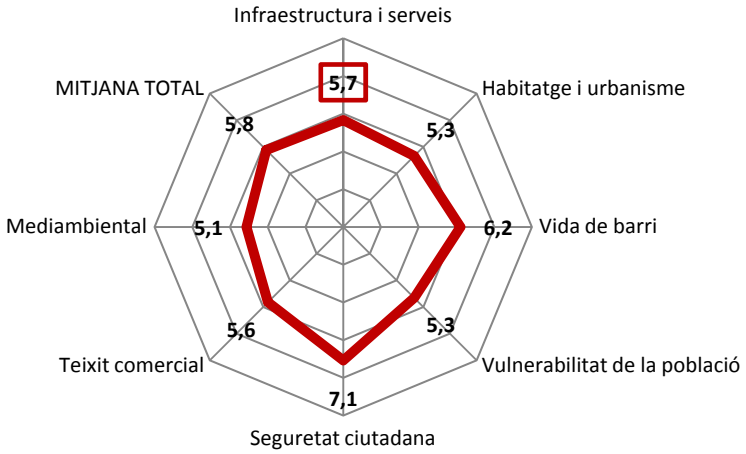

5.5.3 Anàlisi mediambiental

Ca n'Oriol és un barri caracteritzat, entre d'altres coses, per la seva gran extensió i la proximitat del Parc de Ca n'Oriol, el pulmó verd de la ciutat i un dels **espais naturals de major rellevància a Rubí.** Es tracta d'un barri residencial sense activitat industrial, agrícola i de construcció rellevant i amb un teixit comercial força desenvolupat. Aquests elements condiciones significativament la **qualitat ambiental** del barri.

En aquest sentit, des d'un punt de vista de contaminació lumínica, atmosfèrica, odorífera, i acústica les dades consultades i el treball qualitatiu dut a terme no permeten identificar una realitat diferenciada de la resta de la ciutat. Per contra, si trobem alguns elements a tenir presents en l'ús d'energies renovables i eficiència energètica al barri.

En aquest sentit, les característiques urbanístiques del barri (amb una orografia complicada i carrers estrets) i la baixa qualitat de les construccions (important presència d'habitatges d'auto-construcció) suposen un fre a l'aplicació eficient de mesures d'estalvi energètic, ús de renovables i gestió eficient dels residus. En aquest sentit, el projecte **Rubí Brilla**, programa que cerca potenciar l'eficiència energètica i l'ús de renovables als **entorns industrials, comercials i**

domèstics, tracta de superar aquestes limitacions amb programes de conscienciació i estalvi a l'entorn domèstic.

En aquest sentit, el projecte impulsa accions com ara **Energia per a tothom,** prova pilot per monitoritzar el consum energètic de famílies i combatre la **pobresa energètica del barri**, i tallers de sensibilització i educació ambiental que involucren famílies **i centres educatius del barri** (dos escoles de Ca n'Oriol participen el **Projecte 50/50**, un dels barris pioners de la ciutat en el desenvolupament d'aquesta iniciativa d'estalvi energètic). Pel que fa el comerç, Ca n'Oriol disposa de 5 comerços a la xarxa de **comerços catalogats com a sostenibles a la ciutat** sota criteris energètics, de gestió de residus i de producte comercialitzat (5 del total de 41).

En definitiva, Ca n'Oriol presenta diverses amenaces i debilitats mediambientals entre les que destaquen la baixa qualitat i eficiència de les construccions i habitatges, l'alta densitat i la orografia i baixa qualitat de l'urbanisme que dificulten la gestió de residus (recollida i col·locació de contenidors, etc.). Malgrat aquests elements, Ca n'Oriol presenta importants aspectes positius a tenir presents entre els que destaca el parc de Ca n'Oriol i el seu projecte de millora, el menor transit de vehicles particulars al barri, la implicació dels centres docents en el projecte 50/50 i el potencial de millora d'edificis i cases amb energies renovables (plaques solars, etc.).

Pel que fa l'anàlisi qualitatiu dels elements mediambiental de Ca n'Oriol, assenyalar que, tal i com succeeix a d'altres barris, **un dels principals aspectes és la necessitat de millorar el manteniment del barri.** Així mateix, es comenta de manera generalitzada **que el fet que Ca N'Oriol sigui un barri amb importants espais verds (parc de Ca N'Oriol) li proporciona una imatge molt positiva** en relació als aspectes mediambientals: "El bosc es l'única cosa que tenim; estem envoltats de carreteres".

Tot i això, les dinàmiques sobre la valoració de l'aspecte mediambiental a Ca N'Oriol mostren molta divergència entre l'opinió dels Serveis municipals i els Agents Socials. **La valoració mitjana es de 5,1** (inclou aspectes com l'ús d'energies renovables, sistemes d'estalvi i l'ús correcte dels contenidors).

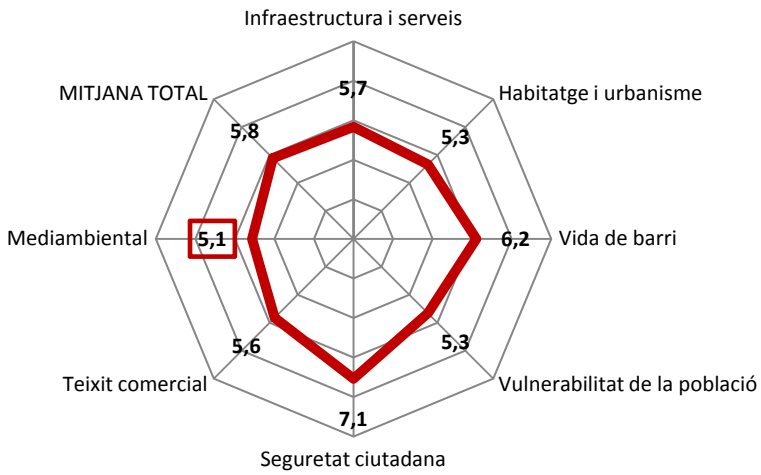

5.6 Mapificació dels agents socials

A continuació es mostren els resultat de la metodologia de mapificació que s'ha desenvolupat amb associacions del teixit associatiu de Ca n'Oriol. En aquesta dinàmica els agents socials assenyalen els elements i aspectes del barri que:

> **En verd:** caldria protegir i potenciar.

> **En groc:** caldria parar especial atenció de cara al seu futur manteniment.

> **En vermell:** s'han de millorar.

Associació de comerciants de Ca n'Oriol

Associació de Veïns Districte 5 – Ca n'Oriol

Associació de Veïns de Ca n'Oriol

Potenciar	Vigilar	Millorar
Parc de Ca n'Oriol	Manteniment carrer Mallorca	Aparcament
Finca Font del Ferro		Estat de conservació dels carrers
Zona esportiva		Manca de serveis (CAP, Centre Cívic, etc.)
Carrers Pastora		Situació de l'Escola El Bosc

5.7 Anàlisi DAFO i CAME

Finalment, i a tall de conclusions de la diagnosi, es sintetitzen els principals element del barri de Ca n'Oriol en els següents **matrius DAFO i CAME:**

CA N' ORIOL – ANÀLISI DAFO	
FORTALESES	**OPORTUNITATS**
Aspectes demogràfics: - Presència de població jove. Població menor de 45 anys important (64,2%), alineada amb la mitjana municipal (62,1%). - Barri prototip de la realitat demogràfica i social de Rubí. Valors molt similars a la mitjana municipal en nombrosos indicadors. ***Aspectes socials:*** - Les dinàmiques socials no són conflictives des del punt de vista de la seguretat ciutadana. Atorga bona visió del barri. - Millores realitzades en l'àmbit educatiu. La població amb estudis mitjans o superiors ha pujat un 104% en els darrers 15 anys. ***Aspectes de l'activitat econòmica i del mercat de treball:*** - Bona dotació comercial de proximitat. Es manté una xarxa de comerços tradicionals. - Associació comercial pròpia i activa. ***Aspectes territorials:*** - Existeixen zones relativament noves en quan a construcció dels habitatges (zones residencials plurifamiliars). - El fet de que hi hagi poca densitat de població en algunes zones del barri millora la mobilitat. - Espais naturals reconeguts a nivell de ciutat, com el Bosc de Ca n'Oriol.	***Aspectes demogràfics:*** - Població jove com a oportunitat per la revitalització d la vida comunitària del barri. ***Aspectes socials:*** - Impulsar el centre cívic del barri i re-formular les seves activitats i funcionament per impulsar la vida comunitària futura de Ca n'Oriol. ***Aspectes de l'activitat econòmica i del mercat de treball:*** - La proximitat amb zones d' empreses i polígons ofereix una possibilitat de zona de creixement econòmic i industrial. - La Finca Font del Ferro ofereix possibilitat per la dinamització econòmica del barri. - La presència d'establiments disponibles i de millores urbanístiques potencials poden dinamitzar de forma significativa el teixit comercial del barri. ***Aspectes territorials:*** - La zona més cèntrica del barri compta amb equipaments i infraestructures de barri: xarxa d'escoles, equipaments esportius, etc. - És un barri perifèric que té una ubicació que afavoreix les sortides cap a altres llocs fora del municipi.

CA N' ORIOL – ANÀLISI DAFO

DEBILITATS

Aspectes socials:

- La problemàtica d'habitatge d'ocupació il·legal i locals buits, genera preocupació als residents.
- Manquen espais de trobada i de dinamització de la vida comunitària. Equipament de barri.

Aspectes de l'activitat econòmica i del mercat de treball:

- En algunes zones del barri, més residencials, no existeix una xarxa de comerç.
- Dèficit en l'oferta comercial lúdics i d'oci.

Aspectes *territorials:*

- Major grau de vulnerabilitat residencial (habitatges en mal estat, superfície per habitant, etc.) respecte de la mitjana de Rubí.
- L'orografia complicada, més de dificultar la mobilitat, genera problemàtiques de manca de manteniment, neteja, imperfectes, etc.
- Manca de planificació urbanística. Creixement desordenat i heterogènia (auto-construcció, etc.)
- Manca d'aparcaments al barri.
- Sensació d'aïllament respecte del centre de la ciutat. Dificultats de mobilitat.
- Difícil accés als serveis municipals.
- Importants necessitats urbanístiques al barri.
- Baixa qualitat i eficiència de les edificacions.

AMENACES

Aspectes demogràfics:

- El creixement demogràfic del barri en els darrers 15 anys (38,5%) pot modificar el grau de cohesió social.
- Envelliment progressiu de la població.

Aspectes socials:

- És un "barri de barris". Diverses identitats.
- Es produeix una duplicitat d'AAVV que genera distorsió en la vida comunitària. Associacions de veïns amb poc relleu generacional i pèrdua de representativitat.
- Es mantenen certs estereotips negatius per part de la resta del municipi, possiblement pel seu origen i per zones del barri en las que fa uns anys residia població vulnerable (Rubí 128).

Aspectes de l'activitat econòmica i del mercat de treball:

- Pèrdua de dinamisme de comercial i presència de locals buits.

Aspectes territorials:

- Barri molt extens i heterogeni, amb realitats residencials i urbanístiques plurals.
- Orografia complicada del terreny dificulta mobilitat, particularment de la gent gran.
- Manca d'aparcaments al barri limita l'accés de persones de fora.
- L'amplitud i la dificultat que té la població de delimitar el barri territorialment, distorsiona el sentiment de pertinença dels residents.
- Hi ha zones (les de recent construcció) que són "barri dormitori" amb poca oferta comercial d'oci i activitat econòmica.
- Percepció de perifèria.

CA N' ORIOL – ANÀLISI DAFO		
	Fortaleses	**Debilitats**
Oportunitats	**Estratègies ofensives (FO)** ***(Orientar-se a les oportunitats presents i seleccionar aquelles que s'adaptin millor a les fortaleses existents. Mantenir les forces. Explotar les Oportunitats).*** - La capacitat de mobilització i d'impuls de la població jove és una eina per mantenir i recolzar la vida comunitària, a més de afavorir la integració Intergeneracional i intercultural. - Es considera un barri relativament nou en algunes de les seves zones, el que pot apropar nova població i activitat econòmica i comercial. - L'existència de zones verdes (Bosc de Ca n'Oriol) que es veuen com patrimoni de tot el municipi, afavoreix l'atracció de població de fora. - El comerç de proximitat pot esdevenir una referència d'identitat per als residents al barri i per a la resta del municipi.	**Estratègies adaptatives o de reorientació /proactives (DO)** ***(Superar les debilitats per a aprofitar les oportunitats existents. Corregir les debilitats. Explotar les Oportunitats).*** - La ubicació del barri pel que fa a la seva comunicació amb altres municipis, possibilita el seu coneixement fora del municipi. - La presència de zona industrial, d'empreses i polígons per atreure activitat econòmica i trencar la sensació de barri aïllat

CA N' ORIOL – ANÀLISI DAFO		
	Fortaleses	**Debilitats**
Amenaces	**Estratègies defensives (FA)** **(Utilitzar les fortaleses per a reduir la vulnerabilitat front les amenaces existents)** - No hi ha conflictivitat i això pot potenciar el sentiment de pertinença al barri en el seu conjunt. - Les zones noves al barri matisen les possibles visions negatives cap a altres zones més antigues i vulnerables (Rubí 128). - El Bosc de Ca N'Oriol com a patrimoni natural que aporta una valoració positiva del barri.	**Estratègies de supervivència (DA)** ***(Establir un pla defensiu per a evitar les amenaces quan les debilitats siguin insuperables. Corregir les debilitats. Afrontar les amenaces)*** - Generar plans d'acció municipal que posin en valor la riquesa del comerç tradicional. - Solucionar la situació de duplicitat de AAVV, per promocionar una identitat inclusiva i tractar de vertebrar la cohesió del barri. - Tenir en compte la realitat de l'absència de serveis bàsics en algunes zones del barri, i plantejar accions de "apropar els serveis al barri" a través d'actuacions a domicili, etc.

Finalment, exposem **factors d'èxit,** que són diferents variables en les quals els responsables municipals poden influir de forma directa i que poden afectar a l'evolució present i futura de les polítiques i accions inclusives.

- Potencialitat de algunes infraestructures que té el barri: Bosc de Ca N'Oriol, Finca Font del Ferro.
- Existeix teixit comercial de proximitat tradicional.
- Presència de població jove com eix de potenciació de la vida comunitària.
- Trajectòria de teixit associatiu i associacionisme (encara que cal replantejar) i de infraestructures al servei dels ciutadans (Centre Cívic).

5.8 Principals idees força de la diagnosi

- Ca n'Oriol ha viscut un **creixement demogràfic** molt significatiu en el període 2000-2016 (38,5%) i molt més intens que el conjunt de Rubí (25%). Si comparem aquestes dades amb l'evolució produïda del Vallès Occidental i Catalunya, observem, així mateix, que a Ca n'Oriol s'ha produït un creixement poblacional més pronunciat. Si s'observa el creixement dels darrers 5 anys però, el creixement ha estat molt més moderat i en línia amb Rubí i l'entorn.

- La **densitat del barri**, atesa la seva estructura urbanística de blocs de pisos, és elevada en relació a la mitjana del municipi (20.727 hab/km^2 i 2.347,6 hab/km^2 respectivament).

- És un barri que destaca per tenir una **estructura demogràfica** similar a la del conjunt de Rubí i relativament més jove en comparació amb el Vallès Occidental i Catalunya. Així, el barri presenta un percentatge elevat de menors de 15 anys (18,7%), dada superior a la mitjana de Rubí (17,6%), el Vallès Occidental (17,6%) i el conjunt de Catalunya (16,9%). Pel que fa els majors 65 anys, Ca n'Oriol obté, així mateix, un percentatge força baix (12,1%) que es situa per sota del de Rubí (13,0%), el Vallès Occidental (15,6%) i Catalunya (18,1%). Amb tot, hi ha certa percepció de barri on predominen les persones grans.

- Si analitzem com han **evolucionat aquests grups** d'edat des de l'any 2000, observem que s'ha produït un creixement de la població en edats potencialment dependents, es a dir, de majors de 65 anys i de joves menors de 16 anys. L'increment de la població menor de 14 anys pot explicar-se per l'arribada de població de nacionalitat estrangera al barri.

- Ca n'Oriol presenta un **índex de dependència** juvenil (27,0%) més elevat en comparació amb el municipi (25,3%), comarca (27,0%) i Catalunya (24,0%). En relació a l'índex de

dependència senil, observem d'acord a les dades anteriors, un valor (17,5%) significativament més baix que al seu entorn. L'índex de recanvi del barri (85,4%) és significativament inferior al del conjunt de Rubí (107,8%), la comarca (92,3%) i Catalunya (117,6%). Aquesta dada ens informa que hi ha més joves a punt d'entrar al mercat de treball que persones en edats properes a la jubilació.

- Amb un 7,3% de **població de nacionalitat estrangera**, Ca n'Oriol es situa per sota dels valors del conjunt de Rubí (10,9%), el Vallès Occidental (9,6%) i Catalunya (13,7%). Aquestes dades situen a Ca n'Oriol com un barri amb poca població de nacionalitat estrangera. Així, entre els anys 2000 i 2016 la població de nacionalitat estrangera ha augmentat en 290 persones, mentre que la població de nacionalitat espanyola ho ha fet en 2.131 persones.

- En relació a **l'entorn residencial** s'observa com les llars de 3-4 persones suposen el 61,5% de les llars mentre que al conjunt del municipi aquesta dada és del 41,8%. Si s'hi afegeix les llars de 5 o més persones aquesta dada agregada s'eleva fins el 72,8%, quan a Rubí és del 48,5%.

- Ca n'Oriol presenta, respecte del conjunt del municipi, una menor **vulnerabilitat** en tots i cadascuns dels indicadors seleccionats per l'Observatori de Vulnerabilitat Urbana. Així, veiem com disposa de menys població major de 75 anys en relació al conjunt de Rubí i de menys llars unipersonals de majors de 64 anys, llars monoparentals, població de nacionalitat estrangera i població de nacionalitat estrangera infantil.

- En l'àmbit de la **vulnerabilitat socioeconòmica**, observem, de nou, que la població resident al barri presenta una vulnerabilitat socioeconòmica lleugerament inferior en relació al conjunt de Rubí. Els dos indicadors que es podrien destacar són el numero d'ocupats no qualificats i la població sense instrucció o estudis incomplets.

- En relació a la **vulnerabilitat subjectiva**, destacar que el barri mostrava l'any 2001 (l'únic any en què s'han calculat aquests indicadors) certes mancances quant a comunicacions i mobilitat.

- Segons les darreres dades oficials de març de 2016, la població ha experimentat un millora significativa dels **nivells d'instrucció** i Ca n'Oriol mostra en tots els àmbits formatius unes dades pràcticament iguals a les de al mitjana del municipi. Amb tot, i com passa amb el municipi encara presenta uns nivells d'instrucció encara allunyats dels paràmetres del seu entorn. Així, la proporció de la població que disposa d'estudis mitjans o superiors és del 22,5%, xifra encara molt inferior a la del Vallès Occidental (28,3%) i la mitjana de Catalunya (28,6%).

- Des de la perspectiva **urbanística**, Ca n'Oriol es caracteritza urbanísticament per la seva heterogeneïtat. El barri, de gran extensió, disposa de diverses realitats residencials determinades pel seu origen, que ha condicionat de manera decisiva el seu desenvolupament urbanístic atorgant-li una idiosincràsia molt particular.

- Segons el **Servei d'Habitatge** de l'Ajuntament a Ca n'Oriol hi ha aproximadament un total de 268 pisos buits, el 25,1% del total de la ciutat. D'aquests, la majoria (73,5%) pertanyen a petits tenidors, dada força superior de la mitjana de la ciutat (68,8%). Pel que fa l'ocupació i el re-lloguer il·legal d'habitatges, la OLH de Rubí té comptabilitzats un total de 26 pisos ocupats a Ca n'Oriol, dels quals casi tots pertanyen a entitats bancàries.

- Des d'una perspectiva de **convivència** s'apunta que a banda dels edificis de la zona alta on resideix la nova població jove del barri, cal posar especial èmfasi en la situació dels habitatges públics de Rubí 128 que sovint són percebuts com una zona externa al barri. En aquest mateix espai els veïns manifesten cert malestar amb l'Ajuntament per la sensació de greuge comparatiu i abandonament.

- Pel que fa la **seguretat ciutadana**, no es destaquen grans problemes en base als testimonis i dades recavades. En aquest sentit, observem que d'entre el total de intervencions policials al barri l'any 2015 (1.179), el 22,6% eren per qüestions de seguretat.

- Es constata que és un barri molt extens i dispers que dificulta la **cohesió social** del mateix. Aquest fet juntament amb els canvis demogràfics recents han transformat i atenuat el sentiment de pertinença. A més un dels problemes de barri més destacats és l'existència de dos associacions de veïns a nivell de barri, amb diferents criteris d'actuació, que genera distorsió al veïnat i dificulta la convivència.

- Ca n'Oriol es caracteritza, entre d'altre coses, per disposar d'una bona dotació **d'establiments comercials**, En termes generals, el barri disposa d'un comerç de proximitat força utilitzat per la gent del barri.

- Segons **l'anàlisi comercial** el barri disposa d'un total aproximat de 75 establiments comercials, especialment en la zona més pròxima al centre que inclou els carrers de la Mare de Déu de Lourdes, l'Avinguda de l'Estatut i el carrer de Madrid, entre d'altres, el que genera un índex de 9,8 establiments per cada mil habitants, dada força inferior a la del conjunt de Rubí, que es situa al voltant dels 21,7 establiments. Presenta però, una oferta diversificada de comerç tradicional i de proximitat on, tot i que no és un dels barris amb més població de nacionalitat estrangera, una part important del seu comerç està regentat per estrangers (alimentació, bars, equipaments per la llar, etc.).

- Les **taxes d'activitat** del barri són superiors a la mitjana municipal i a l'entorn més proper. Presenta uns percentatges de població ocupada lleugerament superior que Rubí fet que permet aproximar la taxa d'atur al 14% (un punt i mig per sota d ela mitjana del municipi).

- Al 2015, un total de 251 usuaris únics van ser atesos pel **Servei d'Impuls a l'Ocupació** (SIO), gairebé el 9% del total de Rubí (2816 usuaris).

- En termes generals, el barri de Ca n'Oriol presenta unes característiques i una morfologia no homogènia, producte de les diferents fases en que ha crescut, i que donen lloc a **realitats urbanístiques diferents**. Una zona majoritàriament de blocs plurifamiliars entre mitgeres, al sud-oest, i que correspondria aproximadament a un terç de la planta del sector estudiat. Manquen aparcaments, presenta dificultats per a persones de mobilitat reduïda i certes incidències urbanístiques. Una segona zona majoritàriament d'habitatges unifamiliars entre mitgeres, en la zona central del sector estudiat. En aquesta zona predomina l'auto-construcció, manca comerç i presenta mal estat dels carrers i el mobiliari urbà. I una tercera zona d'habitatges plurifamiliars i unifamiliars en mitgera, de recent construcció, situats a la banda nord-est, ocupant aproximadament una cinquena part de la planta del sector estudiat. Disposa d'edificacions noves i ordenades sense gaire comerç

- S'observa una presència desigual dels **equipaments i infraestructures** al barri de Ca n'Oriol. En aquest sentit, el centre del barri compta amb bastants serveis i equipaments i que algunes zones més allunades tenen certs dèficits i que els pocs equipaments disponibles necessiten de neteja i manteniment. Així mateix manca un equipament de referència per vertebrar la vida social i comunitària del barri.

- En definitiva, Ca n'Oriol presenta diverses **amenaces i debilitats mediambientals** entre les que destaquen la baixa qualitat i eficiència de les construccions i habitatges, l'alta densitat i l'orografia i baixa qualitat de l'urbanisme que dificulten la gestió de residus (recollida i col·locació de contenidors, etc.). Malgrat aquests elements, Ca n'Oriol presenta importants aspectes positius a tenir presents entre els que destaca el parc de Ca n'Oriol i el seu projecte de millora, el menor transit de vehicles particulars al barri, la implicació dels centres docents en el projecte 50/50 i el potencial de millora d'edificis i cases amb energies renovables (plaques solars, etc.). Sembla que la problemàtica principal radica en la necessitat de millorar la neteja i el manteniment del barri. Així mateix, es comenta de manera generalitzada que el fet que Ca N'Oriol sigui un barri amb importants espais verds (parc de Ca n'Oriol) li proporciona una imatge molt positiva en relació als aspectes mediambientals.

ANNEX 1: REPORTATGE FOTOGRÀFIC I INCIDÈNCIES DETECTADES EN LA DIAGNOSI URBANÍSTICA.

DALEPH

vinci